

ACADEMIA ROMÂNĂ
Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”

NOUA ENCICLOPEDIE A ROMÂNIEI. CUNOAȘTEREA ENCICLOPEDICĂ A ROMÂNIEI

Caiet de lucru
10.2
PLANIFICARE STRATEGICĂ

Centrul de Informare și Documentare Economică

Ediția de față cuprinde lucrări realizate în cadrul
programelor de cercetare ale
Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic 7.

*Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare,
baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor
cercetărilor institutelor din rețeaua INCE*

Direcția prioritară 7.2.

*Participarea cercetării economice academice la Exerciții de planificare strategică.
România 1990 - 2020.*

Fondator:

Acad. Tudorel Postolache

Coordonatori:

Dr. Valeriu Ioan Franc, M.c.AR, Dr. Ilie Bădescu, M.c.AR

Publicație destinată dezbaterii în cadrul grupului de lucru.

*Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport,
este interzisă fără acordul prealabil al editorului și al autorilor.*

Coordonator: Mihaela Burugă, CS III

Ortansa Ciutacu – redactor

Dorina Gheorghe – redactor principal

Luminița Login – documentarist principal

Nicolae Login – redactor principal

Adelina Bigică – redactor

Mihaela Carmen Boboc – redactor

Nicușor Ruiu, CS II

Ovidiu Sârbu – redactor principal

Caiet de lucru
10.2
Planificare strategică

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
STRATEGIA NAȚIONALĂ DE PREGĂTIRE
A ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ, 1995

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”

Domeniul strategic 7: Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Direcția prioritară: 7.2. Participarea cercetării economice academice la *Exerciții de planificare strategică*. România 1990 - 2020

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”
CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

**STRATEGIA NAȚIONALĂ
DE PREGĂTIRE A ADERĂRII ROMÂNIEI
LA UNIUNEA EUROPEANĂ, 1995**

Acad. Tudorel Postolache (coordonator)

Prezenta ediție apare sub îngrijirea Secretariatului Comisiei de elaborare a strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană și cuprinde în plus față de prima ediție Declarația de la Snagov, Stenograma ședinței Comisiei din 15 iunie 1995 și Alocuțiunile rostite la reuniunea Comisiei din 21 iunie 1995.

Sintezele, studiile de fundamentare, precum și alte materiale de pregătire (Buletine ale Comisiei, stenograme ale dezbatelor, documente ale Uniunii Europene, etc.) pot fi consultate la Comisia Națională de Prognoză; fiecare studiu cuprinde nominalizarea autorilor.

CUPRINS

	Pag.
DECLARAȚIA adoptată la Snagov (21 iunie 1995)	I
PARTEA I-A	
STRATEGIA NAȚIONALĂ DE PREGĂTIRE A ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ	1
PARTEA A II-A	
CONȚINUTUL TEMATIC AL STUDIILOR DE FUNDAMENTARE ȘI AL STRATEGIILOR SECTORIALE	25
STENOGRAMA ȘEDINȚEI COMISIEI DIN DATA DE 15 Iunie 1995	121
REUNIUNEA COMISIEI DIN DATA DE 21 Iunie 1995	155
- Alocuțiunea domnului Ion Iliescu , Președintele României, la deschiderea reuniunii	155
- Cuvântarea domnului academician Tudorel Postolache - Președintele Comisiei	158
- Alocuțiunea domnului academician Virgiliu Constantinescu - Președintele Academiei Române	179
- Alocuțiunea domnului Ion Iliescu , Președintele României, la închiderea reuniunii	181

DECLARAȚIE

Întruniți astăzi, 21 iunie 1995, la Snagov, semnatarii prezentei Declarații constată că "Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană" elaborată de Comisia special constituită în acest scop, din reprezentanți ai partidelor politice parlamentare, ai Guvernului, ai cercurilor academice, ai societății civile exprimă orientarea fermă a României de a-și axa dezvoltarea pe promovarea atributelor unei societăți democratice - statul de drept, pluralismul politic, separarea puterilor, alegeri libere, respectarea drepturilor omului, inclusiv ale persoanelor aparținând minorităților naționale, crearea unei economii de piață eficiente și durabile, compatibile cu principiile, normele, mecanismele, instituțiile și politicile Uniunii Europene.

Obiectivul strategic național al aderării României la Uniunea Europeană constituie un punct nodal al solidarităților și convergențelor forțelor politice și sociale ale țării, reprezentând o șansă istorică de a promova idealurile și interesele fundamentale ale poporului român, identitatea și tradițiile sale, într-o largă deschidere internațională, posibilitatea ca prin eforturi proprii, susținute de o amplă cooperare, să poată fi atenuate și eliminate în timp decalajele față de țările avansate, să se realizeze modernizarea României, în pas cu exigențele tranziției la societatea informatică și crearea, pe această bază, a condițiilor pentru ridicarea nivelului de trai și a calității vieții tuturor cetățenilor României.

Semnatarii susțin concluzia Comisiei conform căreia, prin eforturi perseverente, există premise ca la orizontul anului 2000, alături de alte țări asociate, România să dispună de capacitatea de a îndeplini condițiile esențiale de aderare.

Semnatarii Declarației apreciază spiritul în care a avut loc elaborarea strategiei și a lucrărilor de fundamentare a acesteia, confruntarea pe deplin liberă de opinii, într-un climat de dezbateri constructiv, de înaltă rigoare științifică, ceea ce a permis ca prin dialog să fie cultivată convingerea că renașterea României, redresarea ei generală se decid acum.

Acest spirit se cere a fi promovat în continuare, în vederea instaurării unui climat de realism politic, de solidaritate activă, care să orienteze confruntarea

de opinii în sens constructiv, în slujba interesului național, a destinului României în lumea contemporană.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Iliescu
Ion Iliescu

PRIMUL MINISTRU

Văcăroiu
Nicolae Văcăroiu

PREȘEDINTELE SENATULUI

Gherman
Oliviu Gherman

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR

Năstase
Adrian Năstase

PARTIDUL DEMOCRAȚIEI SOCIALE
DIN ROMÂNIA

Gherman
Oliviu Gherman
Năstase
Adrian Năstase

PARTIDUL DEMOCRAT (F.S.N.)

Roman
Petre Roman

PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
CREȘTIN - DEMOCRAT

Tepelea
Gabriel Tepelea

PARTIDUL UNITĂȚII NAȚIONALE
ROMÂNE

Funar
Gheorghe Funar

UNIUNEA DEMOCRATĂ A
MAGHIARILOR DIN ROMÂNIA

Marko
Bela Marko

PARTIDUL ROMÂNIA MARE

Vadim Tudor
Corneliu Vadim Tudor

PARTIDUL ALIANȚEI CIVICE

Manolescu
Nicolae Manolescu

PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII

Verdet
Ilie Verdet

PARTIDUL LIBERAL '93

Rusu
Horia Rusu

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT
ROMÂN

Cunescu
Sergiu Cunesco

PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL-
CONVENȚIA DEMOCRATICĂ

Cerveni
Nicolae Cerveni

PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN
ROMÂNIA

Victor Surdu

PARTIDUL ECOLOGIST ROMÂN

Otto Weber
Dr. Otto Weber

PREȘEDINTELE COMISIEI PENTRU
ELABORAREA STRATEGIEI
NAȚIONALE DE PREGĂTIRE A
ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA
EUROPEANĂ

Postolache
Tudorel Postolache

PARTEA I-a

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE PREGĂTIRE A ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Aderarea României la Uniunea Europeană constituie pentru societatea românească un obiectiv strategic fundamental. Această opțiune are la bază convergența forțelor politice și sociale care vizează ancorarea solidă a țării în sistemul de valori european, dezvoltarea societății românești pe principiile democrației și economiei de piață, în măsură să asigure stabilitatea socială și prosperitatea cetățenilor și a națiunii.

Aderarea trebuie să servească promovării interesului național și dezvoltării potențialului economic și patrimoniului cultural românesc, devenind astfel un punct esențial al solidarității naționale.

Opțiunea pentru integrare se află într-o corelație directă cu procesele de reformă care au loc în România, cu atributele unei societăți democratice - statul de drept și preeminența dreptului, pluralismul politic, separarea puterilor, alegeri libere, respectarea drepturilor omului, inclusiv ale persoanelor aparținând minorităților naționale, crearea unui mediu economic viabil, bazat pe principiile și mecanismele sistemului concurențial, caracterizat prin stabilitate macroeconomică dinamică și compatibil cu structurile, legislația și mecanismele instituționale ale Uniunii Europene.

Complexitatea acestei opțiuni este accentuată de necesitatea realizării simultane a unei duble tranziții: la economia de piață și la societatea informațională, menită să stopeze adâncirea decalajului de productivitate față de țările avansate și să marcheze începutul inversării acestei tendințe seculare.

România a încheiat Acordul European de Asociere la Uniunea Europeană, care a intrat în vigoare la 1 februarie 1995. Cu această ocazie, Parlamentul României a adoptat o declarație în care se afirmă voința națională de a pune în practică, integral, dispozițiile Acordului de asociere, în scopul instituirii unui dialog politic intens cu Uniunea Europeană, de a realiza libera circulație a mărfurilor, serviciilor, capitalurilor și forței de muncă, precum și pentru armonizarea legislației române cu cea comunitară. Parlamentul României și-a propus, de asemenea, ca, recurgând la mijloacele sale specifice, să orienteze evoluția social-politică și economică a țării, astfel încât să se ajungă cât mai rapid la o apropiere de standardele integrării europene.

Având în vedere toate acestea, Președintele României împreună cu liderii partidelor parlamentare, de guvernământ și de opoziție, au hotărât înființarea unei Comisii reprezentând întregul spectru societal în vederea elaborării unei Strategii naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană.

2. România a fost încurajată, în eforturile cerute de opțiunea sa, de concluziile Consiliului European de la Copenhaga, potrivit cărora țările asociate care doresc și îndeplinesc condițiile politice, economice și sociale stabilite pot deveni membre ale Uniunii Europene. Strategia adoptată la Essen, ca și Cartea Albă de pregătire a țărilor asociate din Europa Centrală și de Est pentru integrarea în Piața Internă a Uniunii, oferă acestor țări o perspectivă concretă și un sprijin privind calea de parcurs spre aderare.

România, datorită potențialului economic, uman și spiritual - integrându-se în Uniune - este în măsură să aducă o contribuție pozitivă la crearea unei Europe unite, stabile și prospere, cu un rol crescând în viața internațională.

Solicitând aderarea, România își va orienta - în deplină transparență - procesul de pregătire spre consolidarea rezultatelor obținute în construirea statului de drept, accelerarea reformelor și asigurarea coerenței lor, realizarea unei economii de piață dezvoltate, armonizarea cu reperele din "Acquis" ale Uniunii Europene, întărirea capacității de a-și asuma responsabilitățile unui stat membru.

Pe baza analizelor întreprinse, Comisia consideră că prin eforturi perseverente există premise pentru ca, la orizontul anului 2000, România, alături de alte țări asociate, să dispună de capacitatea de a îndeplini condițiile esențiale de aderare.

3. În conformitate cu Acordul European de Asociere și cu Strategia de la Essen, se va acționa pentru asigurarea unor relații cât mai strânse cu Uniunea Europeană, crearea cadrului juridic și instituțional corespunzător dezvoltării și integrării economice, intensificarea legăturilor comerciale, realizarea acelor schimbări macroeconomice și structurale apte să asigure convergența necesară pentru integrare.

Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană are în vedere:

- Folosirea cadrului oferit de Acordul European de Asociere și sistemul de relații structurate. România este decisă să aibă un rol pozitiv în dialogul sistematic dintre instituțiile Uniunii Europene și țările asociate, în domeniul problemelor cu o dimensiune transeuropeană, prin asociere la acțiunile de politică externă și de securitate comună, prin cooperarea în materie de politici generale și punctuale ca și prin informarea reciprocă cu privire la scopurile și instrumentele politicilor aplicate, consultări asupra politicilor preconizate în vederea asigurării coerenței obiectivelor și, în perspectivă, prin coordonarea acțiunilor, pentru realizarea convergenței politicilor.

Aderarea României la structurile europene de securitate - concepută în spiritul valorilor promovate de Uniunea Europeană și Uniunea Europei Occidentale - va influența în mod decisiv politica sa de securitate și apărare, menită să asigure integritatea teritorială a statului român.

- Racordarea sistemului național de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică la cerințele procesului de integrare în Uniunea Europeană și valorificarea oportunităților pe care le oferă programele comunitare în domeniu, ca și a noilor forme de cooperare care se vor contura în procesul dezvoltării societății informaționale.

- Integrarea în piața energetică europeană și interconectarea sistemului energetic românesc la rețelele transeuropene de energie.

- Integrarea rețelei românești de transporturi în rețelele transeuropene, acordându-se atenție prioritară coridoarelor din rețelele transeuropene care ar urma să traverseze România.

- Continuarea modernizării rețelelor românești de telecomunicații, poștale și de transmisii de date, ridicarea la nivelul european și mondial a serviciilor pentru asigurarea unui transport rapid și global a tuturor felurilor de informații, prin rețelele transeuropene și internaționale, inclusiv prin rețele de calculatoare.

- Crearea condițiilor pentru ca agricultura României - care rămâne o ramură strategică a dezvoltării economiei naționale - să devină un sector competitiv, capabil să se integreze avantajos în piața comunitară, pentru asigurarea convergenței cu reglementările specifice politicii agricole comune în dinamica lor.

Acest lucru presupune între altele:

- *încurajarea formelor de exploatații agricole performante;*
- *dezvoltarea și modernizarea căilor de distribuție, a marketingului și managementului agricol;*
- *restructurarea producției agricole în funcție de condițiile specifice zonale și de evoluția pieței interne și externe.*

- Stimularea investițiilor comunitare în România, prin îmbunătățirea cadrului instituțional și legislativ, inclusiv a celui care reglementează investițiile străine și prin preluarea reglementărilor comunitare în materie.

- Modernizarea, în continuare, a sistemului românesc de educație și formare profesională, realizarea concordanței între formele de învățământ și programele de studiu aplicate în România cu cele din statele membre ale Uniunii Europene, ca premisă a participării României la piața europeană a calificărilor profesionale.

- Promovarea, încurajarea și intensificarea cooperării în domeniul culturii, audiovizualului, informațiilor și comunicațiilor pentru afirmarea patrimoniului cultural românesc pe plan european și implicarea mai largă a României în dialogul cultural paneuropean.

- Formularea unor politici naționale de dezvoltare care să se înscrie în politica europeană de protecție și ameliorare a mediului înconjurător și a calității vieții. Participarea României la cooperarea vizând soluționarea problemelor ecologice de dimensiune regională sau transeuropeană.

- Stimularea, sprijinirea și dezvoltarea - în corelare cu programele europene în domeniu - a întreprinderilor mici și mijlocii, care reprezintă un sector dinamic în măsură să absoarbă o parte a forței de muncă, să valorifice capitalul privat românesc și să genereze noi resurse pentru dezvoltare.

- Formularea și realizarea, în cadrul politicilor comunitare de dezvoltare și cooperare regională, a unor politici naționale și proiecte de dezvoltare în plan regional și local care să se realizeze inclusiv prin relații de parteneriat cu regiuni și localități corespondente europene.

- Promovarea, în plan național și regional, a unei politici de susținere a zonelor montane și armonizarea cu principiile europene de recunoaștere și sprijin compensatoriu a zonelor dezavantajate natural și structural.

- Valorificarea potențialităților societății informaționale prin asigurarea unei infrastructuri tehnice corespunzătoare, dezvoltarea adecvată a capitalului uman și promovarea însușirii mai multor limbi de circulație internațională.

Adoptând orientarea strategică ireversibilă a integrării României în Uniunea Europeană se urmărește ca obiectiv esențial promovarea unei politici care, punând accentul pe eforturile proprii și pe cooperarea internațională, să asigure o dezvoltare economică de natură să conducă la creșterea standardului de trai și îmbunătățirea calității vieții întregii populații.

4. În conformitate cu prevederile Cărții Albe, este în curs de elaborare "Programul de armonizare legislativă pentru integrare în Piața Internă", care va cuprinde și structurile de aplicare a legislației în materie.

Acest Program, care reprezintă o continuare a procesului de armonizare deja început, este corelat cu orizontul de timp avut în vedere pentru pregătirea României pentru aderare, astfel încât măsurile prioritare prevăzute pentru prima etapă menționată în Cartea Albă să fie realizate într-un interval de 2-3 ani.

Se va urmări ca armonizarea legislației în domeniul Pieței Interne prevăzută în "Program" să ocupe un loc prioritar și să fie în corelație directă cu procesele de reformă economică, pentru a constitui un factor de accelerare a acestora.

În acest cadru se acordă prioritate absolută adoptării încă în anul 1995 a acelor reglementări care sunt indispensabile pentru funcționarea economiei de piață în domenii cum sunt: concurența, subvențiile de stat, monopolurile, întreprinderile publice, serviciile financiare.

"Programul" este structurat pe cele 23 domenii prevăzute în Cartea Albă și conține măsuri care vizează:

a) Garantarea liberei circulații a capitalurilor

Va fi realizată compatibilitatea legislației românești cu legislația comunitară prevăzută în Cartea Albă pentru domeniul circulației capitalurilor, având ca obiectiv asigurarea funcționalității piețelor de capitaluri și încurajarea investițiilor.

Aceasta răspunde unei necesități esențiale pentru pregătirea României în vederea aderării, restructurarea industriei și a altor ramuri ale economiei și continuarea privatizării, inclusiv pentru folosirea rațională a resurselor naturale și punerea în valoare a potențialului material și uman al națiunii.

Ținând cont de dinamismul mișcărilor de capital înregistrat în ultimele două decenii în economia mondială, de reducerea subsecventă a costurilor de tranzacție, de intensificarea competiției internaționale pentru fluxuri de capital și de importanța critică a măsurilor de liberalizare pentru atragerea de capital străin, vor fi luate măsuri pentru facilitarea dezvoltării unui sector financiar competitiv.

Au fost deja create premisele privind regimul investițiilor străine, regimul valutar, reforma sistemului bancar, începutul dezvoltării pieței valorilor mobiliare; au rămas a fi realizate, în continuare, dezvoltarea infrastructurii juridice, bancare, diversificarea instrumentelor financiare și mai ales asigurarea unui mediu macroeconomic stabil și punerea la punct a unui ansamblu de instrumente adecvate de politică economică.

În această lumină se pregătește adoptarea de măsuri în acord cu Directivele specifice din 11 mai 1960, din 18 decembrie 1962 și din 17 noiembrie 1986.

b) Garantarea liberei circulații a mărfurilor

Este prevăzută armonizarea legislației românești de natură să determine fluidizarea fluxurilor comerciale, cu semnificație pentru inserția progresivă a României în economia țărilor comunitare inclusiv pentru folosirea mai bună a condițiilor de acces pe piața comunitară pentru mărfurile românești create de actualul cadru de relații dintre România și Uniunea Europeană.

În același cadru se are în vedere crearea în România a unui mediu economic concurențial conform cu legislația comunitară care să permită liberul acces pe piețe, libertatea de a alege a utilizatorilor și consumatorilor, să prevină împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței și să sancționeze concurența neloială. Aceste cerințe se vor aplica atât sectorului privat cât și celui public și vor viza în egală măsură protecția consumatorului.

Dintre legile prevăzute în Cartea Albă, în domeniul agriculturii au fost armonizate 10 legi; în domeniul vămii și accizelor 9 legi; în domeniul protecției consumatorilor 2 legi.

Celelalte reglementări prevăzute pentru acest domeniu în Cartea Albă vor fi armonizate după cum urmează:

- cele prevăzute pentru etapa I, în anii 1996-1997;*
- cele prevăzute pentru etapa a II-a, până în anul 1999.*

c) Garantarea liberei circulații în materie de servicii

Procesul de compatibilizare a legislației românești cu legislația comunitară în acest domeniu va avea în vedere dinamismul deosebit și rolul de factor integrator al serviciilor, inclusiv contribuția lor directă la realizarea celorlalte libertăți. Armonizarea normelor tehnice în concordanță cu reglementările comunitare va reprezenta un factor important în procesul integrării, pentru înserarea României în spațiul de comunicare european, facilitarea schimburilor și a cooperării.

Dezvoltarea și diversificarea serviciilor financiare, prin modernizarea în continuare a sectorului bancar și construcția piețelor de capital și a sistemului de asigurări pe bază de reglementări și mecanisme de înregistrare, decontare și depozitare, asigurând o deplină transparență, dezvoltarea ordonată a tranzacțiilor și protecția intereselor investitorilor.

Procesul de armonizare este în curs. În domeniul telecomunicațiilor au fost armonizate 9 legi; în domeniul transporturilor 4 legi; în domeniul serviciilor financiar-bancare și al contabilității 6 legi.

Celelalte reglementări esențiale în materie prevăzute în Cartea Albă vor fi armonizate după cum urmează:

- cele prevăzute pentru etapa I, în intervalul 1995-1996;*
- cele prevăzute pentru etapa a II-a, până în 1999.*

d) Garantarea liberei circulații a persoanelor

Armonizarea legislației va urmări facilitarea contactelor de afaceri, a schimburilor culturale, științifice și de formare profesională, identității culturale și spirituale a poporului român în context european și universal. Domeniul se afirmă și ca vehicul pentru intensificarea celorlalte forme de circulație în procesul integrării și totodată dă substanță uneia dintre libertățile fundamentale ale omului.

Libera circulație a persoanelor apare ca un factor fundamental pentru perioada de tranziție, pentru familiarizarea cetățenilor României cu funcționarea, politicile și mecanismele comunitare - obiectiv esențial al procesului de pregătire a aderării și alinierii la practicile și procedurile comunitare, inclusiv pentru armonizarea legislației, cu spațiul democratic european și cu "ideile" europene, de care au fost îndepărtați în condițiile regimului totalitar. În acest context se va avea în vedere cadrul legal și reglementările țărilor partenere din Uniunea Europeană, care la rândul lor ar urma să faciliteze fluidizarea circulației persoanelor ca parte a unui efort reciproc.

Legislația privind circulația persoanelor va avea în vedere totodată, crearea cadrului adecvat pentru o cooperare strânsă în materie de imigrări, azil, combaterea traficului ilegal și a terorismului.

Procesul de armonizare se află la început. Reglementările în materie prevăzute în Cartea Albă vor fi armonizate după cum urmează:

- *cele din etapa I, până în 1996;*
- *cele din etapa a II-a, până în 1997.*

Reglementări importante, pentru asigurarea celor patru libertăți, fie au fost adoptate - cum este introducerea TVA - fie au fost înaintate Parlamentului sub formă de proiect de lege - de exemplu legea concurenței și legea proprietății intelectuale (dreptul de autor).

5. În procesul armonizării se va acorda o atenție specială cadrului instituțional și mecanismelor care să asigure punerea în aplicare a legilor adoptate. Pentru legile care nu conțin prevederi privind mecanismele de aplicare, acestea vor fi create și vor deveni operaționale în maximum trei luni.

La un interval de 6 luni de la intrarea în vigoare a legilor, Comitetul Interministerial pentru Integrare Europeană va face o evaluare asupra modului de aplicare a acestora. Asemenea evaluări vor avea loc periodic, în funcție de necesități.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.140 din 9 martie 1995, nici un proiect de lege sau nouă reglementare nu pot fi prezentate fără certificarea conformității cu legislația comunitară în materie.

6. În paralel cu acțiunile de conducere și coordonare a procesului de pregătire a României în vederea aderării la Uniunea Europeană, politica guvernamentală încurajează și sprijină inițiativele și acțiunile la nivel neguvernamental de sensibilizare a opiniei publice, cercurilor politice și formatorilor de opinie în legătură cu problematica și implicațiile integrării, pentru mediatizarea, pătrunderea și promovarea cât mai largă a "ideii europene" în societatea românească.

În acest scop este stimulată crearea de asociații, organizații neguvernamentale, fundații și institute profilate pe probleme de integrare și politică europeană, care să dezvolte toate relațiile cu structuri similare din țări comunitare și programe de activități ale Uniunii Europene.

În același timp, sub egida Parlamentului României, s-a constituit, încă din anul 1993, Consiliul Național Consultativ pentru Integrare Euro-Atlantică, format din reprezentanții partidelor parlamentare.

Se are în vedere accentuarea dimensiunii europene a proceselor și programelor de instruire și educare în toate formele și gradele de învățământ, iar pentru pregătirea de specialiști și viitori administratori ai relațiilor României cu Uniunea Europeană, în special în materie de drept, economie, reglementări și practici comunitare se vor extinde, în sistemul de învățământ, cursurile și filierele de profil.

De asemenea, luând în considerare ponderea însemnată pe care o dețin în politicile comunitare relațiile la nivel neguvernamental și profesional, sunt avute în vedere măsuri de încurajare a legăturilor dintre structuri reprezentative din România și structuri de profil din cadrul Comisiei Europene sau din țări membre (asociații profesionale, de cultură, de știință, patronat, sindicate etc.), precum și implicarea agenților economici, îndeosebi a întreprinderilor mici și mijlocii în programe și activități inițiate de Uniunea Europeană sau de România.

Un loc important revine mediatizării cât mai largi în societatea românească a reglementărilor, procedurilor și practicilor comunitare, ca și a obligațiilor care decurg pentru România din Acordul de asociere și alte acte juridice ce definesc relațiile României cu Uniunea Europeană în perioada de preaderare; aceasta poate constitui un factor important pentru conturarea imaginii României și a cetățenilor români în mediul european ca și a aplicării corecte a obligațiilor asumate de statul român.

Sunt avute în vedere, totodată, dezvoltarea și consolidarea în România a sistemului de norme de protecție civilă a cetățeanului, dublat de reguli menite să asigure transparența și funcționarea eficientă și responsabilă a organismelor administrației publice centrale și locale, de natură să cultive tradițiile naționale și locale, precum și principiile și normele de conduită ale democrației europene.

7. Realizarea prevederilor Acordului de Asociere, a Strategiei de la Essen și a Cărții Albe ca și punerea în practică a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană se vor desfășura în strânsă conlucrare cu Comisia Europeană și țările membre într-o relație de parteneriat. În acest sens prezintă o importanță deosebită programele PHARE, precum și asistența primită din partea țărilor membre ale G-24, ca și a instituțiilor financiare internaționale (BIRD, BERD, BEI, FMI).

În condițiile în care România are o capacitate de absorbție relativ mare și în care va fi pus la punct un sistem ameliorat de gestionare a asistenței primite pe linia PHARE, România va acționa pentru sporirea cotei de la 14-15%, care îi revine în prezent din fondurile globale ale Programului, la o cotă de 18%, care corespunde mai bine criteriilor după care se repartizează asistența PHARE țărilor beneficiare.

Pentru folosirea mai eficientă a asistenței primite de România se au în vedere următoarele măsuri:

- *definirea cadrului instituțional adecvat pentru o mai bună coordonare și programare a proiectelor de asistență și alocarea resurselor pentru un număr corespunzător de proiecte, dar cu un efect mai mare în planul dezvoltării economice;*
- *îmbunătățirea gestionării asistenței, utilizarea mai eficientă și rapidă a fondurilor alocate și asigurarea integrării asistenței în Strategia de aderare, atât pe plan multilateral cât și bilateral;*
- *sporirea capacității naționale de consultanță și integrarea mai accentuată a specialiștilor români în gestionarea și implementarea proiectelor de asistență.*

8. În vederea gestionării Acordului European și a Strategiei naționale de pregătire a aderării a fost creat și se află în stare operațională un mecanism la nivel central și sectorial compus din următoarele structuri:

- *un Comitet Interministerial constituit în baza Hotărârii de Guvern nr.140/9 martie 1995, condus de Primul Ministru, format din miniștri și conducători ai altor agenții și organisme guvernamentale cu responsabilități în domeniul integrării;*

- *Departamentul de Integrare Europeană, subordonat Primului Ministru, investit prin Hotărârea Guvernului nr.141/9 martie 1995 cu atribuții de coordonare a întregului proces de pregătire a integrării României în Uniunea Europeană, inclusiv avizarea conformității legislației române cu cea comunitară și asigurând împreună cu Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Comerțului, Secretariatul Comitetului Interministerial pentru integrare, precum și funcționarea Comitetului de Asociere România - Uniunea Europeană;*
- *Compartimente sectoriale pentru integrare europeană în cadrul structurilor administrației centrale și locale cu atribuții de implementare, supraveghere, control, analiză, evaluare și intervenție în limitele competențelor de profil.*

Mecanismul guvernamental de integrare se va adapta dinamicii procesului de integrare luând în considerare, inclusiv, experiența celorlalte țări în materie.

La nivelul Parlamentului României s-a decis crearea unei Comisii comune a celor două camere pe problemele integrării europene, care va urmări atât procesul de armonizare legislativă, cât și relațiile cu Parlamentul European, în cadrul Comitetului Parlamentar de asociere România - Uniunea Europeană. Un rol important revine și comisiilor permanente și speciale din cadrul Parlamentului care abordează principalele domenii de activitate legislativă.

Consiliul legislativ, recent înființat, care va deveni operațional în cursul acestui an, va avea în structurile sale un departament special pentru urmărirea armonizării legislației românești cu legislația comunitară.

Mecanismul descris are ca atribuții și pregătirea personalului de specialitate pentru administrația de stat și societatea civilă, precum și a viitorilor negociatori și funcționari internaționali în problematica normelor, structurilor și procedurilor Uniunii Europene.

În acest scop s-a elaborat un program de pregătire și formare a specialiștilor în domeniu.

*

*

*

Prezenta Strategie definește cadrul, obiectivele și direcțiile de acțiune la nivel național vizând pregătirea aderării României la Uniunea Europeană. Pe această bază, vor fi întocmite programe-cadru pentru cele 23 de domenii prevăzute în Cartea Albă, precum și programe de măsuri specifice, cu luarea în considerare, pe de o parte, a studiilor de fundamentare și a strategiilor sectoriale întocmite în cadrul Comisiei Naționale instituite în acest scop și, pe de altă parte, a documentelor ce vor fi adoptate de Uniunea Europeană cu referire la integrarea țărilor asociate.

PARTEA a II-a

CONȚINUTUL TEMATIC AL STUDIILOR DE FUNDAMENTARE ȘI AL STRATEGIILOR SECTORIALE (Sumarele sintezelor)

SECȚIUNEA I:	PROBLEME DE ANSAMBLU	25
CAPITOLUL I	- Stadiul actual și perspectivele economiei naționale în contextul strategiei aderării la Uniunea Europeană	25
CAPITOLUL II	- Strategia de aderare a României la Uniunea Europeană în domeniul tehnologiilor informației	31
CAPITOLUL III	- Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte, comunitățile europene și statele membre, pe de altă parte	34
CAPITOLUL IV	- Promovarea reformei în perspectiva integrării României în Uniunea Europeană	35
ANEXE LA SECȚIUNEA I		36
	A. Indicatori relevanți privind situația economiei românești în tranziție	36
	B. Mutații majore în economia mondială. Sfidare și șansă pentru transformarea sistemică în România	36
	C. Tendințe în economia mondială. Impact asupra dezvoltării economiei românești în perspectiva integrării în Uniunea Europeană	39
	D. Decalaje economice și sociale între România și țările Uniunii Europene	40
	E. Inventarierea avuției naționale	40
	F. Previziuni privind evoluția economico-socială în România în anul 1996	42

G.	Considerente ale Camerei de Comerț și Industrie a României privind strategia de dezvoltare a țării până în anii 2000-2010	45
H.	România 2020	46

SECȚIUNEA A II-A:	TRANSFORMAREA SISTEMULUI ECONOMICO-SOCIAL, DEZVOLTAREA PIETELOR ȘI A PROPRIETĂȚII	47
--------------------------	--	----

CAPITOLUL V	-	Modificări în dinamica privatizării	47
	-	Transformări socio-economice macrostructurale	47
	-	Strategia de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii	47

CAPITOLUL VI	-	Organizarea și generalizarea piețelor	48
---------------------	---	---------------------------------------	----

CAPITOLUL VII	-	Tranziția ca proces de schimbare a sistemului instituțional	50
----------------------	---	---	----

SECȚIUNEA A III-A:	POLITICI SECTORIALE	52
---------------------------	----------------------------	----

CAPITOLUL VIII	-	Strategia dezvoltării industriei în vederea pregătirii aderării României la Uniunea Europeană	52
-----------------------	---	---	----

CAPITOLUL IX	-	Politici în domeniul dezvoltării ramurii energiei electrice și termice pentru pregătirea aderării României la Uniunea Europeană	54
---------------------	---	---	----

CAPITOLUL X	-	Politica agricolă în perspectiva aderării la Uniunea Europeană	55
--------------------	---	--	----

CAPITOLUL XI	-	Strategia dezvoltării zonei montane a României în perspectiva aderării la Uniunea Europeană	62
---------------------	---	---	----

CAPITOLUL XII	-	Transporturile în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană	65
----------------------	---	--	----

CAPITOLUL XIII	- Strategia de pregătire a aderării la Uniunea Europeană în sectorul de poștă și telecomunicații	67
CAPITOLUL XIV	- Strategia sectorului de construcții în vederea aderării României la Uniunea Europeană	69
CAPITOLUL XV	- Strategia activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică din România în perspectiva aderării la Uniunea Europeană	70
CAPITOLUL XVI	- Strategia dezvoltării în domeniul comerțului pentru pregătirea aderării României la Uniunea Europeană	74
CAPITOLUL XVII	- Finanțele publice și fiscalitatea în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană	76
SECȚIUNEA A IV-A:	STANDARDE SOCIALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	78
CAPITOLUL XVIII	- Munca și protecția socială - Strategia de integrare a României în Uniunea Europeană	78
CAPITOLUL XIX	- Modelul demografic al României	80
CAPITOLUL XX	- Sistemul de protecție a sănătății în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană	82
CAPITOLUL XXI	- Protecția consumatorilor în perspectiva aderării la Uniunea Europeană	84
CAPITOLUL XXII	- Strategia de aderare a României la Uniunea Europeană în domeniul învățământului	85
CAPITOLUL XXIII	- Cultură și societate - Locul culturii în strategia dezvoltării României și a integrării țării în Uniunea Europeană	88
CAPITOLUL XXIV	- Integrarea europeană în lumina teologiei ortodoxe	91

CAPITOLUL XXV	-	Culte din România și integrarea europeană	92
CAPITOLUL XXVI	-	Strategia de dezvoltare a sportului și activității de tineret	92
CAPITOLUL XXVII	-	Drepturile omului; drepturile minorităților naționale	99
CAPITOLUL XXVIII	-	Strategia protecției mediului în perspectiva integrării europene	99
CAPITOLUL XXIX	-	Cerințele dezvoltării durabile și politicile de protecție a mediului în România	100
SECȚIUNEA A V-A:		POLITICI ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII DE STANDARDIZARE	101
CAPITOLUL XXX	-	Strategia dezvoltării activității de standardizare pentru pregătirea aderării României la Uniunea Europeană	101
CAPITOLUL XXXI	-	Considerații asupra industriei ambalajelor în România în contextul integrării europene	102
SECȚIUNEA A VI-A:		AMENAJAREA TERITORIULUI, URBANISM, LUCRĂRI PUBLICE, DEZVOLTARE ÎN PROFIL TERITORIAL ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ	103
CAPITOLUL XXXII	-	Strategia de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană în domeniile: amenajarea teritoriului, urbanism și lucrări publice	103
CAPITOLUL XXXIII	-	Micromonografii în profil teritorial (Strategia de dezvoltare economico-socială a județelor și municipiul București în perspectiva anilor 1999-2004)	105

SECȚIUNEA A VII-A:	AFACERI INTERNE, JUSTIȚIE, APĂRARE	110
CAPITOLUL XXXIV	- Strategia de aderare a României la Uniunea Europeană în domeniul afacerilor interne	110
CAPITOLUL XXXV	- Program de armonizare legislativă	112
CAPITOLUL XXXVI	- Strategia pregătirii aderării României la Uniunea Europeană în domeniul securității și apărării	116
	*	
	* *	
DOCUMENTE:	- Constituirea și componența Comisiei; lucrări a căror elaborare va continua	119

SECȚIUNEA I - PROBLEME DE ANSAMBLU

CAPITOLUL I

STADIUL ACTUAL ȘI PERSPECTIVELE ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN CONTEXTUL STRATEGIEI ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ

A. PUNCTUL DE PORNIRE

I. Perioada interbelică

1. Economia de piață de tip european
2. Industria
 - 2.1. Nivelul producției industriale
 - 2.2. Gradul de satisfacere a consumului intern cu produse industriale autohtone
 - 2.3. Capitalul străin și ponderea acestuia
 - 2.4. Politicile fiscale, vamale; subvențiile, comenzile de stat
3. Agricultura
 - 3.1. Structura de proprietate
 - 3.2. Structura culturilor
 - 3.3. Înzestrarea cu tractoare, mașini și utilaje
 - 3.4. Efectivele de animale
 - 3.5. Producțiile și randamentele agricole
4. Relații economice externe
 - 4.1. Politica exporturilor și importurilor
 - 4.2. Structura exporturilor
 - 4.3. Structura importurilor
 - 4.4. Fluxurile de import și export

II. Perioada postbelică de economie centralizată

1. Structura de proprietate
2. Planificarea centralizată - metodă unică de conducere a vieții economico-sociale
3. Rolul statului

4. Politica de acumulare
 - 4.1. Opțiunea pentru o rată înaltă a acumulării
 - 4.2. Neglijarea criteriului de eficiență
 - 4.3. Industrializarea forțată
5. Apariția și accentuarea dezechilibrelor structurale
6. Nivelul scăzut al productivității muncii și al calității produselor
7. Politicile financiare, monetare și de prețuri
8. Neglijarea sectorului terțiar și a infrastructurii și consecințele ei
9. Tendințe seculare în evoluția economică
 - 9.1. Dezvoltarea ciclică a economiei mondiale și conturarea tendințelor seculare
 - 9.2. Alternanța zonelor ascendente și descendente în economia mondială și cea națională
 - 9.3. Ritmurile de creștere și descreștere ale economiei mondiale comparativ cu cele naționale
 - 9.4. Paradoxul dintre ritmurile superioare de creștere ale economiei naționale și accentuarea decalajului față de nivelul european și mondial

III. Perioada de tranziție la economia de piață; stadiul actual

1. Evoluția macroeconomică 1990-1994
 - 1.1. Produsul intern brut
 - 1.1.1. Nivel și evoluție
 - 1.1.2. Formarea și utilizarea pe sectoare și ramuri
 - 1.1.3. Formarea brută a capitalului și investițiile
 - 1.1.4. Exportul de bunuri și servicii
 - 1.1.5. Evoluția stocurilor
 - 1.2. Resursele de energie ale economiei
 - 1.2.1. Resursele și consumul
 - 1.2.2. Importurile și exporturile de energie
 - 1.3. Dinamici și modificări structurale în industrie
 - 1.3.1. Demografia întreprinderilor industriale
 - 1.3.2. Prețurile producției industriale
 - 1.3.3. Producția, cererea și stocurile în industrie
 - 1.3.4. Productivitatea muncii industriale
 - 1.3.5. Principalii indicatori pe ramuri industriale
 - 1.4. Evoluția activității de construcții
 - 1.5. Producția agricolă
 - 1.5.1. Suprafața agricolă după modul de folosință, pe sectoare
 - 1.5.2. Investițiile în agricultură
 - 1.5.3. Producția agricolă vegetală

- 1.5.4. Evoluția efectivelor de animale și a producției
- 1.5.5. Populația ocupată în agricultură
- 1.6. Transportul de mărfuri și călători
 - 1.6.1. Transportul de mărfuri
 - 1.6.2. Transportul de călători
- 1.7. Comerțul interior și serviciile comerciale
 - 1.7.1. Vânzările de mărfuri
 - 1.7.2. Serviciile comerciale
- 1.8. Comerțul exterior
 - 1.8.1. Evoluția exporturilor, importurilor și a balanței comerciale
 - 1.8.2. Structura importurilor și exporturilor
 - 1.8.3. Fluxurile importurilor și exporturilor
- 1.9. Inflația, cursul de schimb și situația monetară
 - 1.9.1. Indicii prețurilor produselor pe piața țărănească
 - 1.9.2. Liberalizarea prețurilor
 - 1.9.3. Rata inflației
 - 1.9.4. Politica monetară
- 2. Starea socială
 - 2.1. Populația și fenomenele demografice
 - 2.1.1. Numărul și principalele structuri ale populației (pe sexe, grupe de vârstă, etnii)
 - 2.1.2. Evoluția natalității
 - 2.1.3. Evoluția mortalității
 - 2.1.4. Migrația internă și externă
 - 2.2. Forța de muncă și șomajul
 - 2.2.1. Evoluția forței de muncă
 - 2.2.2. Populația ocupată
 - 2.2.3. Evoluția șomajului
 - 2.3. Veniturile și consumul populației
 - 2.3.1. Veniturile bănești ale populației
 - 2.3.2. Evoluția câștigurilor salariale
 - 2.3.3. Raportul pensii/salarii
 - 2.3.4. Consumul la principalele produse alimentare
 - 2.4. Serviciile de învățământ, sănătate și asistență socială
 - 2.4.1. Populația școlară
 - 2.4.2. Rețeaua sanitară
 - 2.4.3. Serviciile de asistență socială
- 3. Elemente de fundamentare
 - 3.1. Produsul intern brut pe categorii de resurse
 - 3.2. Produsul intern brut pe categorii de utilizări
 - 3.3. Indicii investițiilor pe ramuri ale economiei naționale
 - 3.4. Investiții în economia națională pe forme de proprietate
 - 3.5. Investiții pe elemente de structură

- 3.6. Locuințe terminate
- 3.7. Principalele resurse de energie primară
- 3.8. Balanța energiei electrice
- 3.9. Balanța energetică
- 3.10. Balanța energiei termice
- 3.11. Indicii producției industriale pe ramuri (1990=100)
- 3.12. Structura producției industriale
- 3.13. Indicii productivității muncii pe salariat (1990=100)
- 3.14. Indicii productivității muncii orare în industrie pe ramuri, în anul 1994
- 3.15. Producția principalelor produse industriale
- 3.16. Gradul de utilizare a capacităților de producție, pe ramuri ale industriei
- 3.17. Gradul de utilizare a timpului de lucru pe ramuri ale industriei, în anii 1993 și 1994, pe luni
- 3.18. Indicii investițiilor pe ramuri ale industriei
- 3.19. Numărul întreprinderilor industriale
- 3.20. Numărul mediu al salariaților din industrie
- 3.21. Lucrările de construcții după forma de proprietate și modul de execuție
- 3.22. Structura lucrărilor de construcții după forma de proprietate a unităților de execuție
- 3.23. Suprafața cultivată cu principalele culturi
- 3.24. Producția principalelor culturi agricole vegetale
- 3.25. Producția medie la hectar la principalele culturi
- 3.26. Efectivele de animale
- 3.27. Producția agricolă animală
- 3.28. Producția medie pe animal
- 3.29. Ponderea sectorului privat în agricultură
- 3.30. Transportul de mărfuri pe tipuri de transport
- 3.31. Transportul de călători pe tipuri de transport de folosință generală
- 3.32. Vânzările cu amănuntul, pe grupe de mărfuri
- 3.33. Vânzările cu amănuntul, pe forme de proprietate
- 3.34. Vânzările cu amănuntul, pe principalele grupe de mărfuri, în anul 1994 comparativ cu 1993
- 3.35. Indicii serviciilor comerciale prestate populației, pe activități
- 3.36. Structura serviciilor comerciale prestate populației, pe activități
- 3.37. Serviciile comerciale prestate populației în anul 1994, comparativ cu 1993, pe activități
- 3.38. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune
- 3.39. Indicii de utilizare ai capacității de cazare turistică în funcțiune
- 3.40. Unități de cazare turistică
- 3.41. Turismul internațional al României

- 3.42. Plecărilor vizitatorilor români în străinătate, pe principalele țări
- 3.43. Sosirile vizitatorilor străini în România
- 3.44. Evoluția cursului oficial de schimb al monedei naționale în raport cu dolarul SUA
- 3.45. Evoluția exporturilor, importurilor și a soldului balanței comerciale
- 3.46. Exporturile valorice, pe secțiuni din sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor
- 3.47. Importurile valorice, pe secțiuni, din sistemul armonizat de descriere și codificare al mărfurilor (SH) cu țările Uniunii Europene și AELS
- 3.48. Structura exporturilor și importurilor pe grupe de țări
- 3.49. Comerțul exterior pe secțiuni conform sistemului armonizat de descriere și codificare a mărfurilor (SH) cu țările Uniunii Europene și AELS
- 3.50. Comerțul exterior al României, pe continente
- 3.51. Evoluția comerțului exterior cu țările membre ale Uniunii Europene, AELS, SUA și Japonia
- 3.52. Evoluția comerțului exterior cu țările europene aflate în perioada de tranziție și cu alte țări
- 3.53. Evoluția comerțului exterior cu țările membre OPEC
- 3.54. Principalele țări partenere cu care România a avut relații economice externe
- 3.55. Exporturile (FOB) principalelor mărfuri
- 3.56. Importurile (CIF) principalelor mărfuri
- 3.57. Indicii prețurilor de consum
- 3.58. Rata lunară a inflației
- 3.59. Mișcarea naturală a populației
- 3.60. Câștigul salarial mediu net lunar, pe ramuri ale economiei naționale
- 3.61. Numărul mediu al pensionarilor
- 3.62. Pensia medie lunară
- 3.63. Numărul șomerilor înregistrați și rata șomajului
- 3.64. Numărul șomerilor înregistrați, pe luni

B. PUNCTUL DE SOSIRE DEZIRABIL: ROMÂNIA ȘI SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ GLOBALĂ. ANALIZA UNOR OPȚIUNI STRATEGICE

I. "Societatea postindustrială" și "societatea informațională"

1. Caracterul central al cunoașterii
2. Crearea unei noi tehnologii intelectuale
3. Trecerea de la bunuri la servicii

4. Expansiunea unei clase a cunoașterii
5. Modificarea caracterului muncii

II. Societatea Informațională Globală

1. Necesitatea realizării Infrastructurii Informaționale Globale (I.I.G.) și principiile care stau la baza acesteia
 - 1.1. Promovarea și încurajarea investițiilor particulare
 - 1.2. Promovarea competiției în condiții de piață
 - 1.3. Sistem flexibil de reglementări
 - 1.4. Accesul nediscriminatoriu la I.I.G
 - 1.5. Realizarea de servicii universale la scară globală
2. Caracteristicile pieței globale a comunicațiilor/informațiilor
 - 2.1. Accesul și mobilitatea impuse de I.I.G.
 - 2.2. Alianțe strategice de firme care asigură servicii la scară globală
 - 2.3. Traversarea frontierelor și teritoriilor naționale
 - 2.4. Asigurarea competiției și creșterea eficienței

III. Un nou model în dezvoltarea Uniunii Europene

1. Schimbări la scară globală în plan geopolitic, demografic, economic-tehnologic, financiar
2. Coordonatele de bază ale unui nou model al dezvoltării Uniunii Europene
 - 2.1. Legăturile structurale între mediu și forța de muncă
 - 2.2. Căi pentru asigurarea schimbărilor structurale (microeconomie, sectoriale, macroeconomie)
3. Necesitatea realizării unui proiect societal bazat pe principiul societal (conexiunea progresiv/predictivă)

IV Infrastructurile informaționale

1. Suportul tehnic al infrastructurilor informaționale
 - 1.1. Sisteme pentru prelucrarea automată a datelor/sisteme de calcul
 - 1.2. Componente ale rețelelor de transmisie a datelor
 - 1.3. Sisteme pentru comunicație
 - 1.4. Sisteme de programe
 - 1.5. Componente electronice
2. Servicii de bază și aplicații specifice infrastructurilor informaționale
 - 2.1. Realizarea și dezvoltarea bazei tehnice a infrastructurii
 - 2.2. Servicii de bază la scară națională, continentală și globală
 - 2.3. Aplicații specializate pentru diferite domenii și

V. Opțiuni strategice și politici industriale în promovarea infrastructurilor informaționale în România

1. Dotarea cu factori de ordin general sau specializați
2. Formarea pieței interne
3. Dezvoltarea sectoarelor subfurnizoare permanente/competitive pe piața internațională
4. Crearea unei stări concurențiale în structurarea sectoarelor și ramurilor
5. Sectoarele de bază și subsectoarele infrastructurii informaționale
6. Factorii de influență asupra nivelului competitiv, inclusiv pe piețe moderate
7. Parametrii de restructurare (conservare structurală, adaptare structurală, organizare structurală)
8. Obiective urgente în raport cu dezvoltarea infrastructurii informaționale în România

CAPITOLUL II

STRATEGIA DE ADERARE A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIEI

I. Specificul domeniului tehnologiilor informației

II. Analiza comparativă a stadiului actual și a perspectivei domeniului tehnologiilor informației

1. Progresul tehnic și tehnologic
2. Convergența tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor
3. Trecerea domeniului tehnologiilor informațiilor de la situația de creștere a importanței tehnice și economice la adoptarea oficială a conceptului societății informaționale
4. Implicarea administrației de stat în informatizarea societății
5. Atragerea sectorului privat în investiții noi
6. Menținerea în viitorul previzibil a supremației SUA în domeniul tehnologiilor informațiilor
7. Apariția problemei politice a distanței informaționale între țările lumii
8. Necesitatea creării în România a unei infrastructuri informaționale de

bază în vederea racordării la programele comunitare

III. Analiza comparativă a politicilor în domeniul tehnologiilor informațiilor

IV. Tendințele pieții la nivel mondial, european și național

1. Creșterea importanței economice în ansamblu
2. Creșterea ponderii valorii produselor program și a serviciilor informatice
3. Importanța ponderii achizițiilor publice de tehnologii ale informațiilor
4. Piața românească potențială de tehnologii ale informațiilor
 - 4.1. Valori generale minimale
 - 4.2. Evaluarea orientativă a pieții potențiale în perioada 1995-1999
 - 4.3. Evaluarea orientativă a pieții potențiale în perioada 2000-2004
 - 4.4. Posibilități de susținere a pieței românești de tehnologii ale informațiilor:
 - 4.4.1. Producție națională (inclusiv cooperări cu firme de specialitate străine - cu prioritate europene - precum și investiții de capital privat național și străin);
 - tehnica de calcul și transport date
 - produse program
 - servicii informatice
 - 4.4.2. Export de servicii informatice;
 - 4.4.3. Asistență economică internațională;
 - 4.4.4. Participarea capitalului privat național și străin la realizarea și exploatarea de sisteme de informație pe bază de concesiune sau licență;
 - 4.4.5. Finanțare de la buget, respectiv Fondul Proprietății de Stat și Fondurile Proprietății Private (faza 1);
 - 4.4.6. Efecte economice directe ale programului prioritar de informatizare (faza 2);
 - 4.4.7. Efecte economice indirecte ale informatizării (faza 3).

V. Implicații derivând din Acordul de Asociere a României la Uniunea Europeană pentru domeniul tehnologiilor informațiilor

VI. Strategia de aderare la Uniunea Europeană în domeniul tehnologiilor informațiilor

1. Stadiul existent la sfârșitul anului 1994: decalaje cantitative și calitative
2. Stadiul țintă previzibil: realizarea bazei societății informaționale compatibilă cu cea din Uniunea Europeană

- 2.1. Implementarea concepției strategice
- 2.2. Conectarea la rețele informatice europene și mondiale
- 2.3. Generalizarea instruirii în utilizarea tehnologiilor informațiilor, ca parte a învățământului obligatoriu
- 3. Traectoria tranziției de la stadiul existent la stadiul țintă
 - 3.1. Obiectivul principal
 - 3.2. Acțiuni principale
 - 3.3. Îndeplinirea cerințelor aderării:
 - 3.3.1. Cadrul instituțional specific;
 - 3.3.2. Existența și funcționarea economiei de piață;
 - 3.3.3. Capacitatea concurențială a industriei naționale de tehnologii ale informațiilor;
 - 3.3.4. Capacitatea asumării obligațiilor.
 - 3.4. Măsurile pentru atingerea reperelor comunitare:
 - 3.4.1. Modificări structurale în: intervalul 1995-1999; intervalul 2000-2004; după 2004 (consolidarea societății informaționale);
 - 3.4.2. Cadrul juridic și instituțional;
 - 3.4.3. Consolidarea relațiilor cu Uniunea Europeană;
 - 3.4.4. Asigurarea coordonării tehnice a activităților care se desfășoară explicit sau implicit în domeniul tehnologiilor informațiilor prin aplicarea prevederilor art. 105 al Acordului de Asociere și a art. 2 al Hotărârii Guvernului nr. 215/1995;
 - 3.4.5. Negocierea asistenței tehnice și economice

VII. Efortul implicat de aderarea României la Uniunea Europeană.

Analiza cost-beneficiu

- 1. Apreciere generală
- 2. Modul de finanțare
 - 2.1. Intervalul 1995-1999
 - 2.2. Intervalul 2000-2004
 - 2.3. Considerente cost-beneficiu. Evaluarea efortului și a efectelor programului prioritar de informatizare 1995-1999:
 - 2.3.1. Baza pentru calcule macroeconomice;
 - 2.3.2. Infrastructură națională;
 - 2.3.3. Nucleul de coerență internațională;
 - 2.3.4. Sistemul de informații sectoriale cu impact economic și social;
 - 2.3.5. Servicii noi oferite populației și agenților economici;
 - 2.3.6. Îmbunătățirea comerțului exterior;
 - 2.3.7. Îmbunătățirea deciziilor micro și macroeconomice;
 - 2.3.8. Reducerea evaziunii fiscale;

VIII. Consecințele aderării la Uniunea Europeană

1. Implicații generale în domeniul tehnologiilor informațiilor
2. Costurile specifice aderării la Uniunea Europeană
3. Avantajele comparative ale tehnologiilor informațiilor românești
4. Efectele secundare ale aderării României la Uniunea Europeană

IX. Concluzii

1. Oportunitatea aderării pentru domeniul tehnologiilor informațiilor
2. Factorii critici de succes
 - 2.1. Voința politică de a considera informatizarea ca o componentă a reformei economico-sociale
 - 2.2. Importanța economică a utilizării în comun a resurselor de telecomunicații, informatici și informaționale
 - 2.3. Recunoașterea caracterului strategic al industriei de tehnologii informaționale
 - 2.4. Sprijinirea în perioada inițială de către stat a creării premiselor necesare dezvoltării domeniului tehnologiilor informațiilor
 - 2.5. Perfecționarea structurii de organizare specifice

CAPITOLUL III

ACORDUL EUROPEAN INSTITUIND O ASOCIERE ÎNTRE ROMÂNIA, PE DE O PARTE, COMUNITĂȚILE EUROPENE ȘI STATELE MEMBRE, PE DE ALTĂ PARTE

I. Raportul juridic de asociere

II. Natura juridică a asocierii la Comunitatea Europeană

III. Obiectivele Uniunii Europene avute în vedere și în cadrul Acordului de asociere

IV. Acordul de asociere și calitatea de membru cu drepturi depline

V. Concepția generală

VI. Zona liberului schimb

1. Libera circulație a mărfurilor
2. Diferențe privind "liberul schimb"
3. Cu referire la produsele industriale
4. Măsuri de adoptat în cazul existenței unei practici dumping
5. Principii juridice fundamentale privind concurența

VII. Circulația călătorilor. Dreptul de stabilire. Fuziunea de servicii

VIII. Dialogul politic

IX. Cooperarea în domeniile justiției

X. Armonizarea legislației prezente și viitoare a României cu cea a Comunității - condiție importantă a integrării

CAPITOLUL IV

PROMOVAREA REFORMEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Aprecieri privind stadiul îndeplinirii criteriilor de aderare
2. Corelația tranziție-reformă și integrarea. Clarificări conceptuale
3. Unele probleme nodale ale reformei, cu identificarea soluțiilor (Tabele sinoptice)
 - 3.1. Decalajul secular de productivitate
 - 3.2. Organizarea și funcționarea mecanismului economico-social
 - 3.3. Investiții
 - 3.4. Investiția umană
 - 3.5. Industria și politica industrială
 - 3.6. Agricultură și politici agricole
 - 3.7. Ocuparea forței de muncă și șomaj
 - 3.8. Întreprinderea mică și mijlocie
 - 3.9. Consolidarea și dezvoltarea clasei mijlocii; nivelul de trai și calitatea vieții

ANEXE LA SECȚIUNEA I-A

A. INDICATORI RELEVANȚI PRIVIND SITUAȚIA ECONOMIEI ROMÂNEȘTI ÎN TRANZIȚIE

I. Evoluții macroeconomice

1. Evoluții ale indicatorilor PIB, șomaj, inflație în economia românească
2. Crearea și utilizarea Produsului Intern Brut
3. Corelații structurale și performanțe
 - 3.1. Profitabilitatea unităților private
 - 3.2. Structura comerțului exterior
 - 3.3. Balanța energetică

II. Mecanisme economico-financiare

1. Structura veniturilor și cheltuielilor bugetare în contextul reformei
2. Masa monetară și creditul
3. Probleme valutare
4. Prețurile

III. Protecția socială și servicii publice

IV. Cadrul internațional

1. Comparații internaționale între România și alte țări la unii indicatori de bază
2. Trendul economiei mondiale

B. MUTAȚII MAJORE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ. SFIDARE ȘI ȘANSA PENTRU TRANSFORMAREA SISTEMICĂ ÎN ROMÂNIA

I. Creșterea în economia mondială - tendințe pe termen lung, factori determinanți, politici ale creșterii și dezvoltării economice

II. Globalizare și regionalism în economia mondială

1. Câteva reguli de bază
2. Globalizarea - principalele forme de manifestare
 - 2.1. Producția internațională integrată, expresie actuală a fenomenului de globalizare. Rolul investițiilor străine directe și al corporațiilor transnaționale în generarea acestora
 - 2.1.1. Fluxurile de investiții străine directe - caracteristici actuale
 - 2.1.2. Corporația transnațională - agent al internaționalizării

producției

2.1.3. Rolul actual și potențial al investițiilor străine în economia românească

2.2. Globalizarea pietelor de servicii

2.3. Internationalizarea pietelor de mărfuri

2.3.1. Câteva trăsături majore ale procesului de internacionalizare a pietelor de mărfuri

2.3.2. Comerțul exterior al României - poziție marginală în comerțul mondial și verigă slabă a economiei naționale

2.3.3. Accentuarea deschiderii spre exterior și o nouă configurație a specializării în comerțul internațional - sfidare și șansă pentru România

2.3.4. Dispute teoretice: de la teoria tradițională la o nouă teorie a comerțului internațional

2.3.5. România către o nouă structură a specializării în comerțul internațional

2.3.6. Șansă și obiectiv strategic major în perspectiva finalului de mileniu: România, viitoare membră a Uniunii Europene

III. Politici macroeconomice - noi abordări teoretice și de perspectivă în procesul de tranziție

1. Stabilizarea macroeconomică

1.1. Raportul de stabilizare macroeconomică - restructurare - privatizare

1.2. Stabilizarea macroeconomică în condițiile țărilor foste socialiste

1.3. Programul standard de stabilizare macroeconomică

1.4. Efectele politicilor de stabilizare macroeconomică

1.5. Elementele principale ale unui program de stabilizare macroeconomică

1.6. Măsurile în domeniul ofertei și cel instituțional

1.7. Scurtă evaluare a rezultatelor programelor de stabilizare în alte țări în tranziție

1.8. Stabilizarea macroeconomică în România

2. Unele considerații privind teoria macroeconomică și procesul de tranziție la economia de piață

IV. Estimări și prognoze asupra evoluției economiei mondiale în următorii 5 ani

1. Factori și fenomene determinante

2. Prognoza economiei mondiale în perspectiva Băncii Mondiale

3. Prognoza economiei mondiale în perspectiva Fondului Monetar Internațional
4. Conjunctura economică a țărilor Uniunii Europene, în anii următori
5. Prognoza O.N.U. (Proiectul LINK) asupra conjuncturii economiei mondiale
6. Câteva concluzii legate de necesitatea creșterii gradului de integrare a economiei românești în cea mondială

V. Elemente de fundamentare (listă anexe)

1. Venitul pe locuitor în România comparativ cu unele țări europene în anii 1937, 1989 și 1991
2. Creșterea economică și producția industrială în țările Europei Centrale și de Est
3. Cele mai bogate țări pe locuitor în 1870 și 1988
4. Ritmul anual de creștere al produsului național brut real pe locuitor în perioada 1860 (1870)-1986
5. Creșterea produsului intern brut pe locuitor pe grupe de țări în perioada 1965-1989
6. Fluxurile de investiții străine directe, 1987-1992
7. Ritmuri medii anuale de creștere a fluxurilor de investiții străine directe
8. Investiții străine directe în cadrul triadei, 1990
9. Ponderea stocului de investiții străine directe pentru principalele țări generatoare și receptoare, 1970-1990
10. Distribuția sectorială a stocului de investiții străine directe pentru principalele țări generatoare și receptoare, 1970-1990
11. Restricții existente în principalele tipuri de activități economice în țări dezvoltate
12. Situația comparată a sistemului de facilități acordate de țările Europei Centrale
13. Ponderea cheltuielilor cu activitatea de cercetare-dezvoltare în totalul cheltuielilor corporațiilor transnaționale și respectiv la nivel național în total PIB
14. Structura exporturilor mondiale de servicii, în perioada 1970-1992
15. Precizări metodologice cu privire la determinarea componentelor comerțului internațional cu servicii
16. Distribuția pe sectoare economice a stocului mondial de investiții străine directe externe (IDE) în perioada 1970-1990
17. Structura pe sectoare economice a forței de muncă în țările dezvoltate, în 1970-1990
18. Distribuția pe sectoare economice a PIB și a forței de muncă active în România, în perioada 1960-1992
19. Evoluția exporturilor și importurilor de servicii în unele țări ale

lunii, în perioada 1982-1992

20. Structura comerțului cu servicii al României, în perioada 1990-1992
21. Ponderea României în exportul mondial comparativ cu alte țări
22. Exportul pe locuitor al României comparativ cu alte țări
23. Prevederile și consecințele actului final al Runderi Uruguay asupra comerțului internațional
24. Instrumente de stabilizare adoptate în Polonia, Ungaria, fosta Cehoslovacie
25. Condițiile globale care vor afecta dezvoltarea
26. Deflatorul consumului privat în țările OECD
27. Consumul guvernamental real
28. Rata dobânzii
29. Rata de schimb
30. Variația ratei "reale" de schimb
31. Prețurile materiilor prime

C. TENDINȚE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ, IMPACT ASUPRA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEȘTI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Transformări și fenomene majore în economia mondială

1. Intrarea economiei capitaliste în cel de al cincilea ciclu lung al evoluției sale
2. Trecerea țărilor avansate din era geopoliticii în era geoeconomiei
3. Componenta ecologică a dezvoltării
4. Procesul de globalizare și integrare a economiei mondiale
5. Trecerea de la etapa producției flexibile la etapa producției de masă, executată la comanda clientului
6. Țările recent industrializate din prima și a doua generație din Asia de Sud-Est - locomotiva creșterii pe plan mondial
7. Modificarea priorităților politicii economice; abordări strategice și vizionare

II. Relevanța teoriei și experienței naționale și a tendințelor de perspectivă din economia mondială pentru opțiunea strategică de creștere economică și dezvoltare a României

1. Componenta sistemică
2. Componenta strategică și vizionară
3. Componenta adaptivă
4. Componenta responsabilității proprii și a necesității cooperării la nivel național

III.Compararea unor indicatori globali cheie în era economică și în era ecologică

IV.Tendințe în integrarea comerțului mondial

V.Evoluția întreprinderii în perioadele 1900-1970, 1971-2000 și 2001-2020

VI.Creșterea economică pe plan mondial și pe principalele grupe de țări

D. DECALAJE ECONOMICE ȘI SOCIALE ÎNTRE ROMÂNIA ȘI ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE

E. INVENTARIEREA AVUȚIEI NAȚIONALE

I. Privire de ansamblu asupra evaluării avuției naționale

1. Evaluări ale avuției naționale în România
 - 1.1.Evaluarea patrimoniului agricol
 - 1.2.Evaluarea avuției publice
 - 1.3.Evaluarea capitalului societăților (pe bază de bilanț)
 - 1.4.Evaluarea bogățiilor subsolului
2. Evaluări ale avuției naționale în alte țări

II.Studiu privind modul în care s-a evaluat avuția națională acumulată prin muncă în statistica românească

1. Definiția și elementele componente ale avuției naționale acumulate
2. Indicatorii și balanța avuției naționale acumulate
 - 2.1.Gruparea și clasificarea indicatorilor avuției naționale acumulate
 - 2.1.1.După rolul componentelor în procesul reproducției sociale
 - 2.1.2.Pe ramuri de activitate
 - 2.1.3.Pe forme de proprietate
 - 2.2.Balanțele avuției naționale acumulate
 - 2.2.1.Considerații generale
 - 2.2.2.Balanța fondurilor fixe
 - 2.2.3.Balanța stocurilor naționale
 - 2.2.4.Balanța inventarului casnic, gospodăresc și personal al populației
 - 2.2.5.Balanța avuției populației
 - 2.2.6.Balanța creanțelor și angajamentelor existente

3. Modul de evaluare și de calcul al elementelor componente ale avuției naționale acumulate
 - 3.1.Fonduri fixe
 - 3.2.Stocuri materiale
 - 3.3.Investiții neterminate
 - 3.4.Inventarul casnic, gospodăresc și personal al populației
 - 3.5.Mijloace financiar-valutare
 - 3.6.Soldul drepturilor și obligațiilor dintre sectoare

III.Criterii metodologice și practice de evaluare a unor resurse naturale

1. Analiza conceptuală și structurală a resurselor naturale, ca element al avuției naționale
2. Direcții de perfecționare a metodelor și tehnicilor practice de estimare valorică a patrimoniului național
 - 2.1.Evaluarea calitativă a resurselor
 - 2.2.Evaluarea bănească a rezervelor de substanțe minerale
 - 2.3.Evaluarea avuției naționale minerale - în încercările efectuate la nivelul anilor 1981-1984
3. Îmbunătățirea metodologiei de estimare valorică a resurselor de apă
 - 3.1.Particularități specifice
 - 3.2.Rolul și locul resurselor de apă ca element distinct al avuției naționale
 - 3.3.Fundamentarea calculului de evaluare a resurselor de apă
4. Criterii ce pot fi avute în vedere la cuantificarea valorică a bogățiilor minerale marine

IV.Propuneri orientative de organizare și desfășurare a acțiunii de determinare și evaluare a avuției naționale a României

1. Considerații generale
2. Precizări (de ordin organizatoric și metodologic) privind desfășurarea acțiunii de stabilire și evaluare a avuției naționale a României
 - 2.1.Precizări de ordin organizatoric
 - 2.2.Precizări de ordin metodologic
 - 2.2.1.Condiții de determinare și evaluare a avuției naționale
 - 2.2.2.Conținutul (sfera de cuprindere) a avuției naționale - schema orientativă generală
 - 2.2.3.Norme metodologice generale pentru determinarea și evaluarea avuției naționale a României
 - Patrimoniul mijloacelor fixe (imobilizate corporale)
 - Patrimoniul material (stocuri de producție și în curs de fabricație)
 - Fondul investițiilor neterminate

- Potențialul natural
- Potențialul uman
- Potențialul cultural și de artă
- Patrimoniul educațional, științific și de cercetare
- Patrimoniul sau averea imobilă și mobilă a populației și instituțiilor publice
- Patrimoniul de metale prețioase
- Patrimoniul spațial
- Patrimoniul militar
- Fondul de creanțe și angajamente externe (sold)

F. PREVIZIUNI PRIVIND EVOLUȚIA ECONOMICO-SOCIALĂ DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 1996

I. Introducere

II. Perspectiva economiei mondiale în 1995-1996

1. Evoluția producției mondiale
2. Comerțul mondial
3. Rezervele valutare și datoriile externe
4. Procesul inflaționist
5. Piața forței de muncă
6. Investițiile
7. Politica dobânzilor

III. Principalele evoluții macroeconomice ale României în anul 1996

1. Echilibrul structural dintre cererea și oferta globală
2. Creșterea ofertei globale
 - 2.1. Valoarea adăugată brută și producția în ramuri furnizoare de bunuri materiale și servicii
 - 2.1.1. Industrie
 - 2.1.2. Agricultură
 - 2.1.3. Silvicultură, piscicultură și exploatare forestieră
 - 2.1.4. Construcții
 - 2.1.5. Servicii
 - 2.2. Modificări în evoluția structurii ramurilor care contribuie la formarea produsului intern brut
3. Cererea internă finală
 - 3.1. Consumul privat
 - 3.2. Volumul vânzărilor de mărfuri
 - 3.3. Servicii comerciale prestate populației
 - 3.4. Autoconsumul populației
 - 3.5. Creșterea controlată a consumului public

- 3.6. Procesul de destocaj a economiei
- 3.7. Modificări structurale în cererea totală
 - 3.7.1. Evoluția în termeni reali a cererii globale
 - 3.7.2. Evoluția ratei de acumulare
- 4. Procesul investițional
 - 4.1. Premise pentru prognoza investițiilor
 - 4.2. Evoluția volumului investițiilor
 - 4.3. Principalele orientări în domeniul investițiilor publice

IV. Evoluția prețurilor

- 1. Prețurile de producție pe principalele ramuri
- 2. Prețurile de consum în structură

V. Echilibrul valutar; relații economice externe

- 1. Evoluția exportului, importului și balanței comerciale
- 2. Evoluția exportului pe grupe de produse
 - 2.1. Evoluția gradului de specializare internațională pe grupe de produse
 - 2.2. Orientarea exportului pe grupe de țări
- 3. Evoluția importului pe destinații și pe grupe de produse
- 4. Balanța de plăți externe

VI. Prognoza pieței forței de muncă

- 1. Resursele de muncă
 - 1.1. Evoluția fenomenelor și proceselor demografice
 - 1.2. Estimări privind populația activă și rata de activitate
 - 1.3. Evoluția populației ocupate și structura acesteia pe macrosectoare de activitate, forme de proprietate și statut ocupațional
 - 1.4. Corelarea indicatorilor ocupării forței de muncă cu indicatorii macroeconomici
- 2. Șomajul
 - 2.1. Influența activității macroeconomice asupra nivelului șomajului
 - 2.2. Evoluția numărului și ratei șomajului în perioada 31 decembrie 1991 - 31 decembrie 1996
 - 2.3. Evoluția ratei șomajului în profil teritorial

VII. Echilibrul energetic

- 1. Evoluția consumului energetic și a consumului specific în economie și pe principalele ramuri
 - 1.1. Nivelul și structura consumului energetic net
 - 1.2. Nivelul și structura necesarului energetic al industriei pe ramuri
 - 1.3. Prognoza resurselor energetice din producția proprie
 - 1.4. Importul de resurse energetice

- 1.5. Bilanțul echilibrării resurselor și consumurilor de cărbuni
- 1.6. Bilanțul gazelor naturale utilizabile
- 1.7. Prognoza industriei energiei electrice și termice
2. Evoluția consumului de energie electrică și a consumului specific în economie și pe principalele ramuri
 - 2.1. Nivelul și structura consumului net de energie electrică pe ramuri ale economiei
 - 2.2. Nivelul și structura consumului de energie electrică ale industriei pe ramuri CAEN

VIII. Industria

1. Indicii producției industriale pe total și ramuri CAEN
2. Evoluția principalelor produse din industria extractivă și de preparare a cărbunelui
3. Nivelul de extracție la țiței și gaze naturale
4. Nivelul de producție estimat pentru industria de extracție și preparare a minereurilor metalifere
5. Nivelul de producție estimat pentru industria de extracție și a prelucrării minereurilor nemetalifere
6. Evoluția industriei metalurgice
7. Prognoza principalelor produse fizice în industria chimică și petrochimică
8. Evoluția industriei construcțiilor de mașini, electrotehnică, electronică și mecanică fină
9. Nivelul de producție estimat pentru principalele produse fizice din industria de mașini și echipamente
10. Evoluția industriei de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou
11. Prognoza principalelor produse din industria de mașini și aparate electrice
12. Nivelul de producție estimat la principalele produse fizice din industria de echipamente, aparate radio, televiziune și comunicații
13. Producția în industria de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie
14. Prognoza producției la principalele produse fizice din industria mijloacelor de transport rutier
15. Dezvoltarea industriei altor mijloace de transport
16. Evoluția industriei de prelucrare a lemnului
17. Prognoza principalelor produse fizice ale industriei de celuloză și hârtie
18. Producția la principalele produse fizice din industria materialelor de construcții
19. Dezvoltarea producției la principalele produse fizice din industria ușoară
20. Evoluția principalelor produse fizice din industria alimentară

IX. Agricultura

1. Structura fondului funciar
2. Structura culturilor
3. Producția vegetală; producții medii la hectar
4. Producția animală; efective de animale la sfârșitul anului

X. Silvicultura

1. Fond forestier
2. Împăduriri
3. Masa lemnoasă pusă în circuitul economic

XI. Protecția mediului, pădurilor și gospodărirea apelor

XII. Construcții

1. Producția în construcții
2. Prestările în construcții

XIII. Transporturi

1. Mărfuri transportate și parcursul mărfurilor
2. Călători transportați și parcursul călătorilor

XIV. Comunicații

1. Servicii de telecomunicații
2. Activitatea de radiocomunicații
3. Activitatea de poștă

XV. Turism

1. Principalii indicatori pentru activitatea turistică
2. Circulația turistică în România
3. Evoluția încasărilor și plăților din activitatea de turism internațional

G. CONSIDERENTE ALE CAMEREI DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE A ROMÂNIEI PRIVIND STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ȚĂRII PÂNĂ ÎN 2000-2010

I. Problema dezvoltării

1. Elemente ale ideologiei dominante a dezvoltării în ultimele decenii
2. Necesitatea unei analize critice a teoriilor, conceptelor și proceselor de dezvoltare tradiționale
 - 2.1. Întrebări

2.2.Concluzii

3. Caracteristicile dezvoltării
4. Factorul timp în dezvoltarea economică

II. Ce înseamnă elaborarea unei strategii de dezvoltare pentru România

1. Instrumente de analiză a viitorului (Scenariul; Strategia)

III.Existența în economia mondială a unor cicluri lungi de dezvoltare economică

1. "Ciclurile Kondratiev"
2. Forme ale "ordinii economice mondiale"
 - 2.1."Triada" anilor '70
 - 2.2.Sfera dublă a primului deceniu al secolului XXI
3. Al cincilea ciclu lung - economia serviciilor sau era post-industrială

IV.Jaloane pentru o strategie de dezvoltare a României pe termen mediu și lung

1. Reforma economică, de la "management al crizei" la strategie de dezvoltare
2. Strategia dezvoltării economice românești, strategia națională de aderare la Uniunea Europeană - coerență, obiective
 - 2.1.Abordarea la nivel macroeconomic a dezvoltării
 - 2.2.Abordarea la nivel microeconomic a dezvoltării
 - 2.3.Rolul factorului intensiv și al factorilor externi în dezvoltare
 - 2.4.Ritmul de creștere economică, reducerea decalajelor, premise ale integrării

H. ROMÂNIA 2020

SECȚIUNEA A II-A: TRANSFORMAREA SISTEMULUI ECONOMIC-SOCIAL, DEZVOLTAREA PIETELOR ȘI A PROPRIETĂȚII

CAPITOLUL V

I. Modificări în dinamica privatizării

1. Starea critică a privatizării, ipotecă prospectivă a transformărilor
 - 1.1. Structura agenților economici pe forme de proprietate și mărime a cifrei de afaceri
 - 1.2. Indicatori privind privatizarea prin vânzare
2. Iminența unor măsuri ferme în domeniul privatizării
 - 2.1. Principalele caracteristici ale societăților propuse pentru privatizarea în masă, grupate după nivelul cifrei de afaceri și profit
3. Evoluții în structurile de proprietate agricolă
 - 3.1. Gospodăriile individuale rurale
 - 3.2. Forme asociative de proprietari și gospodării
 - 3.3. Societățile comerciale agricole
 - 3.4. Privatizarea și monopolul serviciilor în agricultură
4. Traectoria procesului de privatizare

II. Transformări socio-economice și macrostructurale

1. Tranziția și noile structuri socio-economice
2. Transformări macrostructurale

III. Strategia de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii

1. Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii și rolul lor în dezvoltarea economică
 - 1.1. Principalii factori care determină dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii
 - 1.2. Stadiul actual de dezvoltare a sectorului național al întreprinderilor mici și mijlocii, comparativ cu situația existentă în țările Europei Centrale și de Est
2. Măsuri întreprinse pe plan național în scopul asigurării dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii
 - 2.1. Rolul statului privind dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii; obiectivele strategice urmărite

- 2.2.Cadrul legislativ care reglementează dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii
- 2.3.Rezultate obținute în asigurarea de asistență tehnică și financiară pentru întreprinderile mici și mijlocii
3. Perspective în dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii
 - 3.1.Importanța asistenței tehnice și financiare acordată prin intermediul programului PHARE
 - 3.2.Principalele obiective urmărite

CAPITOLUL VI

Organizarea și generalizarea piețelor

I. Piețele de bunuri și servicii

- 1.Comerțul cu amănuntul
 - 1.1.Vânzările cu amănuntul pe forme de proprietate
 - 1.2.Repartizarea agenților economici după volumul vânzărilor și forma de proprietate
- 2.Comerțul cu ridicata
 - 2.1.Structura pe forme de proprietate a vânzărilor la principalele grupe de mărfuri
 - 2.2.Repartizarea agenților economici după volumul vânzărilor și forma de proprietate
- 3.Rolul infrastructurii

II. Piețele financiar-bancare

- 1.Stadiul actual, caracteristici generale
 - 1.1.Cadrul juridic
 - 1.2.Agenții pieței
- 2.Piața bancară
 - 2.1.Consolidarea structurii sistemului bancar cu două nivele
 - 2.2.Extinderea și creșterea funcționalității sistemului bancar
- 3.Piața de capital
 - 3.1.Cadrul juridico-instituțional
 - 3.2.Dezvoltarea pieței de capital
 - Piața primară
 - Piața secundară. Bursa de valori
 - 3.3.Rolul pieței de capital în marea privatizare

III.Piața muncii. Retrospective și perspective

- 1.Considerații introductive

3. Necesitatea partidelor
4. Caracteristici și cerințe
5. Partidele ca mediatori și garanți ai relațiilor dintre reprezentanții aleși și alegători
6. Relația dintre acțiunea politică a partidelor din spațiul euro-atlantic și teoriile economice
7. Principalele grupuri (arhetipuri) de doctrine de politică economică în spațiul euro-atlantic
8. Problema consensului
 - 8.1. Zona de consens
 - 8.2. Fundamentarea teoretică a consensului
 - 8.3. Motivația opțiunii colective
 - 8.4. Implicațiile economice ale consensului
9. Neocorporatismul și economia negociată în perspectiva europeană
 - 9.1. Atragerea grupurilor de interes la realizarea programului de aderare
 - 9.2. Necesitatea unei teorii a corporatismului și economiei negociate
 - 9.2.1. Negocierea și modul de distribuire a puterii
 - 9.2.2. Corporatismul - o teorie adecvată noilor condiții economice și sociale.
 - 9.3. Conținutul și rolul corporatismului. Moduri de abordări contemporane
 - 9.3.1. Abordarea lui Winkler
 - 9.3.2. Abordarea lui Katzenstein
 - 9.3.3. Abordarea lui Schmitter
 - 9.3.4. Abordarea lui Lehmbruch
 - 9.4. Pluralismul - o formă a liberalismului privind relațiile dintre grupurile de interes și stat
 - 9.4.1. Pluralismul de presiune
 - 9.4.2. Pluralismul sponsorizat sau clientelar
 - 9.5. Corporatismul democratic - un proces de intermediere sau/și de negociere
 - 9.5.1. Corporatismul - un subsistem politic și economic
 - 9.5.2. Corporatismul - ca proces de intermediere a intereselor grupurilor organizate
 - 9.5.3. Corporatismul - ca cerință a participării autorității statale la procesul de intermediere.
 - 9.5.4. Corporatismul - ca formă de dialog între părți
 - 9.5.5. Corporatismul - ca aranjament instituțional specific de reprezentare și intermediere
 - 9.5.6. Corporatismul - ca alternativă la modelul pluralist
 - 9.6. Gradul de extindere a corporatismului și factori determinanți
 - 9.7. Extinderea corporatismului pe niveluri ale economiei
 - 9.7.1. Macrocorporatismul
 - 9.7.2. Mezocorporatismul

- 9.7.3. Microcorporatismul
- 9.7.4. Concluzii comparative
- 9.8. Economia negociată - un nou model generat de neocorporatism
- 9.9. Un model aflat la baza strategiei de adaptare a țărilor mici europene cu economie deschisă
- 9.10. Neajunsuri ale acțiunilor colective cu efecte orientate spre declin economic
 - 9.10.1. Aprecieri asupra unor neajunsuri
 - 9.10.2. Argumentele lui Olson privind cauzele declinului
 - 9.10.3. Stabilitate și declin
- 9.11. De la modelul economiei negociate neocorporatist înapoi la modelul economiei concurențiale neoliberal?
 - 9.11.1. O unică soluție la criza modelului suedez de economie negociată?
 - 9.11.2. Dilema descentralizării negocierii; învățăminte din experiența României

SECȚIUNEA A III-A: POLITICI SECTORIALE

CAPITOLUL VIII

STRATEGIA DEZVOLTĂRII INDUSTRIEI ÎN VEDEREA PREGĂTIRII ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Analiza comparativă a stării actuale a industriei și a perspectivei pe planul politicilor și reformei, comparativ cu politica industrială a Uniunii Europene, cu politica țărilor europene la nivel național și cu politica industrială a altor țări

1. Starea actuală a industriei
 - 1.1. Distribuția teritorială a industriei în România după ponderea populației ocupate în industrie în totalul populației active
 - 1.2. Distribuția teritorială a industriei din România după producția industrială pe locuitor
 - 1.3. Distribuția teritorială a șomajului
2. Potențialul și performanțele actuale
3. Politica industrială a Uniunii Europene
4. Politici industriale ale țărilor din Uniunea Europeană la nivel național
5. Opțiuni pentru politica industrială a României

- 5.1. Premise
- 5.2. Obiectivul strategic și obiectivele derivate
- 5.3. Direcții de acțiune pentru realizarea politicii industriale
 - 5.3.1. Intensificarea procesului de privatizare
 - 5.3.2. Amplificarea procesului de restructurare
- 5.4. Sectorul industriei siderurgice
- 5.5. Sectorul metalurgiei neferoase
- 5.6. Sectorul prelucrarea țițeiului
- 5.7. Sectorul îngrășăminte chimice
- 5.8. Sectorul tractoare și mașini agricole
- 5.9. Sectorul fibre și fire chimice
- 5.10. Sectorul mijloace de transport
- 5.11. Sectorul mașini unelte
- 5.12. Sectorul utilaje și instalații tehnologice
- 5.13. Sectorul industriei electrotehnice
- 5.14. Sectorul industriei electronice
- 5.15. Sectorul industriei de mecanică fină
- 5.16. Sectorul industriei textile și a confecțiilor textile
- 5.17. Sectorul industriei pielărie și încălțăminte
- 5.18. Sectorul exploatarea și prelucrarea lemnului și producția de mobilier
- 5.19. Sectorul industriei de celuloză și hârtie
- 5.20. Sectorul industriei sticlăriei și ceramicii fine
- 5.21. Sectorul industriei cimentului
- 5.22. Sectorul industriei extractive
- 5.23. Revigorarea potențialului național de cercetare-dezvoltare
 - 5.23.1. Obiective de cercetare-dezvoltare pentru susținerea strategiei de restructurare a industriei
- 5.24. Creșterea volumului de comerț exterior
- 5.25. Protecția mediului
 - 5.25.1. Zone intens poluate
 - 5.25.2. Localități cu pulberi în suspensie
 - 5.25.3. Situația funcționării principalelor stații de epurarea apelor
 - 5.25.4. Amplasarea depozitelor de deșeuri industriale
 - 5.25.5. Efortul financiar estimat pentru realizarea programului de lucrări pentru protecția mediului
 - 5.25.6. Efortul investițional pentru protecția mediului, cuprins în bugetul pe anul 1995
 - 5.25.7. Programul de armonizare cu normele, standardele și legislația Uniunii Europene în domeniul protecției mediului

II. Tendințele previzibile pe piața națională, europeană și mondială privind produsele și serviciile industriale

III. Implicații (oportunități și constrângeri) derivând din Acordul de asociere și din obiectivele strategice cuprinse în programele Uniunii Europene

IV. Evaluarea fondurilor de investiții necesare pentru restructurarea și modernizarea selectivă a industriei

1. Intensificarea procesului investițional
2. Structura estimată a investițiilor pe sectoare industriale
3. Structura surselor de finanțare a investițiilor

V. Cerințe pentru integrarea în Uniunea Europeană - avantaje, dezavantaje și costuri

1. Scenarii și variante privind dinamica valorii adăugate brute și a producției industriale
2. Analiza fezabilității opțiunilor privind creșterea producției industriale și a gradului de valorificare a produselor și de reducere a cheltuielilor materiale și energetice
3. Estimări privind dinamica producției industriale pe sectoare industriale
4. Principalele implicații și efecte
 - 4.1. Evaluarea principalelor efecte ale aderării la Uniunea Europeană

CAPITOLUL IX

POLITICI ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII RAMURII ENERGIEI ELECTRICE ȘI TERMICE PENTRU PREGĂTIREA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Analiza comparativă a politicii energetice la nivelul Uniunii Europene cu politica energetică a României în etapa actuală și de perspectivă

II. Tendințe previzibile pe piața națională, europeană și mondială

III. Implicații derivând din Acordul de Asociere la Comunitatea Europeană

IV. Evaluarea fondurilor necesare pe programe concrete de finanțare

V. Avantaje și dezavantaje în condițiile integrării

CAPITOLUL X

POLITICA AGRICOLĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Coordonate ale politicii agrare

1. Obiectivele politicii agrare a României în concordanță cu Noua Politică Agricolă a Uniunii Europene
 - 1.1. Asigurarea aprovizionării populației cu produse agroalimentare
 - 1.2. Creșterea productivității prin promovarea progresului tehnic, raționalizarea producției și o mai bună utilizare a factorilor de producție, cu deosebire a forței de muncă
 - 1.3. Asigurarea de prețuri remuneratorii pentru producători și accesibile pentru consumatori
 - 1.4. Stabilizarea piețelor agricole
 - 1.5. Promovarea comerțului exterior cu produse agroalimentare în cadrul Pieței Unice Europene precum și pe terțe piețe
 - 1.6. Garantarea unui nivel de viață echitabil agricultorilor
 - 1.7. Armonizarea dezvoltării agriculturii cu mediul înconjurător
2. Acțiuni și măsuri care să asigure competitivitatea agriculturii românești pe piața internă europeană; factori de competitivitate
 - 2.1. Creșterea puterii economice și a contribuției agriculturii
 - 2.2. Internaționalizarea
 - 2.3. Populația
 - 2.4. Formarea noii structuri agrare și modernizarea managementului agricol
 - 2.5. Știința și tehnologia
 - 2.6. Mecanismele pieței
 - 2.7. Infrastructura
 - 2.8. Dezvoltarea rurală durabilă
 - 2.9. Puterea publică și parteneriatul
3. Utilizarea instrumentelor ce decurg din Acordul de Asociere la Uniunea Europeană și din Actul final al Rundei Uruguay pentru realizarea politicii agrare

II. Cadrul macro-economic și tendințele dezvoltării agriculturii pe termen mediu și lung

1. Evoluția agriculturii în perioada 1989-1994
2. Procesul de decapitalizare a agriculturii
3. Oprirea procesului de decapitalizare a agriculturii și crearea resurselor de formare a capitalului

4. Măsuri pentru apropierea nivelurilor de dezvoltare din agricultura României de cele din țările Pieței Unice Europene

III. Măsuri de politică structurală

1. Formarea noii structuri de proprietate și consolidarea sectorului privat; direcții de acțiune
 - 1.1. Accelerarea eliberării titlurilor de proprietate asupra terenurilor
 - 1.2. Rezolvarea situației proprietarilor de terenuri din societățile agricole comerciale
 - 1.3. Soluționarea statutului juridic al proprietății private a statului asupra pământului
 - 1.4. Asigurarea cadrului juridic și instituțional pentru funcționarea pieței funciare
 - 1.5. Acordarea unor facilități producătorilor agricoli particulari pentru creșterea efectivelor de animale, construirea de obiective agrozootehnice și capacități de prelucrare, procurare de mijloace mecanice
 - 1.6. Accelerarea procesului de privatizare a societăților comerciale cu capital majoritar de stat din sfera producției, depozitării, prelucrării și comercializării produselor agricole precum și a majorității serviciilor
 - 1.7. Asigurarea unui sistem financiar-bancar care să favorizeze formarea și creșterea capitalului exploatațiilor agricole
2. Formarea noii structuri a exploatațiilor agricole:
 - 2.1. Formarea exploatației agricole familiale comerciale
 - 2.2. Promovarea formelor de asociere în producția agricolă pe baza competitivității și a intereselor producătorilor agricoli
 - 2.3. Profilarea și specializarea în societățile comerciale agricole cu capital majoritar de stat, deținătoare de teren
 - 2.4. Restructurarea și re tehnologizarea societății agricole comerciale, nedeținătoare de teren agricol
 - 2.5. Demonopolizarea actualilor integratori și organizarea unui sistem de integrare verticală pe produse sau grupe de produse
 - 2.6. Sprijinirea creșterii dimensiunii exploatațiilor agricole prin arendare, cumpărare de pământ, facilități financiare și fiscale
 - 2.7. Elaborarea și aprobarea setului de legi care să stimuleze dezvoltarea exploatațiilor agricole și armonizarea legislației în termen cu cea comunitară
3. Ajustarea structurală a producției agricole. Structura și nivelurile prognozate ale producției agricole și utilizarea sa în anii 2000-2004, pe variante. Măsuri pentru creșterea randamentelor, calității și competitivității

- 3.1. Ridicarea potențialului de producție a pământului
- 3.2. Extinderea mecanizării
- 3.3. Extinderea și generalizarea în producție a rezultatelor cercetărilor biologice
- 3.4. Utilizarea eficientă a îngrășămintelor și substanțelor chimice conform standardelor internaționale de calitate a produselor alimentare
- 3.5. Creșterea gradului de pregătire și de utilizare a forței de muncă
- 3.6. Formarea managerială și a culturii manageriale
- 3.7. Formarea brută de capital prin creșterea capacității investiționale a producătorilor agricoli; participarea bugetului public național și local la obiectivele de interes strategic; participarea fondurilor comunitare, a instituțiilor financiare internaționale și a capitalului extern

IV. Cercetarea științifică și tehnologică și învățământul agricol - suportul logistic al competitivității agriculturii

- 1. Rețeaua unităților de cercetare științifică și silvică și a învățământului superior agricol
- 2. Obiectivele, funcțiile și relațiile interactive ale cercetării științifice agricole și silvice:
 - 2.1. Integrarea tematică pe filiere complete
 - 2.2. Evaluarea dinamică a ofertei ecologice
 - 2.3. Dezvoltarea metodelor și formelor "personalizate" pe utilizatori, a rezultatelor cercetărilor științifice și tehnologice, instituindu-se un sistem modern de extensie a rezultatelor cercetărilor științifice agricole
 - 2.4. Producerea semințelor, materialului săditor și animalelor de reproducție din verigi biologice superioare, seruri și vaccinuri, precum și biopreparate cu rol stimulator
 - 2.5. Dezvoltarea interactivă a tuturor relațiilor care duc la creșterea gradului de coeziune a sistemului național al cercetării agricole și silvice
 - 2.6. Dezvoltarea serviciilor de interes comun
 - 2.7. Implementarea accelerată a sistemului informatic și de comunicații și conectarea acestuia la magistralele societăților informaționale
- 3. Măsurile pentru realizarea obiectivelor științei agricole și silvice:
 - 3.1. Constituirea și consolidarea sistemului național al cercetării științifice agricole și al învățământului superior în domeniul agriculturii și industriei alimentare
 - 3.2. Stimularea și selecția competitivității personalului din unitățile de cercetare științifică agricolă

- 3.3.Delimitarea unităților de cercetare, dezvoltare și a celor de dezvoltare-aplicare, elaborarea unui statut special pentru unitățile sau structurile abilitate cu producerea și valorificarea materialului biologic din verigile superioare
- 3.4.Coordonarea planurilor tematice prioritare pe filiere de obținere, integrare și valorificare a informațiilor de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică
- 3.5.Colaborarea cu universitățile de științe agricole și de alte profile în organizarea și dezvoltarea la nivelul întregului sistem a "învățământului profesional continuu"
- 3.6.Gestionarea fondurilor, programelor de cercetare-dezvoltare și de transfer a rezultatelor obținute către utilizator
- 3.7.Angajarea în cooperarea internațională pe bază de parteneriat științific și tehnologic
- 3.8.Stimularea cercetătorilor și unităților din sistem pentru pregătirea conform normelor europene și internaționale, a ofertelor de proiecte de cercetare-dezvoltare inclusiv de brevete, invenții și mărci, susținerea lor concurentă în organizațiile naționale și internaționale potențial interesate
- 3.9.Implicarea cercetătorilor și unităților de cercetare în programele de dezvoltare ale agriculturii, industriilor agroalimentare, silviculturii și mediului, subvenționate de organisme internaționale și naționale. Constituirea unor bănci de date privind politicile și strategiile de cercetare-dezvoltare, în mod deosebit a standardelor de produse, tehnici și metode, asigurarea prin legislație a sistemului informațional propriu a accesului direct la aceste bănci a tuturor cercetărilor din sistem

V. Mecanisme economico-financiare

1. Programe pe produs
2. Prețurile
3. Creditele și dobânda
4. Impozite și taxe
5. Realizarea unui sistem informațional al pieței interne și externe
6. Mecanismele de formare și utilizare a subvențiilor. Obiectivele principale cerute a fi susținute prin subvenții:
 - 6.1.Formarea unei structuri de proprietate și de organizare a producției agricole capabile de performanțe economice
 - 6.2.Asigurarea ofertei la produsele de importanță națională la prețuri accesibile în raport de cererea solvabilă a populației
 - 6.3.Promovarea progresului tehnic și tehnologic pe baza dezvoltării cercetării științifice, învățământului, serviciilor de extensie și altor servicii

- 6.4. Punerea în valoare a avantajelor comparative în relațiile economice internaționale
- 6.5. Susținerea zonelor defavorizate
- 6.6. Dezvoltarea unei agriculturi "prietenoase" cu mediul înconjurător
- 6.7. Asigurarea de venituri agenților economici comparabile cu ale celor din alte sectoare de activitate

VI. Dezvoltarea rurală durabilă și asigurarea unui nivel de viață echitabil agricultorilor

- 1. Populația, fondul funciar în spațiul rural
- 2. Evoluția ponderii populației ocupate în agricultură în totalul populației ocupate
- 3. Procesul de îmbătrânire a populației din zonele agricole
- 4. Structura educațională a populației ocupate în agricultură
- 5. Veniturile producătorilor agricoli (surse)
- 6. Obiectivele dezvoltării durabile a comunităților rurale:
 - 6.1. Securitatea economică
 - 6.2. Securitatea alimentară
 - 6.3. Securitatea sanitară
 - 6.4. Securitatea mediului înconjurător
 - 6.5. Securitatea personală
 - 6.6. Securitatea comunității
 - 6.7. Securitatea culturală
 - 6.8. Securitatea politică
- 7. Măsuri principale de realizare a dezvoltării durabile a comunităților rurale
 - 7.1. Sporirea producției agricole
 - 7.2. Creșterea gradului de utilizare a timpului de muncă al populației ocupate în agricultură prin formarea de exploatații polivalente, dezvoltarea activităților neagricole și a serviciilor
 - 7.3. Sprijinirea directă a producătorilor agricoli cu venituri mai mici comparativ cu ale altor grupuri socio-profesionale pentru contracararea tendințelor de depoluare a unor localități, stabilizarea tineretului în mediul rural și formarea unor exploatații agricole viabile
 - 7.4. Crearea unui sistem de asigurări a producătorilor agricoli
 - 7.5. Instituirea unui sistem de protecție socială pentru copii și vârstnici, invalizi, boli profesionale în condiții similare cu ale altor grupuri socio-profesionale
 - 7.6. Dezvoltarea infrastructurii economice și sociale. Sprijinirea zonelor rurale defavorizate

VII. Planificarea agriculturii în anii 1996-1999 și în perspectivă 2004

Agricultura României/Agricultura Uniunii Europene

1. Necesitatea elaborării unui plan de dezvoltare a agriculturii
2. Condiții de realizare a planului de dezvoltare a agriculturii în vederea aderării și integrării
 - 2.1. Educarea și formarea populației care presupune îmbunătățirea pregătirii școlare până la universitate, creșterea eficacității formării profesionale inițiale și continue, crearea premiselor pentru adaptarea agriculturii la societatea cultural informatizată
 - 2.2. Dezvoltarea cercetării, punerea în valoare a potențialului științific propriu și prin cooperare internațională
 - 2.3. Realizarea coeziunii sociale, acordându-se prioritate formării clasei mijlocii în agricultură, susținerii familiei și a progresului demografic și securității sociale a persoanelor defavorizate
 - 2.4. Amenajarea teritoriului, dezvoltarea economiei rurale și îmbunătățirea vieții cotidiene în mediul rural prin promovarea unor proiecte de dezvoltare regională de anvergură
3. Crearea unui mecanism de parteneriat

VIII. Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra agriculturii României

1. Necesitatea ajustării politicii agrare a României
2. Principalele caracteristici și cauze ale schimbărilor în comerțul exterior al României cu produse agricole și alimentare în perioada 1989-1994

Caracteristici:

 - 2.1. Reducerea exportului și creșterea importului astfel încât balanța comercială a devenit negativă
 - 2.2. Orientarea comerțului exterior spre țările OECD și cu deosebire spre Uniunea Europeană

Cauze:

 - 2.3. Neîndeplinirea în unele cazuri, a condițiilor de calitate, prezentare, ambalare, sanitare și fitosanitare cerute de piața comunitară
 - 2.4. Neacoperirea, prin prețurile externe obtenabile pe piața Uniunii Europene a costurilor de producție la cea mai mare parte a produselor
 - 2.5. Lipsa de informații și flexibilitate a exportatorilor de produse agroalimentare
3. Obiectivele și condițiile realizării acestora în vederea aderării
4. Măsuri necesare pentru crearea sistemului de relații cu Uniunea Europeană privind agricultura:
 - 4.1. În domeniul macroeconomic și structural sectorial:
 - 4.1.1. Alinierea politicilor și instrumentelor financiare și fiscale la reglementările din Uniunea Europeană

- 4.1.2. Elaborarea și aplicarea unor programe sectoriale în agricultură vizând asimilarea unor noi tehnologii în vederea alinierii standardelor, calității și performanțelor produselor la exigențele pieței comunitare
- 4.1.3. Restructurări sectoriale pentru corelarea perspectivelor de dezvoltare a diferitelor subramuri cu cerințele pregătirii aderării la Uniunea Europeană
- 4.1.4. Aplicarea unor programe sectoriale de reutilizare și modernizare tehnologică în producția agricolă și în industria alimentară în vederea reducerii consumului energetic, creșterii randamentelor echipamentelor, diminuării efectelor ecologice negative asupra mediului
- 4.1.5. Crearea rețelei naționale informatizate de colectare și prelucrare a informațiilor statistice pentru furnizare de date statistice organelor de decizie, organismelor comunitare, altor instituții interesate
- 4.1.6. Alinierea politicii de subvenționare a agriculturii la criteriile acceptate și derogările permise în cadrul Uniunii Europene
- 4.1.7. Pregătirea cadrului instituțional și legal pentru valorificarea oportunităților și a rezultatelor cooperării cu Uniunea Europeană în domeniul cercetării științifice
- 4.2. În domeniul relațiilor comerciale
 - 4.2.1. Elaborarea de strategii pe produse și grupe de produse, programele de promovare a exporturilor, de marketing prin luarea în considerare a deschiderilor oferite de Acordul de Asociere
 - Evitarea fluctuațiilor nivelului taxelor vamale
 - Corelarea reglementărilor comerciale și vamale românești cu prevederile actelor juridice la care este parte România
- 4.3. În domeniul instituțional și juridic:
 - 4.3.1. Armonizarea legislației în vederea adaptării la condițiile pieței interne unice, acordându-se prioritate domeniilor sanitar-veterinar, fito-sanitar și standardelor și normelor de calitate
 - 4.3.2. Realizarea unui sistem de pregătire universitară și postuniversitară pentru formarea de specialiști în problematica integrării europene
 - 4.3.3. Înființarea compartimentului de lucru care să asigure participarea părții române la Comitetul de asociere și subcomitetele sectoriale
 - 4.3.4. Înființarea asociațiilor de producători la nivel de ramură

care să participe la dialog cu autoritățile publice și să constituie un partener pentru asociațiile similare din Uniunea Europeană

4.3.5. Administrarea asistenței bi și multilaterale pentru integrare în cadrul programului PHARE:

- asistență pentru armonizarea legislației;
 - asistența pentru formarea de personal pentru structurile indicate în aplicarea prevederilor Acordului de asociere;
 - asistență specifică pentru continuarea reformei.
5. Domenii ce constituie puncte nodale pentru viitoare negocieri cu Uniunea Europeană în perioada preaderării în domeniul agriculturii:
- 5.1. Accesul pe piețe
 - 5.2. Susținerea internă a agriculturii
 - 5.3. Competitivitatea exportului
 - 5.4. Sanitar-veterinar și fitosanitar

CAPITOLUL XI

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ZONEI MONTANE A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Considerații generale privind zona montană

1. Suprafața
2. Gradul de împădurire
3. Populația
4. Ocupația de bază a populației

II. A. Obiective strategice pentru dezvoltarea zonei montane în perioada 1995-2004

1. Recunoașterea explicită a zonei montane și a specificului ei. Crearea responsabilității societății pentru destinul zonei montane
2. Consolidarea, dezvoltarea și prosperitatea gospodăriei familiale montane - prin agricultură și pluriactivitate
3. Conservarea terenurilor agricole, în special a pajiștilor naturale, menținerea și modernizarea activităților agricole, specifice de bază
4. Asigurarea calității vieții populației rurale montane prin implantarea sau modernizarea infrastructurilor și a echipamentelor
5. Stabilizarea populației montane și combaterea exodului tineretului

6. Creșterea gradului de informare și instruire a populației montane, pe baze științifice
7. Conservarea resurselor montane și punerea în valoare a produsului montan agroalimentar și turistic, de calitate
8. Protecția mediului montan. Conservarea pădurii și asigurarea echilibrului agrosilvic
9. Protecția, conservarea și refacerea patrimoniului natural al zonelor de interes științific și a patrimoniului cultural-istoric
10. Crearea cadrului instituțional, organizatoric și legislativ, guvernamental și neguvernamental, specializat pentru zona montană

B. Orientări și măsuri

1. Amenajarea teritoriului montan și cadrul construit
2. Dezvoltarea agriculturii montane
3. Dezvoltarea unei rețele agroturistice în ruralul montan
4. Dezvoltarea pădurii pe principiul ecosistemelor echilibrate în concept agro-silvic
5. Industrie și artizanat
 - 5.1. Favorizarea menținerii industriei nepoluante și artizanatului
 - 5.2. Încurajarea producției de calitate
 - 5.3. Valorificarea locală a produselor forestiere
 - 5.4. Îmbunătățirea tehnologiilor în procesele de producție
6. Sprijinirea pluriactivității prin:
 - 6.1. Menținerea și dezvoltarea industriilor tradiționale și serviciilor
 - 6.2. Măsuri eficiente, specifice protecției sociale, fiscalității, învățământului
7. Punerea în valoare a diversității peisajului montan, a patrimoniului tradițional și cultural
8. Accesul la infrastructuri, echipamente și servicii
9. Exploatarea potențialului hidroenergetic, promovarea energiilor convenționale și alternative, cu respectarea cerințelor mediului natural și accesul la veniturile rezultate din valorificarea resurselor energetice ale zonei, în beneficiul populației montane
10. Educație, instruire, cercetare și publicitate:
 - 10.1. Dezvoltarea învățământului sectorial cu specific montan
 - 10.2. Programe de formare pentru specialiști și de instruire pentru agricultorii tineri
 - 10.3. Diversificarea cercetării montanologice, mai ales în domeniile biotehnologiilor, economiei și sociologiei
11. Menținerea bogăției și diversității patrimoniului cultural montan prin:
 - 11.1. Inventarierea patrimoniului istoric și punerea lui în valoare
 - 11.2. Protejarea tradițiilor și formelor de expresie culturală a tuturor regiunilor montane

- 11.3.Consolidarea identității culturale a populației montane și stimularea vieții asociative
12. În domeniul mediului:
 - 12.1.Asigurarea protecției și gestiunii mediului montan, conservarea florei, faunei și habitatelor
 - 12.2.Delimitarea zonelor care necesită limitarea sau interzicerea construcțiilor, instalațiilor, circulației etc., care afectează mediul
 - 12.3.Realizarea studiilor de impact asupra mediului, ale proiectelor industriale, turistice, de infrastructuri, care pot dăuna resurselor mediului montan
 - 12.4.Realizarea studiilor de determinare a limitelor ecologice de exploatare a solurilor montane
 - 12.5.Inventarierea zonelor periculoase și luarea de măsuri de prevenire a riscurilor naturale: torenți, alunecări de teren, avalanșe, incendii
 - 12.6.Difuzarea sistemelor de protecție contra eroziunii hidrologice și de prevenire și luptă împotriva incendiilor forestiere
 - 12.7.Favorizarea activităților și proiectelor de dezvoltare a regiunilor montane, care sunt favorabile mediului
 - 12.8.Dezvoltarea rețelei montane de arii protejate și protecția biotipurilor amenințate
 - 12.9.Cooperare internațională pentru asigurarea gestiunii resurselor de apă
 - 12.10.Stabilirea unei cooperări internaționale științifice, tehnice și politice pentru asigurarea gestiunii și protecției mediului montan, în Europa
- 13.Cooperarea științifică și tehnică
- 14.Promovarea unei politici în favoarea regiunilor de munte și aplicarea procedurilor de sprijin financiar și stimulare fiscală
- 15.Crearea Fondului Național pentru Munte
- 16.Crearea cadrului legislativ și instituțional, organizatoric, adaptat specificității montane
- 17.Implicații în ramurile de interinfluență
 - 17.1.Costurile participării zonei montane la aderarea României la structurile europene
 - 17.2.Efectele secundare posibile în procesul pregătirii programului de integrare
 - 17.3.Incompatibilități, contradicții, soluții anticipative
- 18.Principali indicatori de dezvoltare a zonei montane în perioada 1995-2004

III.Studii, cercetări și proiecte pentru realizarea strategiei de dezvoltare a zonei montane

1. Studii privind îmbunătățirea delimitării zonei montane
2. Studii privind populația zonei montane

3. Nivelul de trai și calitatea vieții în gospodăriile și localitățile montane
4. Studii și cercetări, proiecte și acțiuni privind starea gospodăriilor din zona montană și căile de modernizare a acestora
5. Studii privind modul de folosință a terenului din zona montană
6. Cercetări și studii privind stadiul și evoluția agriculturii în zona montană
7. Studii privind pădurile zonei montane
8. Studii și cercetări privind folosirea resurselor și căderilor de apă în scopuri energetice și piscicole
9. Studii, cercetări și proiecte privind dezvoltarea industriilor pentru prelucrarea produselor agrozootehnice, a altor industrii și meșteșuguri din zona montană. Măneritul în zona montană
10. Cercetări și studii privind dezvoltarea agroturismului în zona montană
11. Cercetări, studii și proiecte privind problemele sociale, de învățământ și de protecție a mediului din zona montană
12. Studii și cercetări privind organizarea asociațiilor, societăților mixte și pe acțiuni și a altor organisme care să asigure aprovizionarea gospodăriilor montane cu factori de producție și valorificare a produselor agrozootehnice
13. Studii și cercetări economice
14. Studii privind introducerea prelucrării automate a datelor și a creării băncii de date
15. Studii și cercetări privind activitatea legislativă și internațională

IV. A. Importanța zonelor de munte în viziunea europeană

B. Stadiul dezvoltării zonei montane în Europa

V. Tendințe previzibile pe plan mondial, european și național

CAPITOLUL XII

TRANSPORTURILE ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Politici, acțiuni și măsuri de adoptat pentru atingerea "reperelor comunitare" în ramura transporturilor în perspectiva integrării europene

1. Analiza comparativă a stării actuale și perspectivei pe planul politicilor și reformelor sectoriale
2. Tendințe previzibile pe piața națională, europeană și mondială privind crearea și oferta de servicii de transport

3. Implicații ce derivă din Acordul de Asociere și din obiectivele strategice cuprinse în programele Uniunii Europene
4. Evaluarea obiectivelor strategice și a proiectelor prioritare
5. Avantajele și dezavantajele integrării transporturilor; costurile economice, sociale, ecologice pentru alinierea transporturilor la cerințele de competitivitate din Uniunea Europeană
6. Obiective strategice specifice privind pregătirea aderării la Uniunea Europeană
 - 6.1. Obiectivul strategic general
 - 6.2. Obiectivele strategice prioritare și etapele de realizare a acestora
7. Sectoare cu care trebuie să coopereze și să se coordoneze Ministerul Transporturilor

II. Starea actuală a transporturilor și perspectivele integrării

1. Evoluția retrospectivă și starea actuală a ramurii
 - 1.1. Poziția ramurii în economia națională
 - 1.2. Situația activității în transporturi
 - 1.3. Analiza comparativă a principalilor indicatori
 - 1.3.1. Transport de marfă
 - 1.3.2. Transport călători
2. Perspectivele ramurii transporturilor
 - 2.1. Stadiul de implementare a acțiunilor prin care se asigură integrarea transporturilor în sistemul european de transport

Acțiuni pe etape

2.1.1. Etapa I:

- armonizarea principiilor și politicilor generale în domeniul transporturilor din România cu cele ale Comunității Europene
- inițierea unui pachet de legi pentru crearea cadrului legislativ normativ pentru realizarea în practică a principiilor și politicilor din domeniul transporturilor și armonizarea legislativă cu Uniunea Europeană
- inițierea de acțiuni în vederea aderării la acordurile și convențiile internaționale de transport
- alte acorduri și convenții internaționale
- alinierea la prevederile cuprinse în legislația comunitară conform Cărții Albe
- includerea în coridoarele transeuropene (G 24) a patru coridoare plurimodale
- includerea în rețelele TER și TEM dezvoltate sub auspiciile CEE-ONU a noi coridoare rutiere

- includerea în rețelele transeuropene privind trenurile de mare viteză a noi coridoare feroviare
- stabilirea unui program de modernizare etapizată a trecerilor rutiere în principalele puncte de frontieră
- stabilirea unui program de modernizare etapizată a porturilor Constanța, Constanța Sud, Brăila, Giurgiu și Drobeta-Turnu Severin
- stabilirea unui program de dezvoltare etapizată a zonelor libere
- stabilirea unui program de modernizare etapizată a transporturilor aeriene
- stabilirea unui program de reabilitare și diversificare a serviciilor în transportul feroviar

2.1.2. Etapa a II-a:

- stabilirea măsurilor/acțiunilor concrete pentru realizarea prevederilor din Acordul între CEE și România în domeniul transporturilor

2.1.3. Etapa a III-a:

- definitivarea Programului de reabilitare a drumurilor și începerea execuției lucrărilor cuprinse în etapa I a programului respectiv
- definitivarea rețelei de autostrăzi cuprinse în etapa I a Programului de autostrăzi
- definitivarea Programului de reabilitare, amenajare și semnalizare a Dunării și a porturilor fluviale în perioada 1995-2000

CAPITOLUL XIII

STRATEGIA DE PREGĂTIRE A ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN SECTORUL DE POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII

I. Politica generală pentru atingerea "reperelor comunitare" în sectorul de poștă și telecomunicații

1. Situația actuală și perspectiva politicii generale ale Uniunii Europene

1.1. Programul Uniunii Europene de liberalizare a serviciilor și rețelilor de telecomunicații

- 1.2. Stadiul privatizării operatorilor de servicii telefonice publice din Europa
- 1.3. Program de armonizare legislativă pentru integrare în Piața Internă a Uniunii Europene
- 1.4. Prezentare comparativă a principalilor indicatori cantitativi în serviciul telefonic din Europa
- 1.5. Prezentare comparativă a principalilor indicatori de calitate în serviciul telefonic din Europa
2. Implicații derivând din Acordul de asociere și din obiectivele strategice ale Uniunii Europene
3. Avantaje și dezavantaje ale integrării și ale alinierii la cerințele de competitivitate din Uniunea Europeană

II. Restructurarea sectorului de poștă și telecomunicații

1. Reforme interne
2. Obiective strategice

III. Dezvoltarea sectorului de poștă și telecomunicații

1. Stadiul actual de dezvoltare
2. Perspectivele dezvoltării; obiectivele principale ale dezvoltării sectorului de poștă și telecomunicații până în anul 2000
3. Integrarea în rețelele trans-europene
4. Evaluarea efectelor utile; evaluarea fondurilor de investiții necesare pentru realizarea programului de pregătire a aderării la Uniunea Europeană în sectorul de poștă și telecomunicații
5. Consecințe în plan social

IV. Aspecte specifice în perioada de asociere și în perspectiva integrării

1. Rolul dual al telecomunicațiilor
2. Tranziția spre societatea informațională

CAPITOLUL XIV

STRATEGIA SECTORULUI DE CONSTRUCȚII ÎN VEDEREA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Strategia sectorului construcții în Uniunea Europeană

1. Structura - caracteristici
 - 1.1. Structura simplificată a pieței construcțiilor
 - 1.2. Principalele caracteristici ale sectorului construcții
 - 1.3. Rolul guvernului
 - 1.4. Procesul de construcție. Relația client-proiectare-construire
2. Evoluția sectorului construcții în Uniunea Europeană
 - 2.1. Diferențieri în dezvoltările regionale
 - 2.2. Date de bază în sectorul construcții
 - 2.3. Producția în construcții 1981-1992 în Uniunea Europeană
 - 2.4. Producția în construcții: SUA, Japonia
 - 2.5. Producția de construcții pe locuitor și ca pondere PIB
3. Forța de muncă
 - 3.1. Activități generale de construcții cu efecte asupra folosirii forței de muncă
 - 3.2. Impactul construcțiilor asupra angajării forței de muncă - 1990
Situția angajaților pe categorii de firme
 - 3.3. Estimări cu privire la necesarul de forță de muncă în construcții în țările CE
 - 3.4. Agenții economici din construcții
 - 3.5. Caracteristici ale agenților economici
 - 3.6. Situația angajaților pe categorii de firme
4. Tehnologie-cercetare
 - 4.1. Tehnologii și inovații. Evoluție și perspective
 - 4.2. Priorități ale politicii CE. Cauzele majore ale dificultăților de aplicare a noilor tehnologii și inovații
5. Mediu ambiant
 - 5.1. Principii generale
 - 5.2. Domenii-cheie de acțiune
6. Scenarii privind evoluția cererii
 - 6.1. Premise-tendințe pe termen lung - constrângeri
 - 6.2. Scenarii privind dezvoltarea construcțiilor
 - 6.3. Ipoteze privind evoluția variabilelor
 - 6.4. Efecte-implicații
 - 6.5. Elemente de strategie pentru sectorul de construcții

II. Aspecte și evaluări pentru crearea unei viziuni globale asupra condițiilor din România comparabile cu țările Uniunii Europene

1. Pentru infrastructura energetică
2. Pentru infrastructura transporturilor
3. Pentru infrastructura comunicațiilor
4. Pentru infrastructura apelor și protecției mediului
5. Pentru infrastructura hidroameliorațiilor și a îmbunătățirilor funciare
6. Pentru construcții de locuințe
7. Pentru infrastructura tehnico-edilitară a localităților

CAPITOLUL XV

STRATEGIA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ȘI DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ DIN ROMÂNIA ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Situația actuală a ramurii

1. Poziția ramurii în economie
2. Structura actuală a sistemului de cercetare-dezvoltare
3. Rezultate obținute în domeniul cercetării-dezvoltării

II Tendințe previzibile în dezvoltarea cercetării-dezvoltării pe plan mondial

1. Piața cercetării
2. Tipurile de modele de dezvoltare macroeconomică și socială
 - 2.1. Dezvoltarea bazată pe resurse
 - 2.2. Dezvoltarea bazată pe investiții
 - 2.3. Dezvoltarea bazată pe inovare

III. Oportunități și constrângeri derivând din obiectivele strategice cuprinse în programele Uniunii Europene

1. Domenii cu mare potențial de inovare
 - 1.1. Tehnologiile informaționale și de comunicații - telematica
 - 1.2. Tehnologii industriale și materiale - ecotehnologii
 - 1.3. Tehnologii în domeniul protecției mediului, tehnologii marine
 - 1.4. Biotehnologie, biomedicină și sănătate, agricultură și pescuit (tehnologii ale vinului)
 - 1.5. Energia nenucleară, securitatea fisiunii nucleare, fuziunea termonucleară controlată
 - 1.6. Transportul multimodal, controlul automat și siguranța traficului

2. Prevederile Programului cadru IV al țărilor Uniunii Europene
 - 2.1. Perfecționarea și intensificarea activității de cercetare
 - 2.2. Promovarea rezultatelor cercetării și ale inovării, atât la nivelul produselor, cât și al proceselor de producție și în organizare
 - 2.3. Investiții în resurse umane

IV. Obiective strategice ale restructurării activității de cercetare-dezvoltare

1. Modelul de dezvoltare bazat pe inovare
 - 1.1. Cercetarea fundamentală
 - 1.2. Transferul tehnologic
2. Transformări ale componentelor sistemului de cercetare-dezvoltare
 - 2.1. Reforma sistemului instituțional de cercetare-dezvoltare
 - 2.2. Reforma managementului activității de cercetare-dezvoltare
 - 2.3. Reforma sistemului de finanțare
 - 2.4. Reforma în domeniul resurselor umane
 - 2.5. Reforma în domeniul cooperării științifice și tehnice internaționale
 - 2.6. Reforma sistemului legislativ de cercetare-dezvoltare
3. Direcții prioritare în activitatea de cercetare-dezvoltare
 - 3.1. Infrastructura în transporturi, comunicații, informatică, construcții civile
 - 3.2. Lanțul agroindustrial
 - 3.3. Domenii strategice de interes general
 - 3.4. Științele vieții
 - 3.5. Științele tehnice

V. Politici, etape și acțiuni de restructurare a activității de cercetare-dezvoltare

1. Principalele politici și etape
 - 1.1. Reforma de fond a sistemului științei și tehnologiei
 - 1.2. Modelul dezvoltării bazat pe inovare
2. Evaluarea procesului de reformă
 - 2.1. Stoparea procesului de "restructurare necontrolată"
 - 2.2. Perfecționarea organismelor de coordonare strategică
 - 2.3. Transformări în managementul strategic și operațional al activității de cercetare-dezvoltare
 - 2.4. Transformarea sistemului de finanțare din fonduri publice a activității de cercetare-dezvoltare

- 2.5. Crearea și dezvoltarea structurilor experimentale pentru transferul și implementarea rezultatelor cercetării
- 2.6. Intensificarea cooperării științifice internaționale și integrarea în programele europene de cercetare-dezvoltare
- 2.7. Activitatea legislativă
- 3. Evoluția sistemului de cercetare-dezvoltare în perspectiva reformei
 - 3.1. Obiective în plan instituțional
 - 3.2. Obiective în planul managementului strategic și operațional
 - 3.3. Obiective în domeniul finanțării
 - 3.4. Obiective în domeniul legislativ
- 4. Accelerarea procesului de aliniere la structurile europene de cercetare-dezvoltare

VI. Evaluarea resurselor necesare realizării programului de reformă a activității de cercetare-dezvoltare

- 1. Decalaje în finanțarea activității de cercetare-dezvoltare
- 2. Nivelul și structura fondurilor pentru cercetare-dezvoltare
 - 2.1. Programul Național de Cercetare-Dezvoltare
 - 2.2. Transferul de tehnologie
 - 2.3. Cheltuieli de capital
- 3. Sistemul cadru de finanțare
 - 3.1. Finanțarea de bază (nucleu) din fonduri publice
 - 3.2. Finanțarea în sistem competitiv
 - 3.3. Finanțarea din fondurile agenților economici
 - 3.4. Finanțarea din alte surse

VII. Avantaje și dezavantaje în condițiile integrării

- 1. Avantajele integrării
 - 1.1. Realizarea unui sistem de cercetare-dezvoltare competitiv
 - 1.2. Aportul cercetării-dezvoltării în dezvoltarea și consolidarea economiei naționale
 - 1.3. Oportunități pentru cercetare-dezvoltare pe plan mondial
 - 1.4. Integrarea în circuitul științific internațional
- 2. Dezavantajele decurgând din integrare
 - 2.1. Competiția inegală cu unități de cercetare-dezvoltare din țările Uniunii Europene
 - 2.2. Orientarea activității unor unități de cercetare-dezvoltare spre licențe din import
 - 2.3. Amplificarea fenomenului de "brain-drain" în țările Uniunii Europene

VIII. Strategia reformei cercetării științifice din Academia Română

1. Locul cercetării științifice din Academia Română în sistemul C & D din România
 - 1.1. Scurt istoric
 - 1.1.1. Perioada 1866-1948
 - 1.1.2. Perioada 1948-1989
 - 1.1.3. Perioada actuală: reparare și restructurare
 - 1.2. Locul și misiunea Academiei Române în sistemul național de C & D
 - 1.2.1. Rolurile "tradiționale" și "noi" ale Academiei Române
 - 1.2.2. Raporturile Academiei Române cu organisme naționale
 - 1.2.3. Relația cu cercetarea științifică internațională
2. Starea actuală a cercetării din sistemul Academiei Române
 - 2.1. Sistemul instituțional și patrimoniul
 - 2.2. Potențialul uman
 - 2.3. Sistemul de finanțare
 - 2.4. Managementul, evaluarea cercetării și selecția programelor prioritare
 - 2.5. Rezultatele științifice și valorificarea acestora
 - 2.6. Cooperarea internațională
 - 2.7. Concluzii: punctele tari și punctele slabe
3. Principiile, direcțiile principale și obiectivele reformei cercetării științifice din Academia Română
 - 3.1. Selecția programelor prioritare și promovarea cercetării de excelență
 - 3.2. Evaluarea continuă a activității și stimularea cercetărilor performante
 - 3.3. Reforma sistemului de finanțare
 - 3.4. Strângerea legăturilor cu învățământul și activitatea formativă
 - 3.5. Intensificarea și adâncirea cooperării internaționale
4. Etapele înfăptuirii reformei
 - 4.1. Primele rezultate
 - 4.2. Măsurile preconizate pe termen scurt și mediu
 - 4.3. Măsurile preconizate pe termen lung
5. Condiții și mecanisme de implementare a reformei
 - 5.1. Cadrul legislativ
 - 5.2. Pârghiile financiare, umane și organizatorice
6. Cele patru obiective - cheie
 - 6.1. Stabilirea priorităților
 - 6.2. Procesul de evaluare

6.3.Finanțarea competitivă

6.4. Integrarea academică - universitară

7. O viziune prospectivă

CAPITOLUL XVI

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ÎN DOMENIUL COMERȚULUI PENTRU PREGĂTIREA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

A. COMERȚ EXTERIOR

I. Evoluția comerțului exterior în perioada 1996-2005

II. Obiective strategice fundamentale ale comerțului exterior pentru anii 1995-2000 și 2005

1. Adaptarea mecanismului de comerț în funcție de evoluțiile în plan intern și extern, în contextul asocierii și pregătirii aderării României cu drepturi depline, la Uniunea Europeană și de aliniere la acordurile GATT/OMC
2. Participarea activă a Ministerului Comerțului la elaborarea și înfăptuirea Strategiei de aderare a României la Uniunea Europeană, în concordanță cu cerințele strategiei naționale și cu Cartea Albă a Uniunii Europene
3. Urmărirea, în cadrul armonizării politicii comerciale, a obiectivelor pe termen scurt și mediu
4. Obiective ce decurg din calitatea de membru al Organizației Mondiale de Comerț

III. Obiectivele activității de comerț exterior din perioada 1995-2005

1. Reducerea deficitului balanței comerciale
2. Protejarea producătorilor naționali și a pieței interne
3. Facilitarea și eficiența comerțului
4. Strategia de dezvoltare a relațiilor economice în profil zonal
 - 4.1. Strategia cu țările din zona Europa
 - 4.2. Strategia cu țările din zona Africa și Orientul Mijlociu
 - 4.3. Strategia cu țările din zona America
 - 4.4. Strategia cu țările din zona Asia-Oceania
5. Adaptarea ofertei de export la cerințele piețelor externe și strategiilor de restructurare sectorială
6. Strategia de dezvoltare a zonelor libere în România

7. Comerțul cu servicii și drepturile de proprietate intelectuală, industrială, comercială
8. Asigurarea structurilor necesare activității de comerț exterior în România

B. COMERȚ INTERIOR

I. Evoluția comerțului interior în anii 1990-1994

1. Vânzările de mărfuri cu amănuntul
 - 1.1. Influența asupra vânzărilor de mărfuri a evoluției producției fizice la principalele bunuri de consum
 - 1.2. Structura vânzărilor pe grupe de produse
2. Vânzările de mărfuri cu ridicata
 - 2.1. Structura vânzărilor de mărfuri cu ridicata pe forme de proprietate
 - 2.2. Structura vânzărilor de mărfuri cu ridicata pe grupe de produse, după forma de proprietate
3. Serviciile comerciale
4. Rețeaua comercială (număr unități și spații comerciale) pe forme de proprietate
5. Resurse umane
6. Factori de influență formativi în evoluția comerțului interior
 - 6.1. Factori socio-demografici
 - 6.2. Factori economici
7. Constrângeri în aplicarea Programului de reformă socială

II. Tendințe pe plan mondial în dezvoltarea distribuției mărfurilor

1. Comerțul de detail
 - 1.1. Mutații structurale
 - 1.1.1. Comerțul alimentar
 - 1.1.2. Comerțul nealimentar
 - 1.2. Proiecții la orizontul anului 2000
2. Comerțul de gros
 - 2.1. Unele presiuni exercitate asupra comerțului de gros
 - 2.2. Mutații structurale
 - 2.3. Proiecții la orizontul anului 2000

III. Strategia de dezvoltare a comerțului interior din România în perioada 1996-2005

1. Factori de influență care pregătesc și susțin mutațiile cantitative și calitative
2. Estimări privind dezvoltarea activității de comerț interior. Tendințe majore în evoluția consumurilor de mărfuri
3. Obiective strategice ale comerțului interior în perioada 1996-2005

FINANȚELE PUBLICE ȘI FISCALITATEA ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Situația României sub aspect financiar la finele anului 1994

1. Obiectivele economice urmărite de Guvernul României în perioada 1990-1994
2. Obiectivele politicii bugetare în primii cinci ani ai perioadei de tranziție
 - 2.1. Restructurarea sistemului bugetar
 - 2.2. Perfecționarea structurii legilor bugetare anuale
 - 2.3. Întărirea rolului finanțelor publice
3. Reglementările fiscale, indispensabile economiei de piață, adoptate în perioada 1990-1994
 - 3.1. În domeniul impozitului pe salarii individuale, impozitului pe profit, a accizelor la produsele din import și din țară, impozitului pe venitul agricol
 - 3.2. În domeniul vamal
4. Obiectivele politicii prețurilor
5. Sprijinirea dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii
6. Normalizarea relațiilor României cu organismele financiare internaționale
 - 6.1. Cu Fondul Monetar Internațional
 - 6.2. Cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
 - 6.3. Cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
7. Evoluția datoriei publice în perioada 1990-1994
8. Rezultate ale controlului financiar în perioada 1993-1994

II. Obiective urmărite în perioada de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană

1. Cadrul general al politicii financiare, în vederea reducerii treptate a decalajului ce ne desparte, din punct de vedere al dezvoltării economice și sociale, de țările membre ale Uniunii Europene
2. Obiectivele care urmează a fi atinse în perioada 1995-2004, prin politica financiară și fiscală
 - 2.1. Asigurarea stabilității economiei naționale, crearea unui sistem economic deschis spre exterior, descentralizat și competitiv și, în perspectivă, realizarea convergenței financiare și monetare cerute de integrarea în Uniunea Europeană
 - 2.2. Perfecționarea sistemului fiscal
 - 2.3. Adaptarea instrumentelor și metodelor financiare, precum și a

legislației financiare la cerințele mecanismelor pieței unice și ale Uniunii Economice și Monetare

2.4. Sprijinirea atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă și competitivă din ramurile economiei naționale

2.4.1. Finanțarea integrală sau parțială a unor cheltuieli de capital pentru agricultură, ape, irigații, desecări, combaterea eroziunii solului

2.4.2. Sprijinirea construcției și modernizării infrastructurii (energetica, transporturi, comunicații)

2.4.3. Stimularea producției de export și a exportului

2.4.4. Sprijin financiar realizării programelor de cercetare fundamentală și aplicativă

2.4.5. Asigurarea echilibrului financiar la nivelul întreprinderilor

2.4.6. Restructurarea regiilor autonome de interes național

2.4.7. Implementarea cadrului legislativ și instituțional necesar accelerării procesului de privatizare; promovarea cadrului legal de sprijinire și dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii

2.4.8. Promovarea investițiilor și atragerea capitalului străin

2.5. Orientarea unor fonduri însemnate pentru domeniul social-cultural (învățământ, cultură, ocrotirea sănătății, protecție socială ș.a.)

2.6. Alinierea politicilor în materie de ajutoare de stat (subvenții) la criteriile acceptate și derogările admise de Uniunea Europeană

3. Promovarea, în deceniul următor, a unei politici financiare active, de sprijinire de către stat, cu ajutorul instrumentelor financiare, a activității economice, a dezvoltării regionale și locale
4. Adaptarea politicilor vamale promovate de România la cerințele relației de asociere, inclusiv în privința aplicării regulilor de origine în schimburile comerciale reciproce
5. Introducerea și aplicarea principiilor și practicilor de concurență acceptate în cadrul Uniunii Europene
6. Aplicarea unei politici financiare în plan regional și local, în scopul participării mai intense la programele comunitare de dezvoltare și cooperare regională
7. Asigurarea coordonatelor în care vor evolua relațiile României cu organismele financiare internaționale, îndeosebi pentru a asigura integrarea programelor pe termen scurt convenite cu Fondul, în strategia pe termen lung a reformei
8. Elaborarea de proiecții privind cheltuielile publice reclamate de realizarea obiectivelor economice, sociale și de altă natură, resursele financiare publice consolidate, posibile de mobilizat, în mai multe variante, pentru perioadele 1995-1999 și 2000-2004

9. Preocuparea constantă, în orientarea de ansamblu a politicilor financiare, pentru apropierea de criteriile de convergență prevăzute în Acordul de la Maastricht

III.Armonizarea cu reperele din "Acquis Communautaire" în materie de piețe de capital

1. Băncile
2. Piața de valori mobiliare
 - 2.1. Măsuri de etapa I
 - 2.1.1. Valori mobiliare
 - 2.1.2. Fondurile de investiții
 - 2.1.3. Direcția orizontală pentru întregul sector financiar
 - 2.2. Măsuri de etapa a II-a
 - 2.2.1. Valori mobiliare
 - 2.2.2. Fondurile de investiții
 - 2.2.3. Măsuri neincluse în categoria măsurilor-cheie
3. Asigurările

SECȚIUNEA A IV-A: STANDARDE SOCIALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

CAPITOLUL XVIII

MUNCA ȘI PROTECȚIA SOCIALĂ - STRATEGIA DE INTEGRARE A ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Strategia României în domeniul muncii și protecției sociale

1. Evaluarea resurselor de forță de muncă și pregătirea corespunzătoare a acestora
2. Utilizarea eficientă a resurselor de forță de muncă
3. Realizarea sistemului de protecție socială a tuturor categoriilor sociale

II. Componentele obiectivului strategic sectorial

1. Resursele de muncă
 - 1.1.Evaluarea resurselor de forță de muncă
 - 1.2.Utilizarea resurselor de forță de muncă

- 1.3. Protejarea resurselor de forță de muncă
2. Obiectivele în domeniul evaluării resurselor de forță de muncă
 - 2.1. Piața muncii
 - 2.1.1. Măsuri pentru creșterea gradului de ocupare a resurselor de forță de muncă
 - 2.1.2. Flexibilitatea ofertei de muncă
 - 2.1.3. Elaborarea de programe de orientare profesională și a unor programe speciale de ocupare pentru categoriile cu un risc ridicat (tineri, femei, persoane cu handicap)
 - 2.1.4. Încurajarea programelor de lucru flexibile sau fracționate
 - 2.1.5. Prospectarea și lărgirea pieței muncii prin cooperare externă
 - 2.2. Corelarea măsurilor pentru realizarea obiectivelor cu prevederile Acordului European de Asociere - Titlul IV și Titlul VI
 - 2.2.1. Excluderea oricăror discriminări bazate pe naționalitate
 - 2.2.2. Accesul la piața forței de muncă a membrilor de familie, legal rezidenți, ai unui lucrător legal angajat
 - 2.2.3. Cumularea perioadelor de asigurare, angajare sau rezidență și transferul drepturilor de securitate socială
 - 2.2.4. Accesul pentru formarea profesională
 - 2.2.5. Îmbunătățirea circulației lucrătorilor
 - 2.2.6. Asigurarea unui tratament egal pentru forța de muncă română ocupată în străinătate cu cel al cetățenilor statelor respective
 - 2.3. Măsurile de realizare a obiectivelor
 - 2.3.1. Crearea unui sistem unitar de formare profesională
 - 2.3.2. Perfecționarea sistemului administrativ în domeniul muncii și protecției sociale
3. Alte considerente legate de evaluarea resurselor de forță de muncă
 - 3.1. Realizarea cooperării și informării între factorii cu atribuții în domeniu
 - 3.2. Crearea unor structuri neguvernamentale cu responsabilități în domeniu

III. Angajarea forței de muncă

1. Analiza politicii de reconsiderare a pieței muncii
 - 1.1. Parteneriatul patronat-sindicat
 - 1.2. Sistemul de drepturi și obligații salariale
 - 1.3. Legislația muncii
2. Strategia în domeniul angajării forței de muncă
 - 2.1. Reconsiderarea legislației muncii
 - 2.1.1. Raporturile colective de muncă
 - 2.1.2. Raporturile individuale de muncă

- 2.2. Politica salarială
 - 2.2.1. Liberalizarea politicii salariale
 - 2.2.2. Flexibilitatea politicii salariale
- 2.3. Protecția și securitatea muncii
 - 2.3.1. Elaborarea strategiei privind evoluția protecției muncii până în anul 2005
 - 2.3.2. Sincronizarea legislativă cu reglementările Uniunii Europene
 - 2.3.3. Sistemul economic de stimulare - asigurări față de riscurile profesionale
 - 2.3.4. Dezvoltarea instituțiilor și a metodelor
 - 2.3.5. Inițiative speciale în domeniul minier
- 3. Implicațiile noilor politici din piața muncii asupra structurilor administrației publice. Restructurarea administrației muncii
- 4. Dialogul social. Tripartitismul. Consiliul Economic și Social

IV. Protecția socială

- 1. Componentele obiectivelor și măsurilor de protecție socială
 - 1.1. Protecția socială a persoanelor încadrate în muncă
 - 1.1.1. Crearea de locuri de muncă prin sprijinirea întreprinzătorilor particulari mici și mijlocii
 - 1.1.2. Stabilirea cadrului juridic adecvat pentru protecția socială a persoanelor încadrate în muncă
 - 1.1.3. Realizarea unei administrații eficiente a muncii
 - 1.2. Protecția socială a celorlalte categorii sociale
 - 1.2.1. Sistemul asigurărilor sociale de stat
 - 1.2.2. Sistemul asigurărilor sociale pentru agricultură
 - 1.2.3. Sisteme de asigurări sociale independente
 - 1.2.4. Reforma sistemului de asigurări sociale
 - 1.3. Alte politici de protecție socială
 - 1.3.1. Programul de reformă a asistenței sociale

CAPITOLUL XIX

MODELUL DEMOGRAFIC AL ROMÂNIEI

I. Structura demografică a populației României și schimbările intervenite în ultimele decenii

- 1. Evoluția populației României în secolul XX
- 2. Distribuția teritorială a populației

- 2.1.Evoluția procesului de urbanizare
- 3. Populația pe sexe și grupe de vârstă
 - 3.1.Structura populației pe sexe
 - 3.1.1.Raportul de masculinitate pe grupe de vârstă
 - 3.2.Distribuția populației pe grupe de vârstă
 - 3.2.1.Procesul de îmbătrânire a populației
 - 3.2.2.Evoluția raportului de dependență
 - 3.2.3.Structura populației după starea civilă
- 4. Fertilitatea populației feminine
 - 4.1.Structura populației feminine după starea civilă și fertilitate
 - 4.2.Evoluția numărului de născuți vii la 1000 femei de 15 ani și peste
 - 4.3.Fertilitatea populației feminine după nivelul de instruire. Categori socio-economice și naționalitate
 - 4.4.Evoluția numărului mediu de născuți vii la 1000 femei active și inactive
 - 4.5.Evoluția fertilității în profil teritorial

II. Evoluția fenomenelor demografice în ultimul deceniu

- 1. Nupțialitatea și divorțialitatea
- 2. Natalitatea și fertilitatea
- 3. Mortalitatea și speranța de viață
- 4. Morbiditatea pe cauze
- 5. Durata medie a vieții
- 6. Speranța de viață
- 7. Migrația internă a populației
- 8. Migrația internațională

III. Proiectarea populației României în perioada 1994-2020

- 1. Tendințele demografice recente
 - 1.1.Fertilitatea
 - 1.2.Mortalitatea
 - 1.3.Migrația
- 2. Scenarii de evoluție a fenomenelor demografice în viitor
 - 2.1.Ipoteze privind fertilitatea
 - 2.2.Ipoteze privind mortalitatea
 - 2.3.Ipoteze cu privire la migrația externă
- 3. Evoluția viitoare a populației României 1994-2020
 - 3.1.Evoluția proiectată a populației în anii 2000, 2010, 2020
 - 3.2.Rata proiectată a principalilor indicatori demografici pentru anii 2000, 2010, 2020
 - 3.3.Variantele (minimă, medie, maximă) evoluției populației proiectate pentru anul 2020

- 3.4.Evoluția, în perspectivă, a populației pe grupe de vârstă
- 3.5.Evoluția, în perspectivă, a raportului de dependență
- 3.6.Perspective de evoluție a populației active 1992-2010

CAPITOLUL XX

SISTEMUL DE PROTECȚIE A SĂNĂTĂȚII ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Stadiul sănătății publice și al managementului sanitar la 31 decembrie 1989 și la 31 decembrie 1994

1. Sănătate publică

1.1.Indicatori sintetici ai stării de sănătate

1.1.1.Speranța de viață la naștere

1.1.2.Mortalitatea infantilă

1.1.3.Indicatori de dezvoltare fizică a copiilor și a adolescenților

1.2.Caracteristicile principale ale stării de sănătate

1.2.1.Structura populației pe grupe de vârstă

1.2.2.Natalitatea

1.2.3.Mortalitatea

1.2.4.Sporul natural al populației

1.2.5.Mortalitatea infantilă

1.2.6.Mortalitatea maternă

1.3.Boli care constituie probleme majore de sănătate

1.4.Problemele de sănătate ale unor grupe populaționale

1.5.Stilul de viață

2. Managementul sistemului sanitar

II. Stadiul sănătății publice și al managementului sanitar pe plan european și tendințele previzibile

III. Obiective generale și modalități de atingere a acestora

1. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

1.1.Identificarea principalelor probleme de sănătate și stabilirea priorităților de intervenție asupra acestora

1.2.Elaborarea de strategii și programe adecvate la nivel național și/sau local

1.3.Dezvoltarea sectorului de promovare a sănătății, de prevenire a îmbolnăvirilor

1.4.Ameliorarea indicatorilor demografici și de morbiditate

2. Creșterea calității și eficienței serviciilor de sănătate acordate populației
 - 2.1. Menținerea accesului universal la serviciile de sănătate
 - 2.2. Descentralizarea serviciilor de sănătate
 - 2.3. Separarea finanțării de furnizarea de servicii
 - 2.4. Creșterea eficienței alocării și folosirii resurselor
 - 2.5. Elaborarea de politici de limitare a creșterii necontrolate a costurilor
 - 2.6. Elaborarea și utilizarea de instrumente de monitorizare și evaluare a calității
 - 2.7. Informatizarea rețelei medicale și farmaceutice
 - 2.8. Dezvoltarea unui sistem de servicii de sănătate bazat pe îngrijirile primare și susținut de îngrijirile secundare și terțiare
 - 2.9. Dezvoltarea de servicii de sănătate alternative
 - 2.10. Creșterea rolului comunității
 - 2.11. Creșterea implicării și responsabilității consumatorilor de servicii de sănătate
 - 2.12. Reducerea inegalităților în starea de sănătate
3. Crearea de structuri și procese manageriale în domeniul sănătății
 - 3.1. Formarea inițială și continuă de manageri în domeniul sănătății
 - 3.2. Utilizarea la toate nivelurile sistemului a managerilor formați
 - 3.3. Introducerea elementelor de competiție între furnizorii de servicii de sănătate
 - 3.4. Dezvoltarea funcțiilor de conducere, planificare, control, monitorizare și evaluare a serviciilor de sănătate
 - 3.5. Alinierea structurilor manageriale din domeniul sănătății la standardele europene
4. Încurajarea unui stil de viață și a unui mediu de viață sănătos
 - 4.1. Elaborarea de programe naționale și locale care să încurajeze un stil de viață sănătos și să combată factorii de risc
 - 4.2. Mediatizarea mijloacelor de prevenire și combatere a factorilor de risc și promovarea comportamentelor sanogenetice
 - 4.3. Colaborarea intersectorială în realizarea politicilor care să protejeze sănătatea

IV. Evaluarea investițiilor necesare din fonduri proprii sau ale Uniunii Europene

V. Implicații în ramurile de interinfluență. Categoriile de intervenții implicate în problemele majore de sănătate

1. Informaționale și educaționale
2. Tehnologice
3. Sanitare

- 4.Economice
- 5.Legislativă

VI. Costurile economice, financiare, sociale, ecologice ale integrării sănătății publice și managementului conform normelor Uniunii Europene

VII. Posibile efecte secundare în procesul pregătirii integrării la Comunitatea Europeană și posibilități de soluționare anticipativă a acestora

VIII. Obiective și acțiuni pentru perioada 2000-2004 și ale unor unități din domeniul sănătății: "Laboratorul de igiena copiilor și tinerilor"; "Centrul de Calcul și Statistică Medicală"

CAPITOLUL XXI

PROTECȚIA CONSUMATORILOR ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Stadiul protecției consumatorilor, la nivel național

1. Situația existentă privind protecția consumatorilor înainte de 31.12.1989
2. Analiza situației privind protecția consumatorilor în perioada de tranziție. Cadrul instituțional și legislativ

II. Stadiul actual al protecției consumatorilor pe plan european și la nivel mondial

III. Tendințe previzibile pe plan național, european și mondial

1. Rolul asociațiilor profesionale și patronale
2. Rolul Oficiului pentru Protecția Consumatorilor

IV. Obiective și modalități de realizare

1. Obiectivele perioadei 1995-1999
 - 1.1. Protecția vieții, sănătății și a securității consumatorilor
 - 1.2. Protecția intereselor economice ale consumatorilor
 - 1.3. Informarea consumatorilor
 - 1.4. Formarea specialiștilor în domeniile protecției și educării consumatorilor
 - 1.5. Accesul la justiție al consumatorilor

1.6. Crearea și dezvoltarea de asociații ale consumatorilor

2. Obiectivele perioadei 2000-2004
 - 2.1. Perfecționarea cadrului legislativ și instituțional
 - 2.2. Elaborarea de programe pentru educarea consumatorilor
 - 2.3. Sprijinirea organizațiilor neguvernamentale pentru protecția consumatorilor și realizarea colaborării dintre acestea și Oficiul pentru Protecția Consumatorilor

V. Evaluarea investițiilor necesare, pe surse de finanțare

1. Investiții din fonduri interne
2. Investiții din fondurile Uniunii Europene

CAPITOLUL XXII

STRATEGIA DE ADERARE A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

I. Educația în perspectiva integrării europene a României

1. Restructurarea sistemului de învățământ în contextul raportării țării noastre la instituțiile europene
 - 1.1. Schimbarea concepțiilor, a paradigmelor și a valorilor educaționale
 - 1.2. Corelarea reformei învățământului cu reformele macrostructurale din România
2. Obiectivele reformei sistemului de învățământ din România
 - 2.1. Creșterea calității învățământului gimnazial
 - 2.1.1. Modernizarea conținutului planurilor de învățământ
 - 2.1.2. Îmbunătățirea sistemului de formare și perfecționare a cadrelor didactice
 - 2.1.3. Restructurarea sistemului de evaluare și examinare
 - 2.1.4. Perfecționarea metodologiei de proiectare, elaborare, editare și distribuire a manualelor școlare
 - 2.2. Restructurarea învățământului tehnic-profesional
 - 2.2.1. Organizarea de școli-pilot și de dezvoltare, destinate formării profesionale
 - 2.2.2. Aplicarea unor modele noi în formarea și perfecționarea cadrelor didactice specializate
 - 2.2.3. Crearea unor noi mecanisme de fundamentare și de validare a standardelor ocupaționale
 - 2.3. Proiectarea, fundamentarea și realizarea reformei sistemului de învățământ superior

- 2.3.1. Dezvoltarea instituțională a învățământului superior
- 2.3.2. Creșterea calității programelor de studii în concordanță cu standardele europene și internaționale
- 2.3.3. Dezvoltarea motivației de participare la educația superioară
- 2.4. Finanțarea sistemului de învățământ
 - 2.4.1. Disfuncționalități ale sistemului de finanțare
- 2.5. Democratizarea învățământului
 - 2.5.1. Delegarea unor responsabilități centrale la nivele inferioare ale învățământului
 - 2.5.2. Autonomia universitară și responsabilizarea
- 2.6. Stimularea liberei inițiative din învățământ. Acreditarea instituțiilor de învățământ particulare

II. Rolul învățământului și al educației în procesul de aderare și integrare în structurile europene

1. Evaluarea decalajelor și a disfuncțiilor sistemului educațional
 - 1.1. Învățământul tehnic-profesional
 - 1.2. Învățământul liceal
2. Socializarea europeană
 - 2.1. Promovarea unui corp comun de valori europene
 - 2.2. Asimilarea cunoștințelor despre drepturile și obligațiile cetățeanului european
 - 2.3. Armonizarea demersului pedagogic din punct de vedere al obiectivelor, conținuturilor, programelor, strategiilor didactice, structurilor și cadrului normativ
 - 2.4. Stimularea învățării limbilor străine începând cu învățământul primar
3. Aportul Ministerului Învățământului la elaborarea strategiei globale de integrare europeană
4. Dialogul internațional în domeniul învățământului

III. Direcțiile de acțiune ale restructurării învățământului în perioada 1995-2004

1. Continuarea derulării programelor de reformă în învățământul preuniversitar
 - 1.1. Reforma conținuturilor
 - 1.2. Reforma examinării și evaluării
 - 1.3. Ameliorarea sistemului de perfecționare și formare a personalului didactic
 - 1.4. Îmbunătățirea managementului educațional și financiar
2. Restructurarea învățământului profesional-vocațional
 - 2.1. Formarea de deprinderi manageriale, aptitudini comerciale, a comportamentului creativ și antreprenorial

- 2.2.Elaborarea de programe de studiu flexibile
- 2.3.Elaborarea unei noi evaluări de certificare pentru solicitările din afara sistemului de învățământ
- 2.4.Formarea și perfecționarea personalului didactic specializat pentru acest domeniu
- 2.5.Îmbunătățirea calității manageriale a conducătorilor noilor tipuri de școli
- 2.6.Modernizarea metodologiilor de instruire și promovarea unor materiale de predare-învățare stimulative
- 3. Elaborarea proiectului reformei învățământului superior
- 4. Completarea, definitivarea sau perfecționarea cadrului legislativ propriu sistemului de învățământ
 - 4.1.Elaborarea de noi acte normative
 - 4.2.Elaborarea de noi metodologii pentru organizarea și funcționarea unităților extrașcolare cu profil particular, a centrelor de pregătire a personalului didactic etc.
- 5. Elaborarea și dezvoltarea de programe de reformă specifice
 - 5.1.Pentru zone defavorizate social și geografic
 - 5.2.Asistența, recuperarea și integrarea socială a copiilor cu cerințe speciale de educație
 - 5.3.Realizarea unor centre de inovație și promovarea liderilor de inovații din învățământ
 - 5.4.Dezvoltarea educației pentru valori morale

IV. Program pentru formarea și perfecționarea cadrelor din România în domeniul integrării

- 1. Importanța factorului formare și perfecționare a cadrelor din România implicate în Strategia aderării
- 2. Participarea factorului uman în raport cu crearea infrastructurilor, elaborarea politicilor sectoriale, crearea cadrului juridic și instituțional
- 3. Condiții și măsuri pentru întărirea dialogului cu structurile comunitare
- 4.Organizarea formării și perfecționării
 - 4.1. Sistemul de cursuri
 - 4.2. Sprijinul logistic al Uniunii Europene
 - 4.3. Crearea corpului de lectori români și de colaboratori externi
 - 4.4. Colaborarea cu organizații nonguvernamentale
 - 4.5. Pregătirea publicului larg referitor la exigențele, scopurile și politicile comunitare

5. Scopul programului
 - 5.1. Transmiterea și însușirea cunoștințelor de bază
 - 5.2. Cunoașterea aprofundată a politicii de elaborare a normelor comunitare și a modului de aplicare
 - 5.3. Familiarizarea cu doctrina integrării
 - 5.4. Studiarea practicii celorlalte state asociate la Uniunea Europeană în domeniul elaborării propriilor lor strategii de aderare, precum și a rezultatelor acestora
 - 5.5. Aprofundarea intereselor României privind integrarea în Uniunea Europeană și încadrarea lor în perspectiva europeană
 - 5.6. Căutarea punctelor de sprijin pentru avansarea acestor interese
 - 5.7. Dezvoltarea aptitudinilor și priceperii necesare contactelor cu Europa: limbi străine, cunoașterea opticii și limbajului comunitar
6. Forme de pregătire și aria de cuprindere a programului de formare și perfecționare

CAPITOLUL XXIII

CULTURĂ ȘI SOCIETATE - LOCUL CULTURII ÎN STRATEGIA DEZVOLTĂRII ROMÂNIEI ȘI A INTEGRĂRII ȚĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Cultura și arta - elemente determinante ale societății

1. Cultura, dimensiune comportamentală a întregii societăți
2. Raportul stat-cultură
 - 2.1. Sistemul cultural occidental bazat pe inițiativa personală
 - 2.2. Necesitatea subvenționării în continuare în România a sectoarelor cele mai importante ale culturii naționale
 - 2.3. Adoptarea unui sistem de finanțare și organizare a culturii după modelul specific Uniunii Europene
3. Cultura în perioada totalitarismului
 - 3.1. Totalitarismul nu a învins cultura
 - 3.2. Și în condițiile totalitarismului, cultura românească a produs mari valori ce se impun a fi cunoscute
4. Valoarea logosului, a cărții și lecturii în contextul civilizației computerului
 - 4.1. Eliminarea riscului diminuării intelectuale și de spirit prin civilizația vizualului
 - 4.2. Sporirea accesului la resursele moștenirii culturale naționale și ale lumii
5. Recunoașterea rădăcinilor comune ale umanității, dincolo de acelea ale

etniei, recunosibile în identitate. Cunoașterea rădăcinilor culturii noastre populare în care fuzionează străvechile straturi ale înțelepciunii tradiționale

6. Păstrarea identității naționale în contextul integrării europene și programului "multilingvism"

- 6.1. Invățarea de către întreaga populație a cel puțin două limbi străine - scris, citit, vorbit
- 6.2. Invățarea de către întreaga populație a limbajului calculatoarelor și a informației
- 6.3. Invățarea de către întreaga populație a limbajului artelor
- 6.4. Studiarea de către întreaga populație a României a limbii și civilizației române

7. Vocația culturală a României în procesul integrării

II. Raportul economie - cultură

1. Economia, formă a culturii

- 1.1. Schimbarea relației economie-cultură, în sens invers: cultură-economie
- 1.2. Lipsa de cultură și dificultățile tranziției

2. Evoluția economiei românești și preponderența elementului cultural

- 2.1. Cultura și spiritualitatea românească - factori de creștere economică
- 2.2. Dezvoltarea culturii și lărgirea orizontului informațional și de cunoaștere

3. Raportul între economie și creștinismul ortodox, ca element de cultură

- 3.1. Religia - factor de creștere economică
- 3.2. Creștinismul ortodox și afirmarea preponderenței prudenței față de risc, a moralității în activitatea economică

4. Influența culturii tradiționale asupra dezvoltării și comportamentului economic

- 4.1. Cultura de tip rural și influențele sale asupra dezvoltării
- 4.2. Cultura tradițională, îmbinare de elemente din cultura orientală și cea occidentală, stimulează un comportament economic specific românesc

5. Elementele culturale de avantaj comparativ în competiția cu alte țări în procesul aderării României la Uniunea Europeană

- 5.1. Nivelul de pregătire mediu și superior
- 5.2. Existența și afirmarea elitei intelectuale
- 5.3. Capacitatea de abordare multidisciplinară a fenomenologiei economice
- 5.4. Latinitatea culturii românești

III. Cultura și societatea informațională

1. Compatibilizarea dezvoltării României în plan informațional cu țările Uniunii Europene
 - 1.1. Cerința urgentă a realizării unui sistem de informații spațiale
 - 1.2. Racordarea României la explozia ce se manifestă în tehnologia informațiilor. Raportul cost-performanță în acest domeniu
2. Necesitatea unui efort coerent pentru evitarea haosului informațional și a creșterii uriașe a entropiei

IV. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, ca formă a culturii

1. Legătura între o cultură și o economie competitivă și dezvoltarea științei
2. Raportul între cercetarea fundamentală și cea aplicativă
3. Strategia consolidării legăturilor cercetare-dezvoltare, economie-societate
4. Integrarea României în fluxurile tehnologiei internaționale
 - 4.1. Reforma sistemului instituțional de știință, tehnologie
 - 4.2. Reforma managementului în activitatea de cercetare-dezvoltare

V. Raportul religie-cultură

1. Religia creștină în România - parte constitutivă a culturii românești
2. Sinteza și dialogul - identitate și vocație a poporului român
 - 2.1. Sinteza de origine a poporului român - credința creștină, tradiția răsăriteană și expresia lingvistică latină
 - 2.2. Legătura dintre luciditatea latină în gândire și simțirea mistică răsăriteană, în devenirea istorică românească
3. Complementaritatea dintre fidelitatea în dreapta credință și deschiderea ecumenică
4. Integrarea în Uniunea Europeană, între complexul izolării și teama absorbției
 - 4.1. Riscurile integrării pentru ortodocșii români, șanse și exigențe
 - 4.1.1. Aprofundarea dialogului între credință și știință
 - 4.1.2. Promovarea rigorii științifice în studiul teologiei
 - 4.1.3. Stimularea prezenței bisericii în etica socială
 - 4.2. Aportul ortodoxiei românești la îmbogățirea culturii occidentale

VI. Cultura, învățământul și educația în strategia de integrare europeană a României

1. Evaluarea decalajelor și a urgențelor
2. Reforma din învățământul preuniversitar și cel universitar
 - 2.1. Managementul universitar
 - 2.2. Asigurarea calității academice

- 2.3. Recunoașterea diplomelor și acreditarea instituțională
- 2.4. Sistemul de finanțare și gestionare a fondurilor
- 2.5. Organizarea programelor de studii
- 3. Formarea unei culturi civice proeuropene
 - 3.1. Înțelegerea mecanismelor de integrare, a rolului instituțiilor și structurilor europene
 - 3.2. Cunoașterea fundamentelor istorice și culturale ale omului european
 - 3.3. Aproximarea programelor școlare românești de cele predate în sistemele de învățământ din țările Uniunii Europene
 - 3.4. Stimularea învățării limbilor străine
 - 3.5. Introducerea unor module privind dimensiunea europeană a educației
 - 3.6. Incurajarea schimburilor, contactelor și cooperărilor între instituții, asociații și persoane care lucrează în domeniul educației
 - 3.7. Armonizarea standardelor profesionale și a competențelor formate în învățământul vocațional
 - 3.8. Armonizarea profilurilor și specialităților din învățământul superior în vederea încheierii unor acorduri de omologare a diplomelor cu toate țările europene
- 4. Participarea la strategia globală de integrare europeană. Cerința coordonării tuturor demersurilor sectoriale într-o viziune unitară și pe termen lung

CAPITOLUL XXIV

INTEGRAREA EUROPEANĂ ÎN LUMINA TEOLOGIEI ORTODOXE

I. Coordonatele teologiei ortodoxe răsăritene și ale teologiei apusene

- 1. Autonomia rațiunii umane ca rațiune în afara constrângerii
- 2. Tendința de transformare a paradisului ceresc în paradis pământesc
- 3. Emanciparea spiritului uman de presiunea dogmei, tradiției, superstiției

II. Rolul religiei în viața publică

- 1. Dialogul dintre Evanghelie și cultură
- 2. Valoarea religiilor
- 3. Raportul dintre religie și știință
- 4. Criza spirituală

III. Teologie ortodoxă și integrare europeană

1. Rezistența poporului român la ateism, premisă pentru rezistența la secularizarea culturală
2. Creștinismul românesc - sinteză între cultura apuseană și cea răsăriteană
3. Raționalismul misticii răsăritene

IV. Concluzii principale

1. Ortodoxia favorizează integrarea europeană
2. Opoziția și concilierea dintre acumulare și milă
3. Logica ortodoxă armonizează contrariile

CAPITOLUL XXV

CULTELE DIN ROMÂNIA ȘI INTEGRAREA EUROPEANĂ

CAPITOLUL XXVI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SPORTULUI ȘI ACTIVITĂȚII DE TINERET

I. Scurt bilanț

II. Strategia dezvoltării educației fizice și a sportului în România

1. Menținerea sportului de înaltă performanță la nivelul actual
2. Construirea de săli și terenuri de sport
3. Ridicarea cotei sportului de performanță la nivel de cluburi
4. Sportul școlar - educator important al societății
5. Activitatea internațională la nivelul Jocurilor Olimpice, al Campionatelor Mondiale și Europene, al marilor competiții internaționale
6. Constanța sporturilor tehnice și a jocurilor logice; răspândirea "sporturilor minții"

III. Strategiile activității de tineret

1. Program pentru stimularea și educarea creativității în domeniul științelor și tehnicii ("civilizația XXI")
 - 1.1. Obiective
 - 1.1.1. Stimularea și sprijinirea activității de cercetare științifică și tehnico-aplicativă
 - 1.1.2. Construirea și dezvoltarea unor grupuri de exersare a creativității
 - 1.1.3. Inițierea și sensibilizarea în domeniul informaticii

- 1.1.4. Conceperea, editarea și difuzarea de publicații și produse multimedia formative
- 1.1.5. Dezvoltarea unui sistem de sprijinire a tinerilor cu aptitudini de întreprinzători
- 1.1.6. Recompensarea tinerilor cu performanțe intelectuale atestate
- 1.1.7. Preocuparea pentru soluționarea problemelor sociale ale tinerilor cu aptitudini speciale, cercetări psihosociologice și propuneri legislative
- 1.2. Subprograme
 - 1.2.1. Laborator 2020 (cercurile de modelism, radioamatorism, cercuri tehnice speciale)
 - 1.2.2. Club 2020
 - 1.2.3. Alfabetizare informatica
 - 1.2.4. Societatea de azi și de mâine (viitorologie)
 - 1.2.5. Incubator de afaceri
 - 1.2.6. Asociația tinerilor investitori
- 1.3. Modalități de realizare
 - 1.3.1. Cursuri, cercuri, cluburi (în "școala de sâmbătă"), tabere
 - 1.3.2. Simpozioane, conferințe (în sălile caselor de cultură, știință și tehnică pentru tineret)
 - 1.3.3. Saloane, expoziții
 - 1.3.4. Publicații și produse multimedia
 - 1.3.5. Incubatorul de afaceri
 - 1.3.6. Călătorii de prezentare și informare
 - 1.3.7. Sondaje de opinie, studii, cercetări
 - 1.3.8. Subvenții, sponsorizări
 - 1.3.9. Inițiative legislative
2. Program cultural pentru tineret ("ABC cultural"); încurajarea creativității artistice a tinerilor și asigurarea accesului lor la actul cultural de calitate
 - 2.1. Obiective
 - 2.1.2. Formarea culturală: cunoștințe și preocupări specifice
 - 2.1.2. Sprijinirea și mediatizarea producțiilor literare, plastice, muzicale, dramatice, cinematografice etc.
 - 2.1.3. Democratizarea accesului la actul cultural, chiar a actului cultural în sine
 - 2.1.4. Stimularea asociativității pe baza intereselor culturale
 - 2.1.5. Formarea animatorilor socio-culturali
 - 2.1.6. Educația interculturală pentru comunicarea culturală
 - 2.2. Subprograme

2.2.1. Sistem organizat de coordonare prin radio și televiziune a educației la distanță

2.2.2. Cursurile de limbi străine

2.3. Modalități de realizare

3. Program de educație a comportamentului și igienico-medical ("Stil"), funcționarea armonioasă a relațiilor interpersonale, construirea unui stil de viață sănătos și de emancipare a comportamentului

3.1. Obiective

3.1.1. Educarea familiei tinere

3.1.2. Integrarea socială a femeii singure

3.1.3. Educația estetică

3.1.4. Educația pentru sănătatea fizică, psihică, psihosocială

3.2. Subprograme

3.2.1. "Noi"

3.2.2. "Magia modelii"

3.3. Modalități de realizare

4. Program de educație în timpul liber ("Vacanțe active")

4.1. Obiective

4.1.1. Învățarea de jocuri logice (Go, Scrabble, Bridge, Șah etc.)

4.1.2. Încurajarea practicării sportului în forme necompetiționale

4.1.3. Dezvoltarea turismului educativ

4.1.4. Formarea de ghizi, monitori și animatori de vacanță

4.1.5. Elaborarea unei metodologii de organizare a taberelor

4.1.6. Organizarea unei agenții de turism pentru tineret

4.1.7. Tabere specializate (matematică, bioinginerie, robotică, mecanică fină, fizică-chimie, ecologie etc.)

4.2. Subprograme

4.2.1. Mînte ageră

4.2.2. Tabăra din curtea școlii, clasa de sport

4.2.3. Alfabetizarea informatică

4.2.4. Raid

4.2.5. Animus

4.2.6. Metotab

4.2.7. Tinturist

4.3. Modalități de realizare

5. Program de educație permanentă ("Încotro?"), formarea, calificarea și reconversia profesională
 - 5.1. Obiective
 - 5.1.1. Formarea extrașcolară complementară
 - 5.1.2. Formarea, calificarea, reconversia profesională
 - 5.1.3. Stimularea liberei inițiative
 - 5.1.4. Formarea capacității de adaptare la cerințele economiei de piață
 - 5.1.5. Încurajarea mobilității sociale
 - 5.2. Subprograme
 - 5.2.1. Școala de sâmbătă
 - 5.2.2. Incubatorul de afaceri
 - 5.3. Modalități de realizare
 - 5.3.1. Cursuri
 - 5.3.2. Ateliere hobby
 - 5.3.3. Universitatea de vacanță
 - 5.3.4. Centre de pregătire și consultanță
 - 5.3.5. Sondaje de opinie, studii și cercetări
 - 5.3.6. Centre de plasare a forței de muncă
 - 5.3.7. Centre de evaluare și valorificare a resurselor umane
 - 5.3.8. Subvenții, sponsorizări
 - 5.3.9. Inițiative legislative
6. Program de ajutor social ("S.O.S. TINERET") al tinerilor marginalizați, inadaptați social, defavorizați, în vederea facilitării integrării lor în sistemul de protecție socială
 - 6.1. Obiective
 - 6.1.1. Realizarea unui sistem național de monitorizare a tinerilor puternic defavorizați
 - 6.1.2. Integrarea în societate a tinerilor marginalizați și inadaptați
 - 6.1.3. Prevenirea delinvenței juvenile
 - 6.1.4. Acordarea de asistență psiho-socială
 - 6.2. Subprograme
 - 6.2.1. Monitor
 - 6.2.2. Hot line
 - 6.2.3. Interactiv CLUB T
 - 6.3. Modalități de realizare
 - 6.3.1. Telefonul social
 - 6.3.2. Consiliere
 - 6.3.3. Vacanțe educative

- 6.3.4. Sondaje de opinie, studii și cercetări
 - 6.3.5. Unități de ajutor social de urgență
 - 6.3.6. Subvenții, sponsorizări
 - 6.3.7. Inițiative legislative
7. Program de întinerire a satului românesc ("Tânărul fermier"); modernizarea comunității rurale și creșterea activității vieții "la țară"
- 7.1. Obiective
 - 7.1.1. Revitalizarea vieții culturale la sate
 - 7.1.2. Stimularea vieții asociative
 - 7.1.3. Sprijinirea inițiativei private în dezvoltarea economiei rurale și a agroturismului
 - 7.1.5. Facilitarea instalării tinerilor la sate
 - 7.1.6. Redescoperirea tradițiilor locale
 - 7.2. Modalități de realizare
8. Program de stimulare a vieții asociative ("Împreună"); dezvoltarea societății civile prin sprijinirea participării sociale a tinerilor în mod organizat și democratic, sub forma asociațiilor de tineret
- 8.1. Obiective
 - 8.1.1. Încurajarea constituirii de asociații de tineret cât mai diverse
 - 8.1.2. Promovarea asociațiilor de tineret pe plan intern și internațional
 - 8.1.3. Sprijinirea formării și perfecționării echipelor de conducere a asociațiilor
 - 8.1.4. Formarea de animatori și consultanți pentru tineri
 - 8.1.5. Susținerea colaborării între asociații, precum și între acestea și instituțiile administrației de stat centrale și locale
 - 8.2. Subprograme
 - 8.2.1. Parteneriat civic
 - 8.2.2. Tânărul lider
 - 8.2.3. Club 2020
 - 8.3. Modalități de realizare
9. Program de realizare a unei rețele de centre de informare și documentare pentru tineret ("INFOTIN"); rețea națională de centre de informare și documentare
- 9.1. Obiective
 - 9.1.1. Înființarea de centre de informare și documentare

- 9.1.2. Integrarea centrelor într-o rețea națională conectată prin InterNet la sisteme europene similare, la celelalte rețele naționale
- 9.1.3. Asigurarea funcționării eficiente a rețelei naționale de centre
- 9.1.4. Formarea specialiștilor în realizarea informării și documentării
- 9.1.5. Formarea specialiștilor în consultanță psihosocială
- 9.1.6. Experimentarea unui sistem de facilități pentru tineri

9.2. Subprograme

- 9.2.1. Telefonul social ("INFO-TEL")
- 9.2.2. Carte jeune
- 9.2.3. Consilier
- 9.2.4. Jobshop (târgul de meserii și profesii)

9.3. Modalități de realizare

- 10. Programul de educație și formare ecologică ("România curată"); formarea conștiinței ecologice a tinerilor și susținerea activităților practice de salubritate și refacere a mediului natural

10.1. Obiective

- 10.1.1. Educarea tinerilor în spiritul respectului pentru ecosisteme
- 10.1.2. Formarea de animatori
- 10.1.3. Realizarea de proiecte de ecologizare aplicată

10.2. Subprograme. Ecotin

10.3. Modalități de realizare

- 11. Program de educație moral-religioasă ("Moralia")

11.1. Obiective

- 11.1.1. Redescoperirea și cultivarea valorilor moral-religioase
- 11.1.2. Stimularea participării la viața civilă
- 11.1.3. Stimularea asumării de responsabilități sociale
- 11.1.4. Formarea de animatori
- 11.1.5. Facilitarea autocunoașterii și cunoașterii interumane
- 11.1.6. Angrenarea tineretului în acțiuni împotriva pornografiei, a altor manifestări imorale, a asociațiilor și sectelor satanice

11.2. Modalități de realizare

- 11.2.1. Tabere tematice pe lângă mănăstiri
- 11.2.2. Excursii tematice la Muntele Athos, Ierusalim, Vatican

12. Program de relații și schimburi internaționale ("România în lumea de mâine")

12.1. Obiective

- 12.1.1. Promovarea imaginii reale a României, a Ministerului Tineretului și Sportului, a asociațiilor și activităților de tineret
- 12.1.2. Sprijinirea participării reprezentanților României în forurile de decizie ale organismelor internaționale de tineret
- 12.1.3. Inițierea în cunoașterea normelor de cooperare regională și europeană
- 12.1.4. Promovarea valorilor tinere și integrarea lor în circuitul internațional

12.2. Subprograme

- 12.2.1. Subprogramul "Consiliul Europei" (participarea tinerilor la dezvoltarea societății civile, dezvoltarea serviciului voluntariat; promovarea mobilității tânărului european; informarea și conlucrarea tinerilor; formarea și pregătirea tinerilor; cercetarea și documentarea)
- 12.2.2. Călătoria premianților

12.3. Modalități de realizare

13. Program de educație la distanță prin radio și televiziune ("Socrate")

13.1. Obiective

- 13.1.1. Crearea unei structuri instituționale de promovare a modalităților de educație la distanță
- 13.1.2. Elaborarea unui sistem coerent de cicluri de lecții, cursuri, demonstrații practice etc., funcție de centrele de interes și nivelele de înțelegere
- 13.1.3. Editarea de publicații, înregistrări de casete audio, video, CD-uri, proiectare de software
- 13.1.4. Integrarea în spațiul de emisie al canalelor naționale, regionale și locale, de stat și particulare, de radio și TV
- 13.1.5. Formarea, perfecționarea și atestarea specialiștilor și animatorilor educației la distanță

13.2. Modalități de realizare

14. Program de participare a tineretului din România la acțiunile UNESCO ("UNESCO")

14.1. Obiective

- 14.1.1. Crearea în România a unui Centru UNESCO pentru tineret care să desfășoare activități la nivel național

- 14.1.2. Înființarea de cluburi UNESCO pentru tineret
- 14.1.3. Constituirea unei asociații naționale a cluburilor UNESCO
- 14.1.4. Agenția de turism pentru elevi și studenți

14.2. Modalități de realizare

CAPITOLUL XXVII

DREPTURILE OMULUI; DREPTURILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

CAPITOLUL XXVIII

STRATEGIA PROTECȚIEI MEDIULUI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII EUROPENE

I. Considerații generale

II. Caracterizarea situației mediului ambiant la sfârșitul anului 1989 și evoluția în perioada 1990-1994

1. Efecte cumulate asupra mediului ale modelului centralizat și autarhic de dezvoltare economico-socială asociat cu deficiențele unei politici formale de protecția mediului
2. Evoluția favorabilă a măsurilor și acțiunilor pentru protecția mediului, precum și a factorilor de mediu, în perioada 1990-1994
 - 2.1. Îmbunătățirea cadrului instituțional
 - 2.2. Factorii de conjunctură
 - 2.3. Intensificarea măsurilor și acțiunilor directe privind protecția mediului

III. Obiectivele Programului de protecție a mediului în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană

1. Reducerea expunerii populației și ecosistemelor la poluarea mediului
2. Mărirea eficienței utilizării resurselor naturale
3. Condițiile și limitele impuse pentru realizarea obiectivelor
4. Armonizarea legislației românești din domeniul protecției mediului cu cea comunitară; armonizarea tuturor reglementărilor de mediu convenite cu Uniunea Europeană

IV. Măsuri și acțiuni specifice în perioada de asociere și în perspectiva aderării

1. În cadrul organizatoric
2. În cadrul sistemului legislativ și de reglementări

V. Evaluarea fondurilor de investiții necesare pe programe pentru acțiuni și măsuri de protecția mediului

VI. Avantajele și oportunitățile procesului de aderare la Uniunea Europeană, din punct de vedere al problemelor de mediu

VII. Reglementări de mediu ce urmează a fi armonizate cu prioritate în prima etapă

1. Reglementări necesare pentru asigurarea pieței interne a comunității
2. Asigurarea condițiilor de sănătate ale populației

CAPITOLUL XXIX

CERINȚELE DEZVOLTĂRII DURABILE ȘI POLITICILE DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎN ROMÂNIA

I. Conceptul de bază al dezvoltării durabile a economiei, exploatării resurselor și calitatea mediului

1. Delimitarea activităților și zonelor poluante (termen scurt)
2. Reducerea treptată a intensității fenomenului de poluare; manifestarea unei "calități ecologice" a dezvoltării (termen mediu)
3. Criteriile tipice dezvoltării durabile (termen lung)

II. Premise în stabilirea obiectivelor dezvoltării durabile

III. Factori favorizanți pentru realizarea obiectivelor dezvoltării umane

IV. Factori restrictivi pentru realizarea obiectivelor dezvoltării durabile

V. Scenarii posibile de realizare a obiectivelor propuse

VI. Criterii de selecție a scenariilor

VII. Scenariul selectat pentru politica sau strategia de mediu

1. Principalele caracteristici ale obiectivelor strategice
2. Diferențierea politicii de investiții pe obiective strategice, forme de proprietate, priorități ecologice
 - 2.1. Ecoindustria
 - 2.2. Investițiile private pentru valorificarea deșeurilor
3. Politica de educație ecologică
 - 3.1. Procesul de instruire preșcolară și continuă
 - 3.2. Cadrul instituțional, managerial și suportul financiar
 - 3.3. Rolul organizațiilor neguvernamentale cu profil ecologist
4. Politica de colaborare internațională
5. Politica financiară
6. Cadrul instituțional pentru implementarea strategiei

SECȚIUNEA A V-A: POLITICI ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII DE STANDARDIZARE

CAPITOLUL XXX

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ACTIVITĂȚII DE STANDARDIZARE PENTRU PREGĂTIREA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

I. Stadiul de organizare a standardizării naționale la anumite momente

1. La 31.12.1989
2. La 31.12.1994
 - 2.1. Caracterul descentralizat al activității de standardizare
 - 2.2. Structura organizatorică a activității de acreditare/certificare
 - 2.3. Modul de formare a personalului specializat în domeniul calității

II. Stadiul de organizare a activității de standardizare pe plan mondial și european

III. Tendințe previzibile în organizarea standardizării

1. Pe plan național
2. Pe plan mondial și european

IV. Obiectivele în domeniul standardizării și modalitățile de atingere a acestora

1. În perioada 1995-1999
2. În perioada 2000-2004

V. Evaluarea investițiilor necesare

VI. Implicații în ramurile de interferență

VII. Costurile financiare ale participării Institutului Român de Standardizare la aderarea României la structurile europene

VIII. Posibile efecte secundare în pregătirea procesului de integrare și aderare a României la Uniunea Europeană

IX. Locuri înguste

CAPITOLUL XXXI

CONSIDERAȚII ASUPRA INDUSTRIEI AMBALAJELOR ÎN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE

I. Importanța acordată ambalajelor în țările Uniunii Europene

II. Ambalajul, parte integrantă din calitatea produsului. Starea actuală, măsuri și acțiuni necesare

1. Protecția consumatorilor
2. Protecția mediului
3. Dezvoltarea tehnologică a industriei de ambalaje

III. Armonizarea legislației specifice domeniului ambalajelor și materialelor de ambalat cu reglementările Uniunii Europene

IV. Propunere de înființare a unui organism pentru coordonarea politicii naționale în domeniul ambalajelor

SECȚIUNEA A VI-A: AMENAJAREA TERITORIULUI, URBANISM, LUCRĂRI PUBLICE, DEZVOLTARE ÎN PROFIL TERITORIAL ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

CAPITOLUL XXXII

STRATEGIA DE PREGĂTIRE A ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN DOMENIILE: AMENAJAREA TERITORIULUI, URBANISM ȘI LUCRĂRI PUBLICE

I. Stadiul actual - evaluare

1. Amenajarea teritoriului și urbanismul
 - 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații
 - 1.2. Gospodărirea rațională a resurselor de apă
 - 1.3. Patrimoniul natural și construit al țării
 - 1.4. Dezvoltarea rețelei de localități ale țării
2. Lucrările publice
 - 2.1. Infrastructura tehnico-edilitară a localităților
 - 2.2. Infrastructura hidroameliorațiilor și îmbunătățirilor funciare
 - 2.3. Infrastructura energetică
 - 2.4. Infrastructura transporturilor
 - 2.5. Infrastructura comunicațiilor
 - 2.6. Infrastructura gospodăririi apelor și protecției mediului
3. Construcțiile
 - 3.1. Construcția de locuințe
 - 3.2. Investițiile
 - 3.3. Privatizarea
 - 3.4. Accesul populației la locuințe
 - 3.5. Dezvoltarea pieței interne de locuințe

II. Analiza comparativă a domeniului amenajarea teritoriului, urbanism, lucrări publice și construcții cu nivelul țărilor Uniunii Europene

1. Potențialul natural
 - 1.1. Suprafața agricolă
 - 1.2. Resursele de apă
 - 1.3. Pădurile
2. Caracteristici și disparități demografice
3. Rețeaua de localități; Infrastructura tehnică a localităților
 - 3.1. Orașe mari
 - 3.2. Orașe mijlocii

3.3. Orașe mici și așezări rurale

4. Condițiile de locuit

III. Tendințe previzibile pe plan european

1. Amenajarea teritoriului și urbanismul
2. Lucrări publice și construcții
 - 2.1. Dezvoltarea pieței în domeniul construcțiilor
 - 2.2. Stabilitatea pieței și competitivitatea în domeniul construcțiilor
 - 2.3. Resursele umane din construcții
 - 2.4. Tehnologiile utilizate
 - 2.5. Comerțul internațional
 - 2.6. Mediul înconjurător
 - 2.7. Cadrul legal și instituțional necesar procesului de construcție
 - 2.8. Structura industriei
 - 2.9. Informațiile

IV. Obiective și modalități de atingere a tendințelor pe plan european pentru perioadele 1995-1999 și 2000-2004

1. Concepția strategică a dezvoltării domeniului
 - 1.1. Amenajarea teritoriului
 - 1.2. Urbanism
 - 1.3. Lucrări publice
 - 1.4. Construcții
2. Direcțiile prioritare în amenajarea teritoriului
 - 2.1. Planul de amenajare a teritoriului național
 - 2.1.1. Căile de comunicații
 - 2.1.2. Apa
 - 2.1.3. Zonele protejate, naturale și construite
 - 2.2. Restructurarea sistemului de indicatori statistici
 - 2.3. Integrarea în politicile de locuire
 - 2.3.1. Reabilitarea și modernizarea fondului de locuințe
 - 2.3.2. Siguranța locuirii
 - 2.3.3. Extinderea infrastructurilor în localități și promovarea tehnologiilor moderne pentru execuția și exploatarea acestora
 - 2.3.4. Protecția socială pentru familiile de tineri și familiile cu venituri modeste
 - 2.3.5. Protejarea patrimoniului istorico-cultural și a specificității naționale
3. Armonizarea legislativă
 - 3.1. În domeniul amenajării teritoriului
 - 3.1.1. Protecția mediului
 - 3.1.2. Protecția patrimoniului cultural
 - 3.1.3. Amenajarea teritoriului și urbanismul

- 3.1.4. Regimul general al proprietății
- 3.1.5. Cadastrul general și publicitatea imobiliară
- 3.2. Integrarea pe piața internă
 - 3.2.1. În domeniul achizițiilor publice
 - 3.2.2. În domeniul reglementărilor tehnice și a standardelor
- 4. Acțiuni pentru realizarea convergenței în domeniile lucrărilor publice și amenajării teritoriului
 - 4.1. Completarea și coordonarea cadrului legislativ, reglementar, financiar-fiscal și instituțional
 - 4.2. Promovarea de cercetări în domeniu
 - 4.3. Configurarea unui sistem unitar pentru planificarea, proiectarea și realizarea lucrărilor publice de infrastructură
 - 4.4. Elaborarea de concepte și programe în cadrul cooperării tehnice cu Uniunea Europeană
 - 4.5. Asigurarea resurselor financiare în următorii zece ani pentru investiții- construcții
 - 4.5.1. Susținerea "cererii pe piața construcțiilor"
 - 4.5.2. Sprijinul întreprinderilor mici și mijlocii
 - 4.5.3. Susținerea "ofertei pe piața construcțiilor"

CAPITOLUL XXXIII

MICROMONOGRAFII ÎN PROFIL TERITORIAL (STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A JUDEȚELOR ȘI MUNICIPIULUI BUCUREȘTI ÎN PERSPECTIVA ANILOR 1999-2004)*

I. Principalele orientări și direcții de dezvoltare economico-socială

1. Direcții de dezvoltare economică și socială în perspectiva apropierii standardelor condițiilor de muncă și de viață ale populației de cele ale Uniunii Europene
 - 1.1. Armonizarea politicii regionale sub aspectul relației obiectiv-resurse
 - 1.2. Restructurarea agenților economici
 - 1.3. Modernizarea tehnologiilor industriale
 - 1.4. Promovarea întreprinderilor mici și mijlocii
 - 1.5. Formarea unor unități agricole private puternice, capabile să aplice tehnologiile moderne în domeniu
 - 1.6. Îmbunătățirea infrastructurii

*) Monografiile elaborate pentru fiecare județ și pentru municipiul București pot fi consultate la Comisia Națională de Prognoză; fiecare monografie cuprinde nominalizarea autorilor.

- 1.7. Protecția mediului înconjurător
- 1.8. Îmbunătățirea dotărilor edilitar-gospodărești, social-culturale, a habitatului, a condițiilor de viață în general
2. Reforma structurilor administrației publice locale
 - 2.1. Lărgirea autonomiei locale, extinderea competențelor și îmbunătățirea modalităților și mijloacelor de a le exercita
 - 2.2. Crearea condițiilor și a mijloacelor de descentralizare a deciziei, resurselor și responsabilităților
 - 2.3. Perfecționarea mecanismelor de creare și utilizare a bugetelor locale
 - 2.4. Reducerea birocratismului și formalismului
 - 2.5. Formarea profesională a funcționarilor publici din administrația publică locală și protecția acestora
 - 2.6. Instituționalizarea la nivelul administrațiilor locale a unui sistem de analiză și previziune a dezvoltării economico-sociale a județului
 - 2.7. Elemente necesare promovării unor politici regionale adaptate necesităților locale și strategiei naționale
 - 2.8. Asigurarea transparenței și a controlului public asupra actelor administrației publice locale

II. Populația și resursele de muncă

1. Evoluția demografică după anul 1989 în profil teritorial
2. Estimări privind evoluția populației și a morbidității
3. Populația ocupată în profil teritorial
4. Estimările privind populația activă și rata de activitate
5. Posibilități de stabilizare a forței de muncă
6. Populația ocupată în sectorul privat; sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii
7. Variante posibile de stabilizare a populației ocupate în agricultură
 - 7.1. Atragerea populației urbane, în special a pensionarilor, în zonele preponderent agricole
 - 7.2. Stabilizarea în agricultură a populației tinere și adulte potrivit specificului regional; variantă de devansare a gradului de ocupare a populației din mediul urban de către mediul rural

III. Industria

1. Posibilități de consolidare a creșterii producției industriale
2. Variante de accentuare a atragerii capitalului străin și autohton
3. Realizarea unor importante lucrări de infrastructură specifice (zone de graniță sau riverane) în județele mai puțin dezvoltate industrial
4. Strategii județene de creștere a gradului de valorificare a potențialului hidroenergetic

IV. Agricultură și silvicultură

1. Decolectivizarea, privatizarea și reorganizarea întreprinderilor de stat în societăți comerciale; impactul mutațiilor survenite în structura patrimoniului funciar și a șeptelului
2. Măsuri specifice de creștere a producției în funcție de condițiile de climă și sol
 - 2.1. Posibilități de depășire a etapei actuale de fărâmițare a exploatațiilor agricole și formarea unor unități private de mărime medie
 - 2.2. Crearea unor unități cu profil complex, agricol și de industrie alimentară, inclusiv cu capital străin
 - 2.3. Măsuri și acțiuni pentru reabilitarea sistemelor de irigații existente, finalizarea celor în construcție și inițierea altora noi
 - 2.4. Dezvoltarea viticulturii și pomiculturii în zonele subcarpatice
 - 2.5. Dezvoltarea zootehniei, a pășunilor și fânețelor
 - 2.6. Combaterea eroziunii solurilor
 - 2.7. Utilizarea îngrășămintelor, îndeosebi a celor naturale
3. Instituționalizarea gospodăririi unitare a pădurilor, inclusiv cele proprietate privată; valorificarea rațională a funcțiilor economico-sociale și ecologice ale acestora
4. Posibilități, măsuri și acțiuni pentru refacerea ecosistemelor degradate, crearea de perdele de protecție antierozionale și de protecție a câmpului ș.a.

V. Infrastructura regională

1. Adaptarea densității și calității drumurilor la noile structuri ale transporturilor rezultate prin dezvoltarea accentuată a transportului rutier
 - 1.1. Repararea și dezvoltarea actualelor drumuri modernizate
 - 1.2. Construirea de noi autostrăzi
 - 1.3. Repararea și construirea de poduri
2. Ieftinirea infrastructurii de transport; dezvoltarea rețelei feroviare și/sau folosirea avantajelor geografice
3. Rețeaua de aeroporturi și zone economice libere
4. Măsuri și acțiuni pentru dezvoltarea rețelei de comunicații; telefonizarea localităților rurale

VI. Urbanizare; locuințe

1. Perspectiva dezvoltării rețelei de alimentare cu apă și a rețelelor de canalizare în sistem public, echipate cu stații de epurare a apelor uzate
2. Posibilități de reluare a lucrărilor de construcții de locuințe în mediul urban și în mediul rural
3. Sistematizarea pe verticală a locuințelor și finalizarea lucrărilor începute

4. Modernizarea fondului de locuințe, reabilitarea rețelelor orășenești de utilități și asigurarea calității construcțiilor

VII. Comerț interior și prestări de servicii

1. Crearea burselor de mărfuri; amenajarea platformelor comerciale
2. Înființarea piețelor en gros de produse agricole
3. Dezvoltarea formelor moderne de comerț prin corespondență sau prin Party-sistem
4. Dezvoltarea și diversificarea sectorului privat în domeniul prestărilor de servicii către populație

VIII. Educație; învățământ

1. Nivelul de cuprindere în învățământ al populației de vârstă școlară
2. Strategii privind construirea, extinderea și modernizarea unităților școlare; îmbunătățirea dotării acestora
3. Sistemul de selectare a grupurilor școlare pilot; orientarea elevilor către învățământul vocațional profesional cu specific local
4. Programul de asigurare a personalului didactic în profil județean, inclusiv pentru mediul rural

IX. Sănătate

1. Extinderea reformei medicale în toate județele; descentralizarea actului sanitar
2. Măsuri și acțiuni pentru amenajarea și dotarea corespunzătoare a dispensarelor medicale
3. Crearea de centre de diagnostic și tratament urban; construcția, extinderea sau modernizarea unor spitale cu profil de urgență, TBC și materno-infantil
4. Asigurarea asistenței medicale în leagănele de copii, în casele de bătrâni și în unitățile pentru persoanele handicapate

X. Revitalizarea tradițiilor educativ formative, stimularea cunoașterii valorilor proprii și integrarea în proiectele cultural-europene

1. Crearea condițiilor materiale și spirituale pentru acces liber la cultură
2. Protecția, conservarea și restaurarea monumentelor de arhitectură și muzeelor
3. Revitalizarea activității așezămintelor culturale
4. Permanentizarea festivalurilor de folclor și a târgurilor de artă populară
5. Dezvoltarea relațiilor culturale cu alte țări

XI. Valorificarea potențialului turistic

1. Diversificarea și creșterea calității activităților și mijloacelor de agrement, accelerarea procesului de privatizare
2. Dezvoltarea turismului rural și a turismului montan
3. Valorificarea zonelor naturale deosebite (litoral, montan, zona Deltei Dunării)
4. Dezvoltarea și modernizarea bazei materiale turistice și înființarea de noi obiective

XII. Protecția mediului

1. Programe de urgență și zone prioritare de eliminare a efectelor poluării
2. Programe regionale în colaborare cu statele vecine sau organisme europene pentru zonele ecologice Delta Dunării, Marea Neagră, Bazinul Dunării și al afluenților ei
3. Elemente componente ale procesului de reconstrucție ecologică

XIII. Administrația publică locală

1. Principii generale referitoare la administrația publică locală
 - 1.1. România - stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil
 - 1.1.1. Autonomia locală
 - 1.1.2. Descentralizarea serviciilor publice
 - 1.1.3. Eligibilitatea autorităților administrației publice locale
 - 1.1.4. Consultarea cetățenilor în problemele de interes deosebit
 - Referendumul local
 - Primarul și consilierii locali - autorități în serviciul colectivităților locale
2. Democratizarea, reforma și tranziția administrației publice locale
 - 2.1. Tranziția de la centralism la autonomia locală
 - 2.2. Descentralizarea prerogativelor
 - 2.3. Organizarea și funcționarea serviciilor publice
 - 2.4. Asumarea responsabilităților dezvoltării localității
3. Patrimoniul public
 - 3.1. Domeniul public și privat al localităților
 - 3.2. Necesitatea înzestrării colectivităților locale cu obiecte de patrimoniu
 - 3.3. Atribuțiile primarului și consiliului local în gestionarea patrimoniului localității
4. Raportul administrație locală - administrație centrală
 - 4.1. Aparatul legislativ și instrumentele administrative
 - 4.2. Atribuții ale administrației centrale
 - 4.3. Prerogativele administrației locale
 - 4.4. Creșterea autorității și responsabilităților administrației locale în educație, sănătate, cultură, menținerea ordinii publice

5. Instituția prefectului. Îmbunătățirea și completarea cadrului juridic
6. Formarea și perfecționarea pregătirii funcționarilor publici
 - 6.1. Statutul funcționarului de administrație publică locală și statutele proprii elaborate de autoritățile publice locale
 - 6.2. Corpul funcționarilor publici de nivel comunitar

XIV. Obiective specifice legate de integrarea României în Uniunea Europeană

SECȚIUNEA A VII-A: AFACERI INTERNE, JUSTIȚIE APĂRARE

CAPITOLUL XXXIV

STRATEGIA DE ADERARE A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL AFACERILOR INTERNE

I. Domenii de orientare strategică în domeniile afacerilor interne

1. Spălarea banilor
2. Drogurile
3. Furtul și comerțul ilicit de materiale radioactive și nucleare
4. Filierile de emigrare clandestină
5. Traficul cu ființe umane
6. Transferurile ilegale de vehicule cu motor

II. Domeniile de responsabilitate ale Ministerului de Interne

1. Retrospectivă istorică 1929-1947
 - 1.1. Atribuții legale
 - 1.1.1. Conlucrarea administrației generale a țării
 - 1.1.2. Paza ordinii publice
 - 1.1.3. Siguranța statului
 - 1.1.4. Supravegherea și controlul autorităților locale
 - 1.1.5. Îndrumarea conducerii și armonizarea acțiunilor administrației locale
 - 1.1.6. Colaborarea cu polițiile statelor străine
 - 1.1.7. Urmărirea unor impostori internaționali
 - 1.1.8. Evidența și controlul străinilor; expulzarea și extradarea
2. Particularități ale perioadei 1948-1989
 - 2.1. Structurile polițienești factori de perpetuare a regimului politic

- 2.2. Subordonarea față de partidul unic
- 2.3. Reprimarea brutală a unor categorii de cetățeni
- 2.4. Supravegherea și controlul populației prin teroare psihică și morală
- 3. Perioada 1990-1994
 - 3.1. Perfecționarea cadrului legislativ în contextul separației puterilor în stat
 - 3.2. Reorganizarea unor structuri tradiționale: jandarmerii, pompierii, arhivele naționale, evidența populației, grănicerii
 - 3.3. Restructurarea instituțională
 - 3.4. Organizarea combaterii crimei organizate
 - 3.5. Organizarea învățământului
 - 3.6. Politica de personal; întinerire și formare profesională
 - 3.7. Stadiul situației operative
 - 3.7.1. Combaterea proliferării criminalității
 - 3.7.2. Combaterea infracțiunilor specifice economiei de piață: bancrută frauduloasă, traficul de licențe, evaziunea vamală și fiscală, contrabanda și specula
 - 3.7.3. Combaterea corupției
 - 3.7.4. Combaterea crimei organizate de tip mafiot

III. Stadiul criminalității organizate pe plan mondial și european

- 1. Traficul de droguri, componenta esențială a crimei organizate
- 2. Furtul de autovehicule și traficul de autovehicule furate
- 3. Falsul de monedă și de cărți de credit
- 4. Infracțiuni care afectează mediul înconjurător
- 5. Traficul de carne vie și escrocarea forței de muncă

IV. Obiective și modalități de atingere a acestora

- 1. Obiectivul strategic general
- 2. Obiectivele strategice de impact
 - 2.1. Perfecționarea cadrului normativ
 - 2.2. Optimizarea structurilor organizatorice
 - 2.3. Politica de personal
 - 2.4. Activitatea financiară și logistică

V. Perfecționarea concepției de organizare și desfășurare a activității de îndeplinire a atribuțiilor de specialitate

- 1. Racordarea la exigențele domeniilor de cooperare și modalitățile, deja convenite, de acțiune în cadrul lor
 - 1.1. Prevenirea și reprimarea criminalității în domeniul drogurilor
 - 1.2. Prevenirea faptelor de spălare a produselor infracțiunilor

- 1.3. Prevenirea și reprimarea furtului și traficului ilicit de produse radioactive și nucleare, a infracțiunilor și contravențiilor care pot afecta mediul înconjurător
- 1.4. Prevenirea și reprimarea traficului de autovehicule furate
- 1.5. Racordarea la standardele Uniunii Europene în materie de liberă circulație a persoanelor; prevenirea și reprimarea criminalității referitoare la filierele de migrare clandestină și la traficul cu ființe umane
- 1.6. Prevenirea și reprimarea terorismului
- 1.7. Prevenirea și reprimarea infracționalității în afaceri
- 1.8. Organizarea și desfășurarea activităților de profil menite să faciliteze aplicarea celorlalte prevederi ale Acordului de asociere și a Strategiei de aderare
2. Alinierea, de ansamblu, a concepției Ministerului de Interne la standardele europene
3. Aplicarea măsurilor prevăzute în strategia relațiilor publice ale Ministerului de Interne

VI. Evaluarea costurilor economice și financiare ale participării Ministerului de Interne la aderarea României la structurile europene

VII. Implicații în domeniile de interferență

VIII. Posibile efecte secundare în pregătirea procesului de integrare și prin aderarea României la Uniunea Europeană

IX. Noduri de incompatibilitate, contradicții și locuri înguste

CAPITOLUL XXXV

PROGRAM DE ARMONIZARE LEGISLATIVĂ

I. Libera circulație a capitalului

II. Libera circulație și securitatea produselor industriale

1. Neintroducerea de noi bariere pentru comerț
2. Directivele privind "Noua Abordare"
3. Directivele privind "Abordarea Sectorială"
 - 3.1. Tipul de sisteme de aprobare pentru vehicule cu motor și trailerele lor

- 3.2. Tipul de aprobare pentru vehicule cu motor cu două sau trei roți
- 3.3. Substanțe chimice
- 3.4. Produse alimentare
- 3.5. Medicamente de folosință umană
- 3.6. Medicamente de folosință veterinară

III. Concurența

1. Ajutoare de stat
2. Control combinat
3. Acorduri restrictive și abuzul de poziții dominante
4. Monopoluri de stat și întreprinderile publice

IV. Politica și acțiunea socială

1. Oportunități egale pentru bărbați și femei
2. Coordonarea sistemelor de securitate socială
3. Sănătatea și securitatea muncii
4. Legislația muncii și condițiile de muncă
5. Produse de tutun
 - 5.1. Conținutul de gudron al țigărilor
 - 5.2. Etichetarea produselor de tutun, monopoluri de stat și întreprinderi publice

V. Agricultura

1. Legislația privind sectorul veterinar, sănătatea plantelor și nutriția animalelor
 - 1.1. Legislația privind sectorul veterinar:
 - 1.1.1. Comerțul cu animale vii, spermă, ovule și embrioni
 - 1.1.2. Comerțul cu produse de origine animală
 - 1.1.3. Măsuri de control
 - 1.1.4. Comercializarea produselor de origine animală
 - 1.1.5. Măsuri care se referă la mai multe sectoare
 - 1.1.6. Importuri de animale vii și produse de origine animală din țări terțe
 - 1.1.7. Sistem de control și protecție
 - 1.1.8. Lotul de reproducție și animale de rasă pură
 - 1.1.9. Confortul animalelor (în transport)
 - 1.2. Legislația privind sănătatea plantelor și nutriția animalelor:
 - 1.2.1. Semințe și material săditor
 - 1.2.2. Plante sau produse din plante
 - 1.2.3. Nutriția animalelor
 - 1.2.4. Produse pentru protecția plantelor
 - 1.2.5. Reziduuri de pesticide

- 1.2.6. Dreptul asupra varietăților de plante din Comunitate
- 1.2.7. Agricultură integrată

2. Piețele agricole

- 2.1. Carne de vită și mânzat, carne de oaie și carne de capră
- 2.2. Fructe și legume
- 2.3. Vin și produse derivate
- 2.4. Carne de porc, carne de pasăre și ouă

VI. Transport

- 1. Transport rutier
 - 1.1. Accesul pe piață
 - 1.2. Tehnologie și securitate
 - 1.3. Armonizare fiscală
 - 1.4. Armonizare socială
- 2. Transport pe căi ferate
- 3. Transport pe căi navigabile interne
- 4. Transport maritim - accesul pe piață
- 5. Securitatea transportului maritim și protecția mediului
- 6. Transport aerian

VII. Audiovizualul

VIII. Mediul înconjurător

- 1. Contaminarea radioactivă a produselor alimentare
- 2. Protecția radioactivă
- 3. Substanțe chimice
- 4. Controlul riscurilor substanțelor existente
- 5. Exportul și importul de anumite produse chimice periculoase
- 6. Consecințele eliberării deliberate în mediu a organismelor modificate genetic
- 7. Politica gospodăririi deșeurilor
- 8. Emisiile de zgomote la instalații și echipamente
- 9. Poluarea aerului - conținutul mare de petrol și sulfuri în anumiți combustibili lichizi
- 10. Poluarea aerului cu compuși organici volatili
- 11. Controlul substanțelor care epuizează stratul de ozon

IX. Telecomunicații

X. Taxare directă

XI. Libera circulație a mărfurilor din sectoarele nearmonizate sau armonizate parțial

XII. Achiziții publice

XIII. Servicii financiare

XIV. Date personale

XV. Legea companiilor

XVI. Contabilitate

XVII. Legislație civilă

XVIII. Recunoașterea reciprocă a calificării profesionale

XIX. Proprietatea intelectuală

XX. Energie

1. Hidrocarburi
2. Securitatea vânzărilor - stocuri
3. Transparența prețului
4. Tranzitul gazelor naturale și a energiei electrice prin rețele de distribuție
5. Sectorul nuclear
6. Liberalizarea piețelor de energie electrică și gaze naturale
7. Cazane de apă fierbinte
8. Conținutul de sulf al anumitor combustibili lichizi
9. Economia de țiței prin utilizarea de componente substituibile de combustibil în petrol

XXI. Vamă și accize

XXII. Taxare indirectă

XXIII. Protecția consumatorilor

CAPITOLUL XXXVI

STRATEGIA PREGĂTIRII ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI APĂRĂRII

I. Starea actuală și tendințele de evoluție ale structurilor de securitate și apărare ale Uniunii Europene

1. Politica de apărare a Uniunii Europene
2. Tendințe previzibile în evoluția instituțiilor europene și euro-atlantice de securitate
3. Orientări generale ale politicii de securitate a României în raport cu UE/UEO
 - 3.1. Continuarea și finalizarea reformei structurale a armatei
 - 3.2. Controlul democratic asupra activității armatei
 - 3.3. Dezvoltarea relațiilor structurale cu instituțiile de securitate și apărare ale Uniunii Europene
 - 3.4. Dinamizarea cooperării României cu celula de planificare a Uniunii Europei Occidentale, Corpul European, Euroforce, Euromarfor ș.a.
 - 3.5. Participarea la acțiunile Grupului special de lucru al UEO
 - 3.6. Intensificarea prezenței României la lucrările Comitetului Tehnologic și Spațiul Adunării UEO, ale Eurolog, Eurocom, Eurogrup și Eurologterm
 - 3.7. Racordarea la sistemul de telecomunicații "WEUCOM"
 - 3.8. Consolidarea legăturilor cu Institutul de Studii de Securitate al UEO
 - 3.9. Reevaluarea concepției integrate privind securitatea națională și a doctrinei militare de apărare a țării
 - 3.10. Armonizarea legislativă în domeniul apărării cu cea existentă în statele membre al UE/UEO

II. Evaluarea stării actuale a dezvoltării armatei

1. Schimbările intervenite, după Revoluția din Decembrie 1989, în societate și armată
2. Poziția geo-strategică a României și evoluția situației politico-militare subregionale
3. Concordanța între structuri și armamente și încadrarea în standardele și acordurile OSCE
4. Reorganizarea armatei, concomitent cu menținerea capacității ei operative și crearea unor structuri mai suple și mobile
5. Crearea noului cadru juridic privind activitatea armatei
6. Continuarea înzestrării armatei cu armament și tehnică de luptă produse de industria națională de apărare

7. Restructurarea învățământului militar
8. Atenuarea efectelor sociale ale restructurării

III. Strategia dezvoltării armatei în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană

1. Obiective ale procesului de reformă
 - 1.1. Construirea unei armate moderne, compatibile structural și funcțional cu cele ale statelor membre ale Uniunii Europene
 - 1.1.1. Accelerarea realizării cadrului legislativ compatibil cu cel existent în statele Uniunii Europene
 - 1.1.2. Implementarea programelor de modernizare a structurilor militare și concepției de apărare a țării
 - 1.1.2. Aplicarea programelor de perfecționare a învățământului militar
 - 1.2. Etapele de realizare a obiectivelor
 - 1.2.1. Finalizarea, pe termen scurt, a procesului de constituire a cadrului legislativ și structural specific
 - 1.2.2. Continuarea, pe termen mediu, a programelor de compatibilizare și finalizare a implementării standardelor NATO/UEO; realizarea interoperabilității cu structurile militare ale statelor membre NATO/UEO; realizarea programelor proprii de modernizare a tehnicii de luptă și a unor categorii de armament
 - 1.2.3. Aderarea și participarea, pe termen lung, a armatei române la structurile UEO și NATO, precum și la acțiunile organismelor de securitate și apărare comună europeană și euro-atlantică
2. Concepția de dezvoltare a armatei în perioada 1995-2004
 - 2.1. Realizarea unei armate performante operațional
 - 2.1.1. Necesitatea asigurării apărării teritoriului național
 - 2.1.2. Păstrarea rolului armatei de element central și integrator al forțelor sistemului național de apărare
 - 2.1.3. Păstrarea identității naționale în materie de apărare a țării și a autonomiei în domeniul deciziei politico-militare
 - 2.1.4. Adaptarea cadrului juridic național la normele comunitare de apărare comună europeană
 - 2.1.5. Extinderea și diversificarea cooperării cu instituțiile integrate ale UEO/NATO, precum și cu armatele statelor acestora
 - 2.1.6. Participarea activă la construirea sistemului de securitate general europeană

- 2.1.7. Dezvoltarea nivelului cooperării subregionale
- 2.1.8. Lărgirea cooperării cu ONU și OSCE în domeniul securității regionale și globale
- 2.2. Constituirea unor configurații structurale, funcționale de instruire, conducere și acțiuni compatibile cu cele ale statelor membre ale NATO/UEO
 - 2.2.1. Asigurarea apărării țării împotriva oricărui tip de agresiune
 - 2.2.2. Dezvoltarea capacităților proprii de acțiune și mobilizare a potențialului economic și uman național
 - 2.2.3. Sporirea capacităților și disponibilităților armatei
- 2.3. Evoluția procesului de reformă structurală a armatei
 - 2.3.1. Pregătirea operativă a armatei pentru realizarea gradului de libertate de acțiune la nivel strategic
 - 2.3.2. Circumscrierea interesului strategico-militar la nivelul teritorial național și zona de proximitate din jurul frontierelor naționale
 - 2.3.3. Viabilitatea sistemului de mobilizare a forțelor și mijloacelor necesare apărării naționale
 - 2.3.4. Diminuarea riscurilor și amenințărilor de tip: economic, financiar, etnic, social, terorist, ecologic, crima organizată ș.a.
 - 2.3.5. Continuarea dezvoltării capacități proprii de acțiune pentru apărarea intereselor naționale fundamentale
 - 2.3.6. Dezvoltarea capacităților de cooperare internațională cu forțe multinaționale sub egida ONU, NATO/UEO sau OSCE
 - 2.3.7. Adaptarea acțiunilor forțelor multinaționale ale NATO/UEO, OSCE sau ONU la resursele și interesele naționale ale României
- 3. Armonizarea conceptuală și legislativă
 - 3.1. Identificarea deosebirilor conceptuale și legislative, specifice apărării, dintre România și statele membre ale Uniunii Europene
 - 3.2. Modificări doctrinare și legislative
- 4. Modernizarea înzestrării armatei
 - 4.1. Elaborarea unor programe cadru de cercetare-dezvoltare
 - 4.2. Inițierea unor programe de cooperare în domeniul producției de armament și tehnică de luptă
 - 4.3. Realizarea și/sau achiziționarea unor noi tipuri de tehnică de luptă performante și modernizarea celor existente
 - 4.3.1. Repunerea în stare de operativitate a tuturor categoriilor de tehnică de luptă

- 4.3.2. Modernizarea categoriilor de tehnică și armamente, în concepție proprie sau prin colaborare
- 4.3.3. Realizarea sau importul unor mijloace tehnice competitive cu cele din dotarea armatelor UEO/NATO
- 5. Formarea și perfecționarea pregătirii cadrelor, precum și perfecționarea instruirii trupelor
 - 5.1. Formarea și perfecționarea cadrelor la un nivel științific universitar de specialitate
 - 5.2. Crearea unor structuri eficiente de formare și perfecționare
 - 5.3. Crearea unor instituții militare de învățământ flexibile
 - 5.4. Realizarea unui sistem de învățământ militar modern

IV. Relațiile militare ale armatei României cu armatele statelor membre ale UEO

V. Resursele necesare implementării reformei structurale a armatei în perioada 1996-2000

VI. Implicații ale procesului de reformă structurală și funcțională

- 1. Dinamizarea procesului decizional la nivelul autorităților publice ale statului român
- 2. Crearea unui cadru politic extern favorabil integrării prin inițiative și acțiuni de politică externă
- 3. Crearea condițiilor pentru redimensionarea și re tehnologizarea industriei naționale de apărare
- 4. Realizarea cadrului intern favorabil integrării în structurile de securitate și apărare ale UE/UEO

*

* *

DOCUMENTE: CONSTITUIREA ȘI COMPONENTA COMISIEI; LUCRĂRI A CĂROR ELABORARE VA CONTINUA

- 1. Discursurile rostite la Reuniunea inaugurală a Comisiei de elaborare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană:
 - Domnul Ion Iliescu - Președintele României
 - Domnul academician Tudorel Postolache - Președintele Comisiei
 - Domnul academician Virgiliu N. Constantinescu - Președintele Academiei Române

- Domnul Mircea Ciumara - Director general adjunct la Institutul Național de Cercetări Economice
 - Domnul Nicolae Văcăroiu - Prim-ministru al României
 - Cuvânt de încheiere rostit de domnul Ion Iliescu - Președintele României
2. Hotărârea Guvernului nr. 111/27.02.1995 privind constituirea și funcționarea Comisiei de elaborare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană și Hotărârea Guvernului nr. 266/25.04.1995 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 111/1995.
3. Componenta Comisiei
4. Lista lucrărilor inițiate de Comisie a căror elaborare va continua:
- Programele de armonizare legislativă pe domeniile specificate în Cartea Albă a pregătirii țărilor asociate din Europa Centrală și de Est pentru integrarea în piața internă a Uniunii Europene
 - Lista obiectivelor strategice prioritare ce va fi adoptată pentru perioadele 1995-1999, 2000-2004 și după 2004
 - Pregătirea inventarierii avuției naționale
 - Micromonografii pe orașe, municipii, comune, mari unități industriale și exploatații agricole
 - Testarea opiniei tinerilor cu privire la procesul de aderare a României la Uniunea Europeană
 - Cartea Albă: Economia și societatea românească la începutul secolului XXI

***STENOGRAMA ȘEDINȚEI COMISIEI
DIN DATA DE 15 IUNIE 1995***

Stenograma*)
ședinței Comisiei din data de 15 iunie 1995

• Acad. Tudorel Postolache - președintele Comisiei: Stimați membri ai Comisiei, permiteți-mi să deschid lucrările. Așa cum am specificat încă din convocare, aceste zile noi le privim ca zile în care se desfășoară o sesiune de lucru permanentă a Comisiei noastre, cu scopul de a definitiva prima din cele două lucrări pe care Comisia le-a avut în vedere. Este vorba de textul "Strategiei naționale pentru pregătirea României în vederea aderării la Uniunea Europeană".

În broșura pe care am difuzat-o - și eu subliniez că ea este destinată lucrărilor interne ale Comisiei - sunt incluse atât proiectul strategiei naționale, cât și studiile de fundamentare și strategiile sectoriale, sub forma sumarelor, pentru că ansamblul lucrărilor cuprinde câteva zeci de mii de pagini, iar sintezele peste trei mii de pagini. În broșura pe care am difuzat-o, cât și sumarul studiilor de fundamentare care, pe de o parte, au stat la baza elaborării strategiei, pentru că ea nu este suptă din deget și dumneavoastră care ați participat la acest adevărat maraton, desfășurat în ritm de cursă de viteză, știți lucrul acesta și, totodată, aceste 44 de studii de fundamentare și strategii sectoriale care vor sta la baza celei unei a doua mari lucrări pe care noi avem intenția s-o realizăm "Cartea albă asupra economiei și societății românești la începutul secolului XXI".

Până astăzi, în Comisie, în ansamblul lucrărilor ei, noi ne-am desfășurat activitatea fără să facem o

*) Text integral, în forma rezultată din înregistrarea pe bandă magnetică; unele mici prescurtări au fost făcute în părțile introductive, "protocolare" ale Cuvântărilor.

distincție specială între diversele categorii de participanți. Nici nu ne-a interesat dacă este expert de la partidul "x" sau de la partidul "y", dacă e din sistemul guvernamental sau din sistemul academic.

Eu v-aș propune, ținând cont de modul în care dorim să finalizăm prima parte a lucrărilor Comisiei, ca reuniunea de astăzi s-o dedicăm în special ascultării părerilor experților desemnați de partide în Comisie, pentru că până acum, repet greul lucrărilor - și de elaborare și de discutare - a fost dus în nume personal, ca să spun așa.

Eu v-aș propune să ne considerăm în reuniune de lucru în așa fel încât să definativăm textul strategiei. Astfel, ședința de astăzi să fie dedicată ascultării opiniilor partidelor care și-au desemnat experții în Comisie, urmând ca toate aceste observații precum și multe altele, pe care fiecare dintre noi le putem avea la textul deja difuzat, să fie pus la punct - eu v-aș propune - de o comisie mai restrânsă.

Repet, eu aș propune să ascultăm părerea partidelor reprezentate în Comisie, urmând ca pe baza acestor observații și sugestii, un comitet mai restrâns, format din patru, cinci, șase, șapte persoane, și anume aș găsi indicat ca acesta să fie format chiar din membri ai Academiei prezenți în Comisie, și, împreună cu reprezentatul Guvernului și reprezentantul specialiștilor care au propus acest text, să definativăm materialul în zilele următoare. Aceasta ar fi modalitatea de lucru pe care eu v-o propun. În toate aceste zile, inclusiv sâmbăta și duminica, la fel ca și săptămânile trecute - la Snagov lucrurile sunt în program continuu - pentru orice observații pe care doriți să le discutăm pe marginea acestui text, mă veți găsi aici pe mine și pe ceilalți membri din colectivul de permanență.

Strategia pe care o vom pune la punct în aceste zile va însoți cererea României de aderare la Uniunea Europeană.

Eu v-aș propune să ascultăm părerea partidelor, reprezentate prin experți, pe un criteriu, de

asemenea, indubitabil, și anume în ordinea ponderii din Parlament, așa cum mie mi-a fost dată încă de la constituirea Comisiei.

Din partea PDSR l-aș ruga pe domnul profesor Albu.

. D-l Alexandru Albu - Partidul Democrației Sociale din România: Vă mărturisesc că am citit cu atenție și am constatat cu satisfacție că prin conținutul său, respectivul studiu nu prezintă contradicții față de programul economic al Partidului Democrației Sociale din România, program la care, coautor fiind, îl cunosc în amănunțime.

Ideea forță, după părerea mea, sau secțiunea forță a acestui studiu este Secțiunea a II-a - Transformarea sistemului economico-social, dezvoltarea piețelor și a proprietății. Într-adevăr, se constată că autori principali ai studiului pe care îl avem în față, al strategiei, au pornit de la o premisă fundamentală, așa zice, că pentru a intra în Uniunea Europeană trebuie neapărat să ne transformăm. Să ne transformăm radical și la nivel macro și la nivel de societate comercială, propriu-zis, la nivel microeconomic. De altfel, acesta cred că este marele merit al strategiei pe care o avem în față.

Ea are un rol important în plan pragmatic și pentru că, nu peste mult timp, România, Guvernul României vor bate la porțile Uniunii Europene cu cererea de aderare. Cred că acest studiu va reprezenta cea mai convingătoare pledoarie că România este hotărâtă să intre în Uniunea Europeană, că cererea sa nu este o cerere de conjunctură pentru a cosmetiza politica economică a României, politica sa externă în general.

Calitățile studiului, ale strategiei, îndreptățesc propunerea ca, fie în integralitatea sa, fie sub forma unui rezumat, să se publice și să aibă o largă difuzare în România, pentru a atenționa factorii abilitați la toate nivelele cu privire la îndatoririle ce le revin spre a pregăti țară, spre a pregăti economia pentru aderarea la Uniunea

Europeană.

Cred că ar fi foarte utilă publicarea și în limbi străine și difuzarea în străinătate a postulatelor fundamentale ale strategiei, poate chiar ale strategiei în ansamblul ei, precum și la instanțele europene, dar nu numai, spre a se cunoaște hotărârea României în acest sens. Aceasta este cu atât mai necesar cu cât - colegul Ciumara îmi arată acum o broșurică semnată de Tony Brown, care ne proiectează ca posibili membri cu drepturi depline în Uniunea Europeană în anul 2020.

• Domnul Mircea Ciumara: Și după țările de la Vișegrad, proiectate pentru 2005.

• Domnul Alexandru Albu: Și după Vișegrad, da, este foarte bună precizarea, care sunt proiectate pentru 2005, deci cu 15 ani înaintea noastră. Luarea la cunoștință, informarea factorilor, a instanțelor abilitate în materie va face posibilă reconsiderarea unor poziții în această privință. Nu că am vrea să forțăm istoria, am vrea să ne înscriem în evoluțiile obiective ale istoriei ca țară care este mai legată - îmi permit eu să spun - de Europa Occidentală decât oricare altă țară din Europa centrală și de est, atât prin sistemul economic care se conturase înaintea regimului comunist în această țară și a legăturilor strânse existente cu economiile din țările occidentale, cât și prin anumite tradiții, elemente de civilizație care în România s-au format pe baza unor legături culturale, a unor afinități, îndeobște cunoscute, cu multe țări din Europa Occidentală și mai ales cu cele care compun așa-zisă Gintă Latină.

Eu vreau să vă mărturisesc că în reelaborarea Programului economic al Partidului Democrației Sociale din România vom ține seama de absolut toate direcțiile date în această strategie. Ele își vor găsi o concretizare în programul partidului nostru și că vom susține în structurile în care partidul are influență, respectiv în Parlamentul României, în Guvern, în alte instituții aplicarea acestui proiect.

• Acad. Tudorel Postolache: Are cuvântul, din partea Partidului Național Țărănesc, Creștin și Democrat, domnul Ciumara.

• Domnul Mircea Ciumara - PNȚCD: Mulțumesc, domnule profesor! Știti bine că, încă de când ați început să lucrați, domnul președinte Coposu v-a dat tot sprijinul necesar și a fost de-a dreptul entuziasmat că într-o țară atât de ocupată de egoisme conjuncturiste sunt și oameni care se ocupă de viitorul țării. Mi-a confirmat la telefon că își modifică programul din Germania pentru a fi prezent pe 21 iunie aici.

Este foarte greu să faci o distincție între reprezentanții științelor și reprezentanții partidelor, pentru că ar fi nu știu cum să spunem că domnul profesor Albu este numai om politic, că domnul academician Țepelea este numai om politic sau domnul profesor Teaci este numai om politic. Practic, toate partidele au pus la dispoziție oamenii cu cea mai înaltă pregătire în domeniul științific, și în domeniul - dacă au avut experiența guvernamentală - și în domeniul acesta, ba, mai mult, constat că toate partidele s-au gândit la viitorul țării.

De exemplu, partidul meu nu a insistat pe economiști, cu excepția mea; gândindu-se la programul "multilingvist" al dumneavoastră l-a dat pe domnul academician Țepelea, care se ocupă de așa ceva. Sau oameni care se ocupă de agricultură, domeniu crucial.

De aceea, sunt convins că munca de până acum, prilejul pe care l-am avut în multe ședințe să discutăm dincolo de programele de partid, până în cele mai adânci străfunduri ale gândurilor noastre, ale speranțelor noastre și ale îndoielilor noastre, fac ca materialul, realmente, să prezinte un produs național esențial.

După mine, în strategie punctul cheie este afirmația de la pagina trei, jos, că ceea ce dorim de fapt este ca să reușim să intrăm în Europa o dată cu

ceilalți asociați - aceasta este o problemă fundamentală - nu ca o țară de mână a doua. Și pentru asta este necesar să facem aici eforturi perseverente. Cele două lucruri sunt după mine fundamentul textului aflat la dispoziție. Să nu intrăm în 2020, cum spune Institutul pentru Afaceri Internaționale din Irlanda, ci o dată cu toți ceilalți și pentru a face efortul perseverent este obligatoriu ca toate forțele din țară să militeze în acest sens. Este obligatoriu să se știe că toți cei care se împotrivesc sunt dușmanii nației, dușmanii țării, fără nici un fel de dubiu. Sunt probleme prea grave ca să ne putem permite, de dragul unor gânduri personale, sau de dragul unor orgolii de a ne face propagandă, să împiedicăm acest proces. Trebuie ca toată națiunea să se mobilizeze ca să intrăm în Europa o dată cu ceilalți.

Și eu zic că acest text va fi baza pe care vom ști cine dorește binele nației, chiar dacă după anul 2000, și cine nu. De aceea, domnule profesor, vă rog să vă gândiți dacă nu ar fi util ca la întâlnirea de miercuri, din 21 iunie, să se redacteze un text scurt, de o pagină, în care să se exprime clar voința de integrare europeană, care să fie semnat de Președintele țării, de toți cei 13 președinți de partide, de Primul-ministru sau o combinație de genul acesta.

De ce vă sugerez un asemenea text? Pentru că nu ne putem permite în anii care urmează să mai umblăm cu oscilații. Să ne mobilizăm toți pentru această integrare cu eforturi perseverente sau, să spunem nu se poate. Aș intra în anul 2020 împreună cu Turcia.

• Acad. Tudorel Postolache: Din partea Partidului democrat dorește să vorbească D-na Elena Dumitru.

• Doamna Elena Dumitru - Partidul Democrat: Eu aș vrea, la început, să transmit mulțumirile și recunoștința partidului pe care-l reprezint aici pentru toți membrii Comisiei, indiferent de instituțiile pe care ei le reprezintă în această comisie, pentru foarte intensă activitate pe care dumneavoastră ați depus-o

în ultimile luni pentru a duce la bun sfârșit această muncă foarte importantă. Observațiile pe care noi le avem în textul strategiei le-am comunicat încă de aseară membrilor din comisia tehnică, deci n-o să ne mai referim la aceste modificări în text, pe care le-le-am înmănat încă de aseară și care cred că vor fi luate în considerare.

• Acad. Tudorel Postolache: Vreau să vă spun că aseară ne-au fost transmise și sunt toate extraordinar de utile.

• Doamna Elena Dumitru: Aș vrea să fac, dacă îmi permiteți, câteva referiri generale la obiectivele acestei comisii. Am remarcat aici că domnul profesor Albu, reprezentantul Partidului Democrației Sociale, s-a referit la această strategie ca fiind, deocamdată, un studiu și a repetat acest cuvânt de trei ori. Noi știm că această strategie nu poate să fie răspunzătoare de ceea ce înseamnă efortul întregii țări și ceea ce înseamnă efortul întregii societăți politice din România pentru obiectivul practic, acela al integrării.

Noi știm că este important ca aceste decalaje, politic exprimate între Grupul de la Vișegrad și România în privința aderării, intrării cu drepturi depline în Uniunea Europeană, privesc nu atât calitatea și performanța muncii acestei comisii, cât amenajarea politică a condițiilor și acest lucru revine ca responsabilitate Guvernului și factorilor politici.

Știm că trebuie să dezvoltăm în următorii ani o politică de atitudine față de valorile și principiile europene și mă refer aici la politica față de proprietate, dar nu numai și știm că aceste lucruri nu revin, în nici un caz, în responsabilitatea acestei comisii. Deci, noi vrem să spunem că importanța acestei comisii stă tocmai în calitatea acestei strategii, care poate fi completată și aplicată în spiritul ei de guvernele care vin. Este o

muncă extraordinară pe care această comisie a făcut-o aici și vă mulțumesc din nou în numele partidului pe care îl reprezintă, dar peste ani, când se vor face bilanțurile eforturilor noastre de integrare, noi vom ști că principalul merit în ceea ce privește conceptul integrării revine acestei Comisii, dar și sarcina altor organisme din această țară, pentru integrarea europeană.

Am dori, de asemenea, să comunicăm distinșilor membri ai Comisiei, mulțumirea noastră pentru felul în care se regăsește în strategie ceea ce înseamnă cu adevărat integrarea europeană, Europa, Uniunea Europeană, adică modelul societal.

Poate că vom putea dezvolta mai bine acele paragrafe care se referă la convergența și dialogul cultural, la dezvoltarea regiunilor, municipiilor, localităților și, în pregătirea aderării, la o politică a guvernului român în privința aceasta, iar celelalte observații, cum v-am spus, v-au parvenit.

• Acad. Tudorel Postolache: Din partea P.U.N.R. are cuvântul domnul ministru Valeriu Tabără.

• Domnul Valeriu Tabără - Partidul Unității Naționale a Românilor: De fapt, am să repet gândurile pe care le-am spus la prima întâlnire cu comisia restrânsă, la care a participat și domnul acad. Tudorel Postolache.

Credem că locul României este în Comunitatea Europeană, este în structurile euro-atlantice, este în structurile europene și în structurile democratice. Problema pe care însă am pus-o și pe care Comisia a rezolvat-o, prin modul cum ea a fost condusă, prin însumarea a zeci și sute, poate chiar sute de milioane de idei - eu spuneam unor colegi de partid că cei care doresc să-și construiască de pe acum o doctrină a partidelor și mai ales programul economic l-au găsit aici, în discuțiile Comisiei, discuții extrem de libere, discuții care nu au făcut altceva decât să însumeze idei, idei extraordinar de valoroase, care vor fi bune nu numai pentru strategia integrării, ele vor fi bune la foarte, foarte multe

lucruri.

Ceea ce s-a construit de pildă la Ministerul Agriculturii, strategia, cu ajutorul Institutului de Economie Agrară, Institutului de Economie Mondială, Institutului Național de Economie, după părerea mea, este sâmburele de la care va trebui să pornim la viitoarele programe. Și ceea ce este cel mai important este că nu au substratul politic specific unui partid anume, ci oglindesc efectiv obiectivul major pe care noi toți din această țară va trebui să-l avem într-o chestiune care este a noastră, internă.

Eu îmi iau poate sectorul, nu pentru că acesta este obiectivul numărul unu al PUNR, dar pentru că îl cunosc și sunt convins că fără el, fără modul de construcție, de competiție pe care va trebui să ni-l asumăm, nu putem să discutăm despre integrare, cum nu putem să discutăm despre integrare dacă România, cu toate sectoarele ei, nu va fi pregătită la momentul oportun. Cred că ceea ce s-a făcut acum poate că ar fi trebuit să începem de prin 1990, dar niciodată nu este prea târziu și anume faptul că s-a reușit un lucru formidabil, acela de a ne aduna la aceeași masă pe noi toți, partide care susținem Guvernul, care are responsabilitatea numărul unu și poate că va mai fi s-o ducă până la bun sfârșit, dar noi toți cei care ne-am fixat ca obiectiv major, în a ajunge acolo unde este locul țării. Dacă fiecare sector din această țară, așa cum găsim în politica externă, l-am analiza și i-am găsi coordonatele comune, nu căile, aceeași cale, este greu, dacă vrem să construim democrația și pluripartidismul, dar obiectivul final nu poate să fie altul. Căile sunt convergente pentru a ajunge la final, dar obiectivul nu poate fi decât unul singur. Și aceasta înseamnă un obiectiv final pe căi convergente și în agricultură, poate să fie în cultură, în industrie.

Părerea mea este - și exprim și un punct de vedere al PUNR, care a avut ieri o întâlnire cu domnul acad. Tudorel Postolache și care a lăsat impresia deosebită a unei realizări de excepție și că

putem să realizăm ceea ce ne-am propus. Acesta este punctul de vedere al PUNR și-mi permit să-l exprim, chiar dacă consultarea mea a fost după întâlnirea de ieri cu membrii grupurilor parlamentare ale PUNR.

Și încă o dată, domnule academician, așa cum am spus-o în primul moment, noi am învățat mai puțină organizare, dar metoda pe care dumneavoastră ați aplicat-o și faptul că prin acest lucru ne-ați adunat pe toți la aceeași masă, partide cu orientări diferite, poate cu poziții diferite chiar în chestiunea integrării, este una dintre cele mai mari realizări și finalitatea sa este o foarte mare realizare, adică obiectivul major pe care îl putem realiza. Sunt convins de lucrul acesta.

• Acad. Tudorel Postolache: De la Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, îl rog să ia cuvântul pe domnul Laszlo Borbely.

• Domnul Laszlo Borbely - UDMR: Doamnelor și domnilor, vreau să vă spun, pentru început că atunci când s-a format această Comisie, la început am fost puțin sceptic, pentru că atâtea comisii, comiții și comitete am avut în acești ultimi cinci ani și ele nu și-au îndeplinit acea sarcină care le-a fost dată.

• Acad. Tudorel Postolache: Regăsiți analiza comparată?

• Domnul Laszlo Borbely - UDMR: Da, așa este. Vreau să vă spun că m-am înșelat, din fericire și vreau, de fapt, să accentuez ceea ce au spus și ceilalți colegi, că această comisie a lucrat în mod profesional și profesionist, a lucrat, de fapt, într-un ritm fantastic. Eu văzând și parcurgând numai aceste pagini îmi dau seama că există o muncă enormă înglobată în acest studiu.

Eu vreau să mă refer foarte pe scurt numai la unele puncte care, după părerea mea, vor trebui avute în vedere în perioada următoare, pe care le consider că, pentru politica internă și externă a României,

constituie prioritatea principală în următorii ani.

În primul rând, aş vrea să accentuez că această Comisie va trebui să influenţeze, şi deja a început să influenţeze, atât opinia publică cât mai ales politicul, care ştim foarte bine că la nivelul Parlamentului şi la nivelul coaliţiei guvernamentale, evident, în funcţie de doctrina partidelor, există păreri diferite în unele chestiuni foarte concrete. Şi, aici, pe mine m-a surprins foarte plăcut acel pasaj în care este vorba de partidele politice şi este vorba de o zonă de consens.

Eu cred că ce s-a pierdut în aceşti ultimi cinci ani a fost acest consens, care chiar dacă declarativ a apărut în unele declaraţii, nu a ajuns la realităţile fără de care, nici în cadrul Parlamentului, nici la nivelul Guvernului nu putem depăşi această fază a politicianismului ieftin. Deci, eu cred că în perioada următoare, mai ales că anul viitor vor fi alegeri în România, va fi foarte important să depolitizăm acest segment al politicii interne şi externe şi va trebui să găsim acele căi prin care putem şi poate influenţa această Comisie şi sper că va influenţa atât deciziile care se iau la nivelul Parlamentului, atât deciziile care se iau la nivelul executivului şi eu cred că aici va trebui o diplomatie de care dumneavoastră aţi dat dovadă şi până acum, o diplomatie care în foarte multe cazuri, datorită unor tensiuni politice, din păcate, nu a avut eficienţa necesară până acum.

Aş vrea să mă refer la încă un aspect, foarte pe scurt.

Este pe cale de a se forma această comisie permanentă a Parlamentului, formată din 21 de parlamentari, care va funcţiona ca şi comitet mixt parlamentar între România şi Uniunea Europeană, cât şi ca, comisie permanentă a Parlamentului în legătură cu integrarea în Uniunea Europeană şi în structurile europene în general.

Eu cred că această comisie va avea un rol major, dat fiind faptul că va trebui să avizeze, împreună cu dumneavoastră, orice iniţiativă legislativă care va

ajunge la Parlament și va apare acolo acea formulă "acest proiect de lege, această lege este în conformitate cu prevederile comunitare", unde este cazul, evident.

Deci, eu cred că, deoarece se formează această comisie, va trebui ca atât în bugetul de stat pentru 1996 să se prevadă defalcat pe ministere, ceea ce până acum din păcate nu am reușit, acea sumă care se prevede pentru a ajuta integrarea europeană, cât și în acele dialoguri și informări reciproce care, de fapt, trebuie să influențeze și să ajungă la un stadiu de înțelegere a politicului de către politicieni a ceea ce înseamnă această integrare europeană pentru a putea fi într-adevăr, după Comisia Interguvernamentală din 1996, să pornim această acțiune și să găsim acele repere comunitare care vor trebui identificate și vor trebui să apară foarte concret în legislația României.

Deci, încă odată, eu consider că acest studiu este o temelie de bază foarte importantă, care va ajuta în continuare să ne ghidăm și să mergem mai departe pe acest drum și eu sper că acea zonă de consens va funcționa în continuare și în politicul românesc.

• Acad. Tudorel Postolache: Are cuvântul domnul profesor Octavian Botez din partea Partidului Socialist al Muncii.

• Domnul Octavian Botez - Partidul Socialist al Muncii: Aș vrea mai întâi să apreciez întreaga muncă desfășurată în Comisie ca un exercițiu cu totul deosebit de reconciliere națională și de consens.

Vreau să știți, Partidul Socialist al Muncii se pronunță în favoarea integrării României în Uniunea Europeană. Această poziție a partidului este pornită tocmai de la o necesitate stringentă de a ne încadra în structurile europene, România având un interes național incontestabil în această acțiune.

De fapt, obiectivul fundamental care ne preocupă este acela de ridicare economică rapidă la nivelul țărilor dezvoltate și acest lucru dacă a stat în fața

Comisiei și va sta în fața Comisiei permanent, atunci într-adevăr vom reuși deplin în demersul nostru.

Problema care se pune și se va pune permanent, apreciind lucrările care s-au efectuat până acum, este balanța aceasta permanentă între avantajele și dezavantajele pe care trebuie să le avem în vedere în momentul în care înaintăm în procesul de încadrare în structurile europene. Și, acest lucru, pornind de la faptul că în prezent sunt 15 țări, între care unele sunt egale, dar altele au pornit de la situații inegale - deci și România va porni de la o situație inegală.

Și atunci, sigur că acest lucru ne împinge către ideea de a ni se acorda un tratament preferențial pentru o anumită perioadă în cadrul structurilor Uniunii Europene, fiindcă altfel noi putem să pierdem substanța deosebită de industrializare pe care am realizat-o în decenii și decenii de dezvoltare ale României.

Am studiat cu atenție o lucrare a domnului acad. Tudorel Postolache - "România în secolul XX" - , am văzut structura exporturilor și importurilor României în perioada interbelică - cereale, petrol, lemn, vite - deci o structură asupra însăși căreia trebuie chiar, în lucrările pe care le vom avea de făcut în continuare să ne aplecăm. De ce? Fiindcă, încă o dată, obiectivul fundamental al nostru este să devenim țară dezvoltată, intrând în Europa.

Aș vrea să propun, având în vedere activitatea deosebită, științifică și pe toate planurile care a fost realizată în cadrul Comisiei crearea Institutului de Studii Europene. Materialele care sunt în prezent plus nevoia de a studia în permanență ne obligă către un asemenea demers. Înțeleg prin Institutul de Studii Europene un institut care să integreze atât documentarea și studiile propriu-zise, cursuri post-universitare în domeniul problemelor europene, doctorat în domeniul problemelor europene. Aș merge mai departe - dacă la început acest institut va avea un caracter național, pe măsură ce înaintăm, el va trebui să devină un institut internațional, cu

deschidere internațională și cred că și trenul pentru Europa ar putea să pornească de la București. Sigur că văd acest institut în cadrul Academiei Române, văd la conducerea lui un academician și văd mulți tineri care au participat și participă în continuare pentru elaborarea lucrărilor în cadrul Comisiei.

În final aş propune ca încă de acum să ne pregătim echipa de negociere, o echipă de negociere așa cum totdeauna a avut România; în momentele grele a reușit și se cinstește și peste zeci de ani cu aceste reușite.

• Acad. Tudorel Postolache: Are cuvântul domnul Vasile Popovici din partea Partidului Alianța Civică.

• Domnul Vasile Popovici - Partidul Alianța Civică: Trebuie să mărturisesc din capul locului că documentul pe care astăzi îl avem în mână este dătător de speranțe și nu-mi face plăcere să amintesc aici faptul că săptămâna aceasta a avut loc o discuție care nu a fost menită să ne facă multă plăcere și nici să ne încurajeze prea mult, astfel încât acest document vine la momentul oportun să mai dreagă câte ceva.

Întrebarea care se pune este însă care este astăzi și mâine statutul acestei strategii pe care noi o propunem națiunii și, la sfârșitul lunii iunie Europei? Adică este ea oare - și nu este - o strategie de guvernare? Poate fi ea - și cum oare - adoptată de către întregul Parlament? Care va fi statutul acestei strategii în perspectiva ulterioară a alegerilor care vin. O idee este cea avansată de către domnul Ciumara aici, care deși prezintă riscul de a aduna pe o hârtie semnături disparate venind dinspre Președinte, Guvern - deci prim-ministru, partide, totuși este în măsură să angajeze forțele politice ale României așa cum sunt ele conturate astăzi.

De aceea, poate că ar fi bine domnule academician să propuneți domnului Președinte Iliescu o variantă de genul ăsta, ca să-i fie analizate avantajele și dezavantajele.

Sunt de acord cu domnul Borbely atunci când spune că acest document, dacă va avea o soartă bună, va fi în măsură să omogenizeze forțele politice din România și să ofere puțin câmp, ceea ce nu e rău, de dezbatere politică asupra chestiunilor mărunte. În schimb, va trasa liniile mari pe care să avanseze țara noastră. Dacă citim cele 21 de pagini, cum am făcut eu în fugă acum, ne dăm seama că reforma legislativă este absolut fundamentală. Întrebarea care se pune este cum vom bloca în continuare "ideile originale" care tot apar în Parlament și care vor fi structurile în Parlament în măsură să introducă legislația europeană ca la carte. Deci care va fi acea curte europeană jucând rolul Curții Constituționale în momentul de față.

Nu ezit să spun în încheiere un cuvânt mare, anume că soarta țării noastre depinde de soarta acestui document. Dacă el va fi privit de acum înainte ca un ghid și nu va fi privit la modul balcanic ca un document oarecare menit să aibă o valoare propagandistică și atât, atunci va fi bine.

• Acad. Tudorel Postolache: Eu rețin această mare interogație pe care dumneavoastră o formulați și cele două răspunsuri posibile, anume: declarația aceea care să angajeze toți factorii responsabili din România și eu personal m-aș ralia ideii domnului Ciumara, a dumneavoastră, mă pot considera al treilea susținător și cred că ar trebui să vedem ce spune și domnul Prisecaru. Ar trebui, de asemenea, și eu sunt convins că intră în intențiile Guvernului ca strategia să fie adoptată în Guvern și în această calitate să însoțească cererea de aderare și eu cred că în felul acesta răspund interogației acesteia adânci.

• Acad. Tudorel Postolache: Are cuvântul domnul Vladimir Furșirotu din partea Partidului România Mare.

• Domnul Vladimir Furșirotu - Partidul România Mare: Mă

aceasta m-am adresat colegilor din această Comisie cu acest apelativ, pentru că s-a demonstrat de-a lungul acestei scurte - lungi perioade (pot să fie amândouă luate în discuție - a fost scurtă, dar a fost foarte intensă și a reprezentat mai mult ceea ce în mod normal în ritmuri obișnuite se poate realiza).

A fost o activitate intensă și am impresia că mult din ceea ce este clar pentru fiecare, mult din ceea ce se vede este doar fața aisbergului, partea văzută, vârful; sub eforturile noastre au fost eforturile acelor care au materializat și au pus în operă ceea ce au reprezentat discuțiile noastre, ceea ce au reprezentat punctele noastre de vedere, astfel încât la următoarea întâlnire să avem materialele într-un anume fel digerate, într-un anume fel sintetizate, astfel încât să constituie pentru pasul următor un material de lucru și acestei linii a frontului așa dori în primul rând să mulțumesc.

Se încheie o perioadă, poate pentru noi linia dreaptă este chiar la capătul ei, poate mai urmează o ședință sau două, dar eu cred că această activitate nu trebuie să se încheie. Această activitate desfășurată până acum a arătat că acest exercițiu democratic de a pune partide care în mod normal sunt adversare împreună pentru a analiza, a găsi soluții și a stabili care sunt modalitățile spre a sluji interesul național este meritoriu și este un exemplu care poate să fie pentru viitor urmat și de alte activități. Se demonstrează că se poate și se demonstrează că se poate bine.

Cred că un învățământ al acestei activități ar fi acela că ar mai trebui desprinse - așa cum această strategie de aderare a României la Uniunea Europeană, am stabilit-o ca pe o magistrală de interes național, să se mai găsească și alte asemenea magistrale astfel încât consensul politic să guverneze peste aceste magistrale, disputele referindu-se mai degrabă la aspectele tactice, la modul în care se ajunge la soluționarea obiectivelor strategice magistrale de comun acord stabilite.

Faptul că acest subiect de importanță națională a

Faptul că acest subiect de importanță națională a fost adus într-un asemenea context de dezbatere este un merit în primul rând al inițiatorului sau al inițiatorilor acestei forme de activitate pe care noi am avut-o și adresăm mulțumiri celor care au avut aceasta idee. Este în egală măsură și meritul domnului academician Postolache, care în primul rând prin competență, în al doilea rând putere de muncă, în al treilea rând prin diplomatie a reușit să mobilizeze, să strângă și să direcționeze activitatea Comisiei noastre. Aprecierile unanime adresate modului în care s-au desfășurat lucrările mă fac să nu mai insist asupra acestor aspecte, dar aş vrea să punctez un anumit lucru și anume că acest material întrunind adeziunea partidelor trebuie adus la cunoștința străinătății, deci să-l traducem, dar cred că trebuie în egală măsură comunicat și țării, pentru că el se elaborează aici, aspectele tactice se elaborează la nivelul executivului sau a componentelor specializate ale statului, cu corecturile care se aduc, dar în egală măsură, greul acestei treceri - pentru că nu s-a vorbit aici despre costuri - cade asupra celor care trebuie să știe ce-i așteaptă și încotro se duc. Deci, mie mi se pare că această strategie trebuie bine popularizată, trebuie bine argumentată, nu la un nivel academic, ci să știe fiecare om că îl așteaptă ceva deosebit, dacă este hotărât să facă niște eforturi, că aceste eforturi vor reprezenta ceva pentru el, atât rău în prima perioadă, cât și bun la capătul ei.

Și, mai trebuie subliniat un lucru, că o vorbă spune că lumea este nu a celor care pot ci a celor care vor. Trebuie să motivăm aceste voințe, să le mobilizăm acum, pentru că nu am reușit mai demult, ca să ajungem să putem realiza această integrare pe care nici eu și cred că nici ceilalți prezenți aici nu o văd ca pe o dizolvare a României într-un conglomerat, ci ca pe o contribuție prin integrare pe care țara noastră și-o aduce la bunul mers al treburilor Europei. Sigur că există aceste două componente care din păcate trebuie parcurse, dar trebuie parcurse de

țara noastră - aceea de restructurare economică cât și o trecere către o formă de organizare europeană. Dar, sigur că acest lucru poate să fie realizat în condițiile în care voința politică este de natură să sprijine acest demers.

La o întâlnire a reprezentanților partidelor am adăugat un răspuns la o întrebare formulată în același sens ca și acum a domnului Popovici - este într-adevăr o problemă ce se va întâmpla cu strategia noastră, eu cred că, cu strategia noastră se va întâmpla numai bine, dacă vrem să se întâmple numai bine. Dacă ea va fi considerată ca un teren potențial de dispută atunci sigur că lucrurile nu vor sta așa, dar am zis-o atunci, domnul Postolache a arătat-o și el la întâlnirea cu șeful partidului nostru, văd că există și aici din partea domnului Ciumara o propunere bună, este și din partea domnului Popovici o propunere similară, mă asociez și eu - adică partidele politice trebuie să-și asume răspunderea acestei traduceri în viață, nu pe termen scurt, nu pentru acum, ci este vorba de stabilirea unei chestiuni strategice. O strategie nu se finalizează nici într-un an, nici în doi. Și, aș mai vrea un ultim lucru să-l mai ridic, că problema - este un volum uriaș de informații scris în această perioadă; din acest volum se ridică trunchiul strategiei pe care noi o propunem pentru aderarea României la Uniunea Europeană.

Cred că activitatea acestei Comisii, modul în care ea s-a desfășurat o recomandă spre o permanență ca activitate. Un institut este bine să fie făcut și mă asociez acestei propuneri, dar trebuie, în egală măsură, o comisie ca aceasta care întrunește nu numai specialiști ci și oamenii politici, cei care sunt în măsură să traducă în fapt acest lucru, să existe aceste direcții de acțiune, să existe permanent pe acest obiectiv și poate că ar trebui create și pe altele.

• Acad. Tudorel Postolache: Eu cred că și dumneavoastră ați atins un punct esențial. Cred că

prin această strategie noi ne vom arăta nouă înșine dar vom arăta și celor cărora le depunem cererea de aderare că există voință politică în România pentru această integrare, iar eu, din experiența acestor trei luni și jumătate pot să vă spun că am constatat că există această voință societală pentru integrare și de aceea eu mă asociez elogiului pe care dumneavoastră îl faceți liderilor partidelor politice. Este un lucru incredibil, pentru o fază preelectorală, care anunță faza electorală fierbinte. Într-o asemenea fază a ciclului electoral a fost creată și a funcționat această Comisie - este un miracol și eu vă spun: nu e meritul membrilor Comisiei, eu cred că e meritul celor care au înființat-o.

Și cu asemenea declarații, prin care se întrunește un consens, dar să nu-i spun consens că nu-i place domnului Ciumara termenul, deci solidaritate, va fi un atu la depunerea cererii pe care probabil acum nici nu-l putem evalua exact.

În privința celeilalte idei, de asemenea, foarte interesante, pe care a-ți atins-o - costurile. Știți bine că această temă a fost întoarsă pe toate fețele, chiar și pe fețele ei nevăzute, mă refer la discuția de acum patru zile și concluzia este și poate că ar trebui s-o spunem în prezentarea cererii, că sigur nu va fi o "autostradă" așa, roză, dar - în toate variantele posibile - nivelul de trai în România va crește în procesul negocierii și integrării, adică nu există factori obiectivi care să ne facă pe noi să fim într-o situație mai proastă de pildă, decât aceea din procesul negocierii portugheze, care a produs mari restructurări în Portugalia, dar și o creștere a nivelului de trai, și, poate că într-adevăr ar trebui mai limpede să arătăm argumentele.

• Acad. Tudorel Postolache: Are cuvântul domnul Iulian Dafinoiu din partea Partidului Ecologist.

• Domnul Iulian Dafinoiu - Partidul Ecologist: Am făcut

observații, completări pe care le-am dat domnului Cazan; aş ține neapărat să fie incluse, dacă nu toate atunci cel puțin aceea privitoare la existența Consiliului Național Consultativ pentru Integrare Euro-Atlantică, care are aproape doi ani de existență, care cu unele mici sincope, a cam făcut publică intenția partidelor parlamentare de a adera la structurile euro-atlantice, deci și la Uniunea Europeană. Și, pentru că, în general, sunt și eu de acord cu absolut tot ce s-a spus, am admirat și nici nu pot să-mi dau seama cât de mult s-a muncit pentru ca să se elaboreze materialele pe care noi le-am primit și ne-am bucurat că ne-am îmbogățit, eu cel puțin mi-am îmbogățit mult nivelul cunoștințelor din unele materiale și pentru ca să nu lungesc prea mult vorba, aş vrea să mai spun două lucruri.

Sigur că ader și eu la acea declarație semnată de factorii politici, de reprezentanții partidelor, de Președintele țării și de primul-ministru și aş vrea să spun un lucru care n-a fost spus și îmi revine mie plăcerea, ca să spun așa - dacă s-a admis participarea tineretului, prin eminenții săi reprezentanți și la lucrările Comisiei ca atare, eu zic că - tineri fiind, eminenți fiind, să le dăm posibilitatea să ajungă la radio, la televiziune, să facă propagandă, ca să zic așa să prezinte și să susțină această unică șansă, unica opțiune a României de a adera cât mai devreme și eu zic că ei ne-ar reprezenta cel mai bine, mai ales că pe umerii lor va fi România începutului de mileniu trei. Deci, sper ca să fiți de acord și să găsim suficientă înțelegere pentru a fi dați pe post la radio și la televiziune, cu toate că e mai greu la televiziune.

Și, mai am încă o propunere. Deoarece în sinteză este cuprinsă esența muncii Comisiei, aş propune ca prin presa scrisă și prin audiovizual să se facă și o publicare a unora din cele mai interesante materiale, care nu au putut fi cuprinse și pentru care sunt, sigur, mici nemulțumiri că prea nu se spun multe; dar o sinteză nu poate spune totul, cuprinde niște idei, practic niște principii. Deci, dacă am reuși să

aducem țării la cunoștință unele din lucrările acestei Comisii, cred că ar fi un câștig.

• Acad. Tudorel Postolache: Are cuvântul domnul Vladimir Iașuși din partea Partidului Democrat Agrar.

• Domnul Vladimir Iașuși - Partidul Democrat Agrar: Domnule președinte, Partidul Democrat Agrar din România a salutat și a susținut întotdeauna integrarea în Uniunea Europeană, dar nu în orice condiții, nu forțat și mai ales nu ca o țară de mână a doua sau subordonată, sau la mâna altor țări vecine.

Aderarea are mulți vectori, dar esențial după părerea noastră este cel economic: industria, agricultura, celelalte ramuri, subramuri economice, sistemul financiar și nu în ultimul rând știința, cultura, intelectualitatea românească. Noi nu putem diminua capacitatea industrială și agricolă a țării și cu atât mai puțin științifică și tehnică.

Eu ieri am primit un material, am dat câteva observații, nu am pretenția că ele sunt cele mai pertinente, dar, oricum, este un semiparadox, ele sunt gândite și nu întâmplător așezate, domnii vor ține cont de ele sau nu vor ține cont, eu nu mă supăr în nici una din situațiile respective și mergem în continuare cu Comisia pentru elaborarea Strategiei de aderare a României la Uniunea Europeană.

Un lucru este foarte clar. Aderarea trebuie să ducă la o creștere și la o diversificare economică, să facă ca România să prospere, să-și mențină suveranitatea și demnitatea națională. Eu subliniez aceste lucruri. Noi nu putem accepta subordonarea, noi dorim colaborare, pe picior de egalitate, indiferent de mărimea geografică, a populației sau a poporului respectiv, a forței economice a partenerilor noștri europeni. Acest lucru este unul din lucrurile pe care le susțin în permanență.

Noi, Partidul Democrat Agrar din România ne exprimăm din nou toată deschiderea nu de a intra în Europa, termen care trebuie abandonat pentru că în Europa suntem înaintea altora, ci de a ne integra în

structurile Europei Occidentale, Europei civilizate, care este cu totul altceva și să evităm orice capcană de text și în afara textelor pe care le înaintăm organismelor europene.

Mulțumesc Comisiei, tuturor personalităților și persoanelor care au muncit zi și noapte pentru a ajunge aproape de final, în mod deosebit președintelui Comisiei și unor personalități și persoane din Guvernul României care și-au dovedit permanent amabilitatea și sollicitudinea pentru orice probleme pe care le-am ridicat.

Vă mulțumesc, domnule președinte și subliniez la dumneavoastră ținuta academică deosebită cu care ați prezidat ședințele Comisiei de elaborare a strategiei de integrare.

Dat fiind faptul că toate forțele politice sunt aici și nu numai forțele politice ci și oameni din diverse domenii de activitate, îmi permiteți să spun ceea ce știm cu toții și nu de acum ci de multa vreme, de veacuri, că unirea face puterea.

• Acad. Tudorel Postolache: Eu vă rog ca propunerile de modificări de text să mi le dați mie sau domnului ministru Cazan.

Eu îl rog pe domnul vicepreședinte Constantin Avramescu să ia cuvântul, cu scuzele mele pentru gafa pe care am comis-o în privința ordinii.

• Domnul Constantin Avramescu - PSDR: Domnule academician vă rog frumos să nu mai vorbiți de scuze că mă puneți pe mine într-o situație delicată. Din punctul nostru de vedere nu are niciodată importanță ordinea, ci important este să ia toată lumea cuvântul, pentru că nici eu nu voi fi ultimul, pentru că am impresia că mai este aici și Partidul Liberal.

Să intrăm în subiect. Toată această parte introductivă a strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană nu poate ridica nici o obiecție, dar nu-mi dau seama în ce măsură va putea fi el un material de dezbatere pentru întâlnirea din 21 iunie, având în vedere, zic eu, că

este prea neutral.

Sunt câteva probleme, care - propun - ar putea fi accentuate. Se vorbește de la început că aderarea trebuie să se facă în domeniul politic și economic. Corect. În domeniul politic, se spune: statul de drept, pluralismul politic, separarea puterilor, alegeri libere, respectarea drepturilor omului ș.a.m.d. Corect. Totuși sunt câteva probleme, pornind de la situația existentă în România asupra cărora trebuie accentuat. Vorbind de pluralism politic, la noi există; indiscutabil există un pluripartitism, se știe foarte bine, nu poate nega nimeni. Dar aici este vorba a se insista puțin, ce înseamnă pluripartitismul, ce înseamnă partidele, ce înseamnă ele ca componente ale societății civile, care este rolul. De ce ridic aceasta problemă. Pentru că la ora actuală în Parlament există un proiect de lege, cred că unic în actuala legislatură elaborat de Parlament, de către toate partidele la un loc, denumit Legea partidelor. E foarte interesant că observațiile Guvernului la acest proiect de lege denotă că Guvernul nu a înțeles ce înseamnă partidele în societatea civilă a oricărei societăți democratice, că acestea nu sunt numai niște formațiuni care fac, se zbat ca să câștige niște alegeri, ci ele reprezintă și niște organizații care au un rol de educare și direcționare politică, într-un sens sau altul, după cum gândesc ele.

Mai departe. O problemă care se poate accentua este respectarea drepturilor omului. Sigur că avem o legislație în acest sens, sigur că am aderat la niște acte, dar aici este vorba de conștientizare și aceasta poate forma un obiect de studiu - conștientizarea la nivelul maselor, că drepturile înseamnă și niște datorii, că asta înseamnă și participare. Fără participare, de fapt, nu ai democrație, că de fapt asta este adevărata democrație, când există o participare.

Un al treilea lucru - suntem încă în domeniul politic - noi trebuie să ținem cont spre ce merge astăzi Europa și să nu ne sfiim să declarăm că într-

un viitor mai mult sau mai puțin apropiat sunt niște tendințe de federalizare, prin care statele renunță la unele din atributele lor - vezi viitoarea monedă comună a Europei - care se compensează pentru buna organizare a societății, printr-o descentralizare la nivel local, pe diferite căi bine cunoscute prin Tratatul de la Maastricht.

Cu alte cuvinte - și voi reveni la economic - noi nu trebuie să refacem un drum pe care l-a parcurs Europa, ci direct, să încercăm să ne plasăm la nivelul la care este Europa astăzi.

Aș trece acum la partea economică. Vedeți dumneavoastră, la pagina 3 ați spus că la nivelul anului 2000, România să dispună de capacitatea de a îndeplini condițiile esențiale de aderare.

Dacă în domeniul politic există o chestiune numai de voință politică și existând voința politică eu cred că vom îndeplini aceste condiții la nivelul anului 2000, la fel și în materie militară - îmi pare rău că a plecat domnul ministru Tinca, pentru că aș fi vrut să-l felicit că a făcut pași mult mai rapizi, în domeniul economic, trebuie să recunoaștem, există o anumită situație obiectivă, care, indiferent, de ce guvern va fi la putere, de ce culoare, de ce tendință, nu știu dacă va reuși de a realiza și acești parametri.

Aici, domnule academician, aș îndrăzni să vă fac reproșul că nu ați introdus în această parte introductivă propriile dumneavoastră idei. Anume, că economia, așa cum este văzută astăzi la nivel european, nu mai poate fi înțeleasă ca în deceniile trecute, adică prin creșterea producției, exprimată cantitativ în diferite domenii, în anumite sectoare. Se aduce acel standard care să te alinieze la tendințele Europei de astăzi. Este o altă Europă. Adică, nu trebuie să facem greșelile pe care le-a făcut și regimul trecut, când se încerca repetarea unui drum pe care o societate mai avansată îl realizase, ci să încercăm să depășim niște etape, pentru a ne plasa direct la acele nivele. Repetând istoria lor nu înseamnă că îi vom ajunge din urmă.

Adică, domnule academician, sunt niște idei ale dv. care pe mine m-au frapat și îmi pare rău, vă spun sincer, că nu le regăsim în acest material.

• Acad. Tudorel Postolache: Eu vă mulțumesc că le ridicați din nou, pentru că poate, într-adevăr, să fie un punct de sprijin pentru a le introduce în text.

• Domnul Constantin Avramescu: În concluzie, poate că în acea hârtie propusă de domnul Mircea Ciumara - acel material scurt pentru discuția din 21 iunie - să accentuăm niște probleme, dar poate să facem și această diferențiere, ce înseamnă posibilitățile noastre de integrare la nivelul anului 2000, în domeniul politic și respectiv în domeniul economic, pentru că, totuși, nu trebuie să ne amăgim.

Cu aceste cuvinte, vă mulțumesc că m-ați ascultat.

Încă odată în ceea ce privește ordinea, vă rog să mă înțelegeți, nu sunt nici omul și nici partidul care să punem importanță pe un asemenea lucru.

• Acad. Tudorel Postolache: Vreau să vă spun că sunt de acord cu toate cele trei observații conținute în cuvântul dumneavoastră. Poate am ruga pe membrii comisiei de redactare să dea o explicație acestei fraze-cheie la care s-a referit și domnul deputat Ciumara și dumneavoastră, dar după ce încheiem trecerea în revistă a pozițiilor experților desemnați de partide.

Rog să ia cuvântul domnul Dan Trepcea, deputat.

• Domnul Dan Trepcea - P.L. '93: Vă mulțumesc, domnule președinte. Sigur că concluziile oricărei comisii de acest gen sunt contestabile și probabil că în foarte scurt timp și concluziile acestei comisii vor fi contestate, însă, în orice caz, ceea ce nu poate fi contestat este atmosfera în care s-a ajuns la aceste concluzii. Probabil că este pentru prima dată când într-un astfel de mecanism s-a ajuns la o astfel de

atmosferă, în care, propunerile și dialogurile au fost, intra-devăr, substanțiale. Sper ca această atmosferă să se reproducă și la nivelul instituțiilor care ar trebui să aplice această strategie, pentru că eu personal sunt sceptic în ceea ce privește această reproductibilitate a spiritului care a domnit în cadrul acestei comisii la nivelul altor instituții, și cred că este important să ținem seama de două observații, și anume că România a fost întotdeauna situată în această zonă de tranziție geopolitică, în care accentele au venit întotdeauna din direcții oarecum contrare și care au făcut ca însăși societatea românească să nu poată avea întotdeauna o solidaritate importantă, care să-i permită urmărirea cu succes a unei strategii. Chiar dacă aici, la nivel declarativ, există un consens asupra acestui proces, am observat nu de puține ori, că și în massmedia, care reprezintă societatea civilă, și în sferele instituțiilor statale, au existat diverse abateri de la acest presupus consens.

Pe de altă parte, nu putem să nu observăm că societatea românească este într-o tranziție și în special într-o tranziție culturală. Există o zonă rurală a societății noastre, care are o anumită nostalgie, de astfel justificată, față de anumite valori, față de anumite tradiții, față de anumite norme, pe care acest proces de integrare, evident, că le-ar răsturna, pentru că el presupune, efectiv, o modificare axiologică substanțială.

Există cu totul alte norme, cu totul alte valori, cu totul alte tradiții și cutume în cadrul acestei lumi în care dorim ca România să se afle. Și fac observația că este vorba de societatea românească în ansamblul ei și nu numai de segmentul ei politic sau economic. Fără un suport formidabil din partea societății civile, care se constituie atât de greu în România, nu putem vorbi de o realizare efectivă, cu succes, a acestui proces, ale cărui baze le creionăm astăzi.

Eu sper că toți cei care se află de față să reușească să impulsioneze transpunerea lui în

practică, fără să mai pierdem multă vreme și fără să mai pierdem timpul cu dezbateri sterile. Dacă am ajuns o dată la acest consens, cred că cea mai mare răspundere și modalitatea cea mai bună pentru a face față acestei răspunderi este să încercăm să ajungem cu nivelul factual la cel al declarațiilor.

• Acad. Tudorel Postolache: Orice strategie, spuneți, până la urmă este infirmată de viață într-un fel sau altul. Noi tot aminteam, în procesul elaborării, că în februarie-martie 1990, când s-a întreprins prima schiță de strategie, la care au lucrat, de asemenea experți din absolut toate partidele, o variantă pe care s-a pornit a fost aceea a destrămării Uniunii Sovietice în 5 - 10 ani, ca urmare a contradicției ruso-sovietice, ceea ce apărea în acel moment ca o năstrușnicie. Știm că strategia a fost infirmată, dar în sensul că destrămarea s-a produs în doi ani.

Eu cred că problema integrării României, s-ar putea să ofere surprize plăcute cu o condiție - să existe voința încrâncenată de a depăși criza internă și eu cred că aceasta este plusul cel mai mare al lucrărilor acestei Comisii.

Din partea ansamblului experților desemnați de Guvern, l-aș ruga pe domnul Prisecaru, care este și președintele executiv al Consiliului Interministerial pentru Integrare, președinte fiind Primul-ministru.

Vă rog, domnule Prisecaru.

• Domnul Ghiorghi Prisecaru - șeful Departamentului de Integrare Europeană: După cum bine se știe, Guvernul sau experții Guvernului au reprezentat una din componentele Comisiei de elaborare a strategiei și aceasta nu a fost, nicidecum, o componentă pasivă, ci una care a conlucrat pe tot parcursul acestor trei luni și jumătate, de o manieră perfectă așa spune, cu experții partidelor, cu lumea academică, cu reprezentanții societății civile.

Eu trebuie să va mărturisesc că nu am fost sceptic, precum domnul Borbely Laszlo, atunci când

s-a creat această Comisie, ci am fost puțin preocupat și nu din punct de vedere politic, pentru că eram sigur că vom ajunge la un rezultat, ci din punct de vedere organizatoric și mă gândeam cum va reuși domnul academician Postolache să armonizeze un cerc atât de larg de interese, de preocupări, în așa fel încât, la sfârșitul lunii iunie, să ajungem să avem o strategie națională.

Deși este o reuniune de lucru, eu aș dori să-l felicit pe domnul academician Postolache, pe ceilalți membri ai Comisiei pentru faptul că au reușit un lucru remarcabil, într-adevăr, să găsească mijloacele de a ajunge acum, la finalul activității Comisiei, să avem un document de excepție, care este strategia națională.

Eu cred că aceasta este elementul fundamental. El este rezultatul conlucrării într-un spirit de supremă răspundere aș zice, pentru interesul național, care este integrarea noastră în structurile europene, între cele patru cercuri menționate de domnul academician.

Această strategie, din punctul nostru de vedere, are la bază atât documentele Uniunii Europene, studiile elaborate la noi în țară, dar și multitudinea de dezbateri care au avut loc în aceste luni la Snagov.

De aceea, domnule președinte, eu aș dori să-mi exprim acordul cu proiectul de strategie prezentat și deși este posibil, și, într-un fel natural să mai existe observații, propuneri, care sunt absolut firești, repet, eu cred că este un lucru remarcabil, faptul că în ciuda diferențelor de opinii și de preocupări, noi am reușit să găsim punctele de consens, care să ne conducă spre realizarea obiectivului - acela al aderării și integrării noastre în structurile europene.

Eu aș dori să susțin propunerea, o salut și o susțin, propunerea domnului profesor Ciumara, deputat Ciumara, privind convenirea și semnarea cu prilejul reuniunii din 21 iunie a.c. a unei declarații, de către Președintele țării, de către liderii

formațiunilor politice, de către cei doi președinți ai camerelor Parlamentului și de către Primul-ministru, care să exprime, așa cum s-a spus, voința noastră politică de integrare și de pregătire în plan intern și extern - pentru că sunt două componente care se condiționează reciproc - a aderării României la Uniunea Europeană.

În ceea ce privește interogația domnului Popovici în legatură cu soarta acestei strategii, eu i-aș răspunde că aceasta va fi discutată chiar mâine în ședința de Guvern și sper, și însușită de către membrii Guvernului. De altfel, și Primul-ministru s-a angajat recent, în fața Parlamentului, de a supune discuției și aprobării Guvernului strategia elaborată de Comisie.

Eu cred că Departamentului pentru Integrare Europeană, care a avut o modestă contribuție la activitatea Comisiei, îi revine în viitor, atât misiunea de a continua atmosfera din Comisie, deși mărturisesc că-i va veni greu s-o continue la același nivel și cu aceeași competență, dar, în același timp, și punerea în aplicare a rezultatelor acestei Comisii.

Fară îndoială, Departamentul pentru Integrare Europeană, Guvernul n-o va face singur, ci împreună cu Parlamentul, cu forțele politice și cu societatea civilă.

• Acad. Tudorel Postolache: Eu vă mulțumesc foarte mult, domnule Prisecaru și pentru punctul de sprijin pe care l-ați constituit - și dumneavoastră și Departamentul - în ansamblul acestor lucrări.

Eu cred că obiectivul principal al întâlnirii de astăzi și anume ascultarea cu foarte mare atenție a pozițiilor experților partidelor care au născut pe lume această Comisie și eu aș vrea chiar să formulez un elogiu la adresa celor care au avut această inițiativă, repet, nu de dragul elogiilor, ci tocmai pentru a putea conserva ideea care a prezidat această inițiativă, într-o perioadă care se anunță a fi frământată, legată de spectrul fazei preelectorale și

electorale.

Eu sunt convins că putem aduce foarte multe îmbunătățiri redacționale. Eu însumi am mai multe. Eu v-aș propune și cred că ar fi în spiritul general al lucrărilor acestei Comisii, în care Academia Română a avut o poziție - nu cred că o să fiu bănuir de "party-prie" - pe cât de activă, pe atât de benefică pentru toți.

Eu aș ruga, dacă am putea face un ultim efort, ca membrii Academiei, prezenți aici, domnul N. N. Constantinescu, domnul Cosmovici, domnul Văcărel, domnul Iancu, împreună cu mine, să putem introduce în mod organic propriile noastre remarci și observații precum și toate observațiile care înțeleg că sunt cu zecile depuse la domnul ministru Cazan și la doamna ministru Puwak, precum și multe observații concrete care au mai fost astăzi depuse, inclusiv sugestiile exprese sau implicite din cuvântările de astăzi și care ar fi de natură să aducă precizări, unele chiar de substanță.

Aceasta ar fi prima propunere și eu v-aș ruga să fim de acord cu ea. Nu sunt obiecții.

A doua propunere, dacă domnul deputat Ciumara și cu domnul ministru Prisecaru ar pregăti proiectul declarativ consultând pe cine doresc, proiect pe care să-l înaintăm liderilor partidelor, care să-l analizeze și să facă propuneri, pentru că eu cred că este, într-adevăr un gest care poate să tragă mai mult în balanță decât tot efortul de aici.

Ultimul lucru pe care aș vrea să-l fac înainte de a repeta mulțumirile mele, ar fi rugămintea adresată domnului Dolgu de a da o explicație tehnică problemei ridicate de domnul Constantin Avramescu.

. Domnul Gheorghe Dolgu: Multumesc, domnule președinte.

Grupul nostru a făcut un exercițiu tehnic și, în același timp, mai puțin tehnic. Tehnic, în măsura în care a pornit de la niște premise preexistente, adică reperele comunitare, pe de o parte, iar pe de altă parte studiile de fundamentare la care se face

referire în cuprins și care sunt de două categorii, ca să spun așa: Studii orizontale, referitoare la întreaga economie și studii sectoriale pe o serie întreagă de domenii.

Deci, a fost un exercițiu tehnic în acest sens, exercițiu netehnic, în măsura în care s-a căutat să se scoată păreri de consens, care pot întruni consensul, pentru că, evident, în această incintă au fost formulate păreri dintre cele mai diferite. Probabil că a existat un grad de reușită, pentru că vedem un larg consens în ceea ce privește păreri exprimate în această privință.

Acum, documentele comunitare de la care s-a pornit au fost: Copenhaga, care a deschis porțile pentru primirea de noi membri; a fost Essen, care a însemnat formularea unei strategii a Uniunii Europene privind primirea noilor țări din Europa centrală și răsăriteană și a fost Cartea Albă - aceasta - care va fi adoptată la Cannes și care se referă la componente foarte concrete din așa numitul Aquis Communautaire, adică din zestrea de legislație comunitară, care trebuie să fie însușită de țări, pentru ca ele să aibă acces la piața internă europeană, să valorifice mai bine avantajele pieței interne, pentru că, deși ai asemenea avantaje prin Acordul de asociere, trebuie să fii în măsură să le valorifici, prin însușirea acestor elemente din legislația comunitară.

În exercitiul nostru, noi am pornit de la ideea că sunt patru domenii de cerințe la care trebuie să faci față orice stat care dorește să intre în Uniunea Europeană. Sunt, pe de o parte, cerințe privind compatibilitatea de sistem. Trebuie să fii compatibil cu sistemul european, cu sistemul politic european și știm ce înseamnă sistemul politic european. Noi am încercat să facem o referire sumară la el. Trebuie să fim compatibili cu sistemul economic european, de liberă întreprindere, economie de piață, cu mecanismele și instituțiile acestei economii de piață.

Este un lucru care nu se discută - compatibilitatea de sistem. Deci, înaintea intrării,

noi trebuie să realizăm această compatibilitate de sistem.

Al doilea element îl reprezintă compatibilitatea în materie de instituții și standarde. Compatibilitatea în materie de instituții și standarde rezultă din așa numitul Aquis Communautaire, la care m-am mai referit.

Aceasta este prima parte care trebuie să fie realizată din Cartea Albă, care trebuie să fie realizată pentru valorizarea avantajelor pieții interne. Alte Cărți Albe vor urma și, ca atare, și strategia românească va urma să fie completată. Ea va fi completată, de pildă, după apariția Cărtii Albe în domeniul agriculturii, la sfârșitul acestui an. Alte Cărți Albe vor urma.

De aceea, dacă așa-numitul Aquis Communautaire are o geometrie variabilă și strategia românească în acest sens are o geometrie variabilă, în sensul că se va imbogați și se va aprofunda.

Altă cerință, un alt set de cerințe comunitare al Uniunii Europene se referă la capacitatea de a face față concurenței. Capacitatea de a face față concurenței sau presiunilor de concurență decurge, pe de o parte din procesul de restructurare, care urmează să aibă loc, pe de altă parte, din creșterea competitivității unităților românești într-un mediu european. Adică, decurge din valorificarea avantajelor competitive, cum am spus-o noi, într-o formulă poate prea succintă, prea ermetică, în acest text.

În sfârșit, un al patrulea. Pentru că trebuie să faci față cerințelor europene, al patrulea element este integrarea în sistemul european de infrastructură fizică și în standardele europene în materie.

În efortul nostru am încercat să ne imaginăm un calenadar și au fost făcute calendare și vor mai fi făcute calendare. De pildă, pentru piețele de capital, care reprezintă unul din cele 23 de domenii ale acestei Cărți Albe, noi am identificat directivele pertinente - sunt acestea, toate

directivele - și pornind de la ele am stabilit termene; termene pentru măsurile din etapa întâia, termene pentru măsurile din etapa a doua și așa se face pentru fiecare din domeniile acestea.

În cadrul Comisiei noastre, în cadrul grupului restrâns de specialiști, a existat consensul că această strategie de integrare în Europa va interacționa cu programul global de transformare sistemică în România, în sensul că va da un impuls transformării sistemice din România.

În stabilirea calendarului, noi am pornit de la premiza că dacă vrem să accelerăm intrarea noastră în Uniunea Europeană și ca atare să beneficiem din plin de avantajele pe care aceasta le oferă, trebuie să accelerăm și ritmul transformărilor.

Vă atrag atenția că la pagina 4, aliniatul la care s-a referit domnul Mircea Ciumara, noi am avut în vedere că spre anul 2000, în jurul anului 2000, să fie relizate condițiile esențiale de aderare în toate aceste domenii la care m-am referit. În acel moment, în acest fel, dacă îndeplinești condițiile esențiale de aderare, devii eligibil pentru aderare.

Așadar, prezentăm cererea de aderare la Cannes și probabil că, pe baza voinței politice exprimate de membrii de partide, guvernul actual și guvernele care se vor succeda vor da curs, vor valoriza această voință politică, vor accelera ritmul reformelor și către anul 2000 vor fi în operă condițiile esențiale pentru a deveni eligibili. Eligibili pentru ce? Pentru a fi invitați la negocierile de aderare.

• Acad. Tudorel Postolache: Întrebarea și problema sunt esențiale. Eu cred ca dezbaterile în jurul lor au durat șapte, opt zile.

Eu sunt de acord cu formularea, pentru că am zăbovit atâta asupra acestei redactări care țâșnește din toți porii analizelor noastre și convingerea mea este că la orizontul anului 2000 noi vom îndeplini condițiile esențiale ca să putem fi invitați pentru începere a negocierilor.

E foarte bine că s-a dat această informație "tehnică".

Eu mă folosesc de prilej să mulțumesc colegilor.

Permiteți-mi să vă adresez mulțumiri pentru efortul și interesul manifestate în aceste trei luni și jumătate. Repet, vom avea soluțiile Comisiei pe 21 iunie și dacă ea va fi prefăcută sau se va încheia cu semnarea acestei Declarații de la Snagov, va fi un lucru foarte bun.

***REUNIUNEA COMISIEI
DIN DATA DE 21 Iunie 1995***

ALOCUȚIUNEA

*domnului Ion Iliescu, Președintele României, la deschiderea
Reuniunii Comisiei pentru elaborarea strategiei naționale de
pregătire a aderării României la Uniunea Europeană din
21 iunie 1995*

Doamnelor și domnilor,

Încheiem astăzi o primă fază a activității Comisiei naționale, care a fost constituită în luna februarie, în urma înțelegerii pe care am avut-o cu șefii tuturor partidelor parlamentare privind elaborarea unei strategii naționale a integrării României în Uniunea Europeană.

Am întârziat puțin și vă rugăm să ne scuzați, dar o să vedeți că a fost motivată această întârziere a noastră, pentru că în ședința finală a Comisiei s-a și adoptat forma de sinteză - materialul pe care îl aveți cu toții - a strategiei, cu enunțarea tuturor materialelor care au fost elaborate pe parcurs - cele 44 de studii și strategii pe domenii. Cu acel prilej, reprezentanții partidelor, la propunerea domnului Ciomara, au convenit ca să se finalizeze acțiunea noastră de astăzi și cu o Declarație politică, care să exprime convergența forțelor politice ce au susținut această acțiune, această operă colectivă de mare interes național.

Și dacă-mi permiteți, aș începe prin a prezenta textul convenit de șefii tuturor partidelor parlamentare și care urmează să fie semnat, într-un cadru solemn, la încheierea lucrărilor noastre. După care, o să-mi permiteți să dau cuvântul domnului Postolache, pentru a prezenta concluziile activității Comisiei și să-l rugăm, de asemenea, pe domnul președinte al Academiei să spună câteva cuvinte.

Deci, șefii partidelor au convenit asupra următoarei Declarații:

"întruniți astăzi, 21 iunie 1995, la Snagov, semnatarii prezentei Declarații constată că "Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană" elaborată de Comisia special constituită în acest scop, din reprezentanți ai partidelor politice parlamentare, ai Guvernului, ai cercurilor academice, ai societății civile, exprimă orientarea fermă a României de a-și axa dezvoltarea pe promovarea atributelor unei societăți democratice - statul de drept, pluralismul politic, separarea puterilor, alegeri libere, respectarea drepturilor omului, inclusiv ale persoanelor aparținând minorităților naționale, crearea unei economii de piață eficiente și durabile, compatibile cu principiile, normele, mecanismele, instituțiile și politicile Uniunii Europene.

Obiectivul strategic național al aderării României la Uniunea Europeană constituie un punct nodal al solidarităților și convergențelor forțelor politice și sociale ale țării, reprezentând o șansă istorică de a promova idealurile și interesele fundamentale ale poporului român, identitatea și tradițiile sale într-o largă deschidere internațională, posibilitatea ca prin eforturi proprii, susținute de o amplă cooperare, să poată fi atenuate și eliminate în timp decalajele față de țările avansate, să se realizeze modernizarea României în pas cu exigențele tranziției la societatea informatică și crearea, pe această bază, a condițiilor pentru ridicarea nivelului de trai și a calității vieții tuturor cetățenilor României.

Semnatarii susțin concluzia Comisiei conform căreia, prin eforturi perseverente, există premise ca la orizontul anului 2000, alături de alte țări asociate, România să dispună de capacitatea de a îndeplini condițiile esențiale de aderare.

Semnatarii Declarației apreciază spiritul în care a avut loc elaborarea strategiei și a lucrărilor de fundamentare a acesteia, confruntarea pe deplin liberă de opinii într-un climat de dezbateri constructiv, de înaltă rigoare științifică, ceea ce a permis ca prin dialog să fie cultivată convingerea că renașterea României, redresarea ei generală se decid acum.

Acest spirit se cere a fi promovat în continuare, în vederea instaurării unui climat de realism politic, de solidaritate activă, care să orienteze confruntarea de opinii în sens constructiv, în slujba interesului național, a destinului României în lumea contemporană."

Deci, aceasta este Declarația adoptată de șefii partidelor, ai căror reprezentanți au fost membrii activi ai Comisiei, și care au considerat că este un moment politic semnificativ finalizarea acestei prime etape, concretizată prin documentul care urmează să fie depus la Uniunea Europeană alături de cererea de aderare a României. Măine, ministrul de externe va opera acest act. Iar la Cannes, la întâlnirea la care suntem invitați cu șefii de state și guverne ai Uniunii Europene, și, de această dată, 11 țări asociate vom informa, de asemenea, despre această convergență a forțelor politice din România în legătură cu aderarea României. Informativ, v-am prezentat, deci, acest document al șefilor de partide.

Dau cuvântul domnului Tudorel Postolache pentru a prezenta concluziile activității Comisiei.

CUVÂNTAREA

**domnului academician Tudorel Postolache -
Președintele Comisiei**

*Domnule Președinte al României,
Domnilor Președinți ai Camerelor Legiuitoare,
Domnule Prim Ministru,
Domnilor Președinți ai partidelor politice parlamentare,
Domnule Președinte al Academiei Române,
Doamnelor și domnilor membri ai Comisiei,*

De la constituirea Comisiei - pe data de 8 martie a.c. - și până la întâlnirea de astăzi, s-au scurs în total 105 zile.

Ne amintim cât de intense și cât de aprinse au fost în perioada inițială schimburile de păreri cu privire la aria tematică a lucrărilor.

Și aceasta nu întâmplător, complexitatea elaborării strategiei naționale pentru pregătirea aderării României la Uniunea Europeană decurge din faptul că, spre deosebire de Austria, Suedia, Finlanda sau Grecia, Portugalia și Irlanda, procesul pregătirii aderării este, la noi, ca și în alte țări central-europene simultan cu desfășurarea tranziției la economia de piață, iar această tranziție, la rândul ei, este simultană cu o altă, încă și mai profundă, a țărilor dezvoltate la un nou tip de economie și la un nou tip de societate - societatea informațională. Dacă vom adăuga și faptul că momentul istoric este plasat la confluența a două faze lungi ale ciclului secular, cea descendentă, începută în 1971/73 și cea ascendentă, care se profilează pentru viitorii 20-25 de ani, devine limpede că dezbaterile din Comisie nu au făcut decât să reflecte complexitatea realului, ținând să armonizeze trei

processe simultane, dar care au timp istoric și semnificații distincte: tranziția la economia de piață, tranziția la societatea informațională, tranziția la relansarea economică de lungă durată.

Iată, pe scurt vorbind, izvorul cel mai adânc al tensiunii dezbaterilor, izvor care fixează, de altfel și sediul problemei strategice fundamentale a pregătirii aderării, dar și al economiei și societății românești în ansamblu.

Preocupările Comisiei s-au axat nu numai pe operarea distincțiilor teoretice strict necesare, dar și pe determinarea - pe această bază - a căilor concrete de armonizare reală a tranzițiilor menționate, astfel încât relansarea conjuncturală, fără a fi jugulată, să nu acopere orizontul structural, ci dimpotrivă, avântul conjunctural să fie armonizat cu cel structural și chiar, în bună măsură, să fie decupat el însuși din tendințele de lungă durată ale economiei viitorului, predeterminat de tranziția țărilor avansate la societatea informațională.

Varianta de lucru adoptată de Comisie și care s-a precizat chiar în cursul activității ei a fost una pragmatică.

Lucrarea pentru care a fost creată Comisia și anume "Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană", am conceput-o a avea două izvoare principale:

Pe de-o parte, Strategia Uniunii Europene pentru țările asociate, fixată în documentul de la Essen, în Cartea Albă care va fi adoptată la Cannes (și a cărei variantă de lucru ne-a fost de un real ajutor în ordonarea eforturilor proprii), precum și alte documente comunitare.

Pe de altă parte, strategia integrării României în Uniunea Europeană este fundată tocmai pe clarificarea destinului economiei și al societății românești.

În volumul pe care l-am difuzat este prezentată "Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană", dar și tematica studiilor de fundamentare orizontale și sectoriale, care au constituit un izvor

insubstituibil al elaborării strategiei de aderare și care, totodată, au vocația de a se constitui în punctul de sprijin a ceea ce poate deveni prin eforturi susținute o "Carte Albă" asupra destinelor economiei și societății românești la începutul secolului XXI.

În expunerea de astăzi îmi propun să fac unele sublinieri pe marginea strategiei de integrare și a studiilor de fundamentare și concomitent să încerc să trasez contururile cele mai generale ale aceia ce a fost denumit "spiritul de la Snagov".

Au fost multiple activitățile desfășurate în Comisie și asupra lor v-am informat cu regularitate. Am pornit de la principiul "subsidiarității", adică unele teme au fost rezolvate la nivel de cercetător individual, altele de către un departament sau altul, și așa mai departe; în Comisie, cu forțe reunite, ne-am axat pe teme care, prin natura lor, pot fi soluționate doar într-un asemenea cadru complex.

Subsidiaritatea s-a manifestat și în alt plan: fixarea concluziilor a fost încredințată întotdeauna unor grupe formate din cei mai buni specialiști pe care îi are țara, indiferent de convingerile lor filozofice, politice sau de subordonarea lor administrativă. De pildă, grupa tehnică ce a dat corp primei forme a sintezei a cuprins, între alții, pe acad. Paul Cosmovici, dr. Napoleon Pop, ambasadorul Constantin Ene, prof. Gh. Dolgu, prof. Laza Comănescu, domnul secretar de stat Prisecaru cu departamentul de specialitate.

Elementul central care a dat specificitate activităților desfășurate de Comisie au fost însă dezbaterile, în număr de 221, ele însele reprezentând o supraconstrucție, pe bază largă a unui șir de studii, analize și dezbateri pregătitoare, care au avut loc după o metodologie unitară.

În informarea de astăzi voi încerca să mă plasez pe orbita pe care au prefigurat-o recent, prin luările lor de poziție, experții fiecăruia din partidele parlamentare - de guvernământ și de opoziție - în evaluarea care a avut loc pe data de 15 iunie curent.

Ca o paranteză, ași dori să subliniez că stenograma acestei discuții de lucru reprezintă în sine un document remarcabil din multe puncte de vedere. El este o ilustrare convingătoare a spiritului care a dominat activitatea Comisiei de la Snagov și eu cred că această stenogramă ar merita să fie adusă la cunoștință opiniei publice românești și o ținem la dispoziția presei, a tuturor organelor de presă.

După cum, remarcabilă și plină de substanță a fost dezbaterea din Guvernul României, din 16 iunie 1995, care a și adoptat "Strategia...". Și această stenogramă cred că prezintă un maxim interes pentru cetățenii României.

Doamnelor și Domnilor,

Suntem mereu și mereu întrebați care a fost mecanismul concret prin care s-a reușit să se creeze acest climat, acest spirit de la Snagov. Voi încerca să relev câteva procedee.

Sigur, enunțarea lor este de o banalitate dezarmantă, dar ceea ce le dă valoare și relief este tocmai faptul că ele au fost realmente promovate în practică, într-o sferă a practicii care are o densitate specifică. Și trebuie spus că pe cât de ușor este enunțul, pe atât de greu este aplicarea lui.

Vă rog să-mi permiteți - în această ordine de idei - sublinierea a șase momente.

Primul: eforturile Comisiei de a plasa orice problemă pe fundalul global al științei universale. Greutățile au fost enorme, ele ținând atât de natura lucrurilor (este cunoscut că nu se publică imediat decât o parte infimă a rezultatelor cercetărilor de vârf și nu se publică eșecurile în cercetare, ambele fiind însă de primă importanță în elaborările strategice), cât și carențele în documentarea și informarea care stau la îndemâna cercetătorilor și specialiștilor noștri.

Fară prezența masivă a institutelor de cercetare, a savanților de la Academia Română, a specialiștilor din departamentele guvernamentale și institutele de

profil, care urmăresc de ani îndelungați și de decenii mișcarea ideilor și a experiențelor în tărâmul lor de activitate, această primă premisă ar fi fost de nerealizat.

Al doilea moment: efortul deosebit de a pune în circuit propria cercetare națională. Am inițiat seria "Tezaur", care este acum în plină desfășurare și ea va cuprinde în final peste 300 de volume, în care sunt inserate titlurile cercetărilor cu vocație strategică efectuate în ultimii cinci ani.

Repet la încheierea lucrărilor Comisiei ceea ce am spus și la prima ei reuniune: nimeni dintre noi nu poate să-și aroge dreptul absurd de a declara o lucrare sau alta ca inconsistentă încă mai înainte chiar de a fi consultat-o.

Am învățat, fiecare dintre noi, să evităm aroganța alimentată de ignoranță și acest învățământ este definitoriu pentru "spiritul de la Snagov".

Comisia a avut de înfruntat cel mai adânc blocaj existent în societatea românească: un blocaj izvorând din incomunicabilitatea între idei, ipoteze, studii realizate pe domenii, sectoare și așa mai departe, blocaj care, în mod paradoxal este cu atât mai puternic, cu cât soluțiile parțiale sunt mai ingenioase, dar necomunicante între ele.

Ceea ce a alimentat "spiritul de la Snagov" este, în convingerea mea, tocmai încercarea de a străpunge acest blocaj, din care decurg toate celelalte blocaje care irump la suprafața societății românești și din care decurge - într-un anumit sens - chiar criza societății românești ca atare.

Al treilea moment: în pregătirea, derularea și reflecțiile pe marginea celor 221 dezbateri, una din preocupările majore a fost încurajarea exprimării tuturor punctelor de vedere coexistente într-o problemă sau alta.

Nu cu lipsa de idei și chiar de soluții se confruntă țara noastră. Dimpotrivă, vă pot confirma acum în foarte bună cunoștință de cauză, că dispunem în societatea noastră de o abundență de studii și de soluții; ceea ce a lipsit este comunicabilitatea

între ele, încercarea de ansamblare. Este un alt demers definitoriu pentru "spiritul de la Snagov".

Am considerat că este preferabil pentru societate ca diversele soluții la problemele ei stringente să fie întâi identificate în teorie, să fie puse în confruntare ipotezele, pentru a putea astfel identifica locurile înguste și contradicțiile, independent de viitoarea posibilă desfășurare concretă a lucrurilor și, deci independent de posibilitățile greșeli de politică generală sau de politică economică.

Desigur, asemenea greșeli aduc, de regulă, suferințe inutile societății și cetățeanului, dar în elaborarea strategică nu greșelile care s-ar putea produce, determină orientările. Mai mult, elaborarea strategică, operând cu ipotezele, poate creiona o tipologie a greșelilor, a extremelor, pentru a putea fi evitate.

Este astfel preferabil pentru societate să așeze într-un cadru adecvat diferitele opțiuni în expresia lor ideatică, decât să opereze această confruntare pe organismul viu al societății, cu costuri societale și individuale dureroase. Și, subliniem insistent, deosebit de insistent acest lucru, deoarece ne putem lesne, foarte lesne imagina și orientarea care să promoveze o poziție diametral opusă.

Al patrulea moment: ne-am concentrat eforturile pentru identificarea nodurilor de contradicții, locurilor înguste, care se datorează nu anomaliilor în gestionarea celor trei tranziții simultane, ci care decurg din însăși logica obiectivă a derulării lor. Ori, rațiunea cea mai profundă a unei strategii este tocmai aceea că, o dată cu identificarea problemelor reale, să identifice contradicțiile, locurile înguste, precum și soluțiile pe care știința și practica mondială le oferă pentru ca acestea să fie înfruntate.

Și ce doresc să subliniez în mod deosebit, pe baza experienței acestei Comisii, este că identificarea problemelor reale, prin sine însăși, oferă tărâm nelimitat de stabilire a unor convergențe depline; identificarea soluțiilor pe care știința și

practica mondială și națională le oferă, de asemenea, comportă un foarte larg câmp de convergență, dar ambele operațiuni nu conduc și nici nu pot să conducă la o uniformizare a liniilor politice, a platformelor electorale, ci dimpotrivă, se constituie într-un izvor de fond, care alimentează diversificarea lor.

Al cincilea moment: preocuparea de a plasa fiecare problemă pe ecranul științei universale s-a continuat cu încercarea de a opera cu un ecran suficient de cuprinzător, sub raportul timpului și al spațiului, pentru a putea astfel să eliminăm limitările și încărcătura emoțională, de natură să deformeze conturul și conținutul real al proceselor în cauză.

S-a urmărit astfel aducerea fiecărei variante în discuție la forma ei rațională, chiar "ideală", astfel încât diferitele imperfecțiuni de construcție, care sunt adesea absolutizate și monopolizează prim-planurile în confruntările politice, să nu complice inutil clarificarea fondului proceselor studiate.

Al șaselea moment: modalitatea generală de abordare, atât la nivel de ansamblu, cât și pe fiecare temă în parte, a fost aceea de a căuta să fixăm cât mai bine trei puncte nodale: punctul de pornire, punctul de sosire dezirabil și căile de parcurgere a drumului între aceste două puncte limită, cu variante alternative, inclusiv evaluarea costurilor, a nodurilor de incompatibilități, a efectelor scontate.

Acestea sunt, după părerea mea, cele șase momente metodologice care au conturat "spiritul de la Snagov".

Cele șase momente conturate mai sus au fost aplicate atât la scară globală, cât și pe sectoare. Care sunt rezultatele principale ?

La scară globală, primele două puncte - de pornire și de sosire - sunt marcate actualmente de trecerea economiei mondiale de la faza lungă, descendentă a ciclului secular la o nouă fază lungă, ascendentă, de circa 20 - 25 de ani, începută cu o relansare conjuncturală de acum bine conturată și care, în țările avansate este alimentată de factori

structurali proprii unei noi economii, bazate pe cultură și informație.

Acesta este fundalul global pe care îl oferă economiile avansate, inclusiv cele din Uniunea Europeană.

Și tocmai pe un asemenea ecran global, ca teorie ca timp și ca spațiu, apar adevăratele noastre probleme, independent de intenții bune sau rele, de dorințe și de alte considerente emoționale sau de ordin conjunctural.

Problema cardinală a economiei românești în ansamblu și deci a strategiei naționale de pregătire a aderării la Uniunea Europeană, de natura sa ne ofere terenul unei solidarități esențiale, este înfruntarea unei triple tendințe de lungă durată: tendință care produce în mod constant decalajele de productivitate între România și țările avansate de-a lungul întregului secol XX, tendința seculară de "măcinare" a clasei mijlocii, ambele plasate pe fundalul unui ciclu lung pervers, care face ca în ciuda latinității sale, a aspirațiilor europene și a vocației de sinteză a spiritualității sale, România să se găsească perioade îndelungate în situația de a fi decupată de la circuitul natural al valorilor în spațiul general european.

Sensul cel mai profund al strategiei de la Snagov este de a înfrunta nu diverse aspecte derivate, și chiar problema strategică fundamentală în întreita ipostază de mai sus.

Să zăbovim asupra economiei.

Dacă vom compara mișcarea economiei românești cu mișcarea economiei mondiale, vom constata că economia românească, în toate fazele ascendente, fără excepție, subliniez, fără excepție, s-a dezvoltat într-un ritm peste, media europeană și mondială, iar în toate fazele descendente ale ciclului lung, ritmul economiei românești s-a situat, de asemenea, peste media europeană și mondială. Această superioritate de ritm n-a căzut niciodată din ceruri, ci este rezultatul eforturilor continue ale acestui popor, dar ele suferă de perisabilitatea care se materializează într-un rezultat paradoxal și anume

decalajul de productivitate față de țările avansate, care s-a menținut în mod constant.

Aceasta este tendința economică seculară pe care trebuie s-o înfruntăm în plan strategic. Ea este atestată de calcule minuțioase, efectuate pentru serii lungi, cu utilizarea statisticilor naționale și internaționale de către renumiți cercetători și instituții de profil.

Explicațiile, desigur, sunt multiple și identificarea lor alimentează analizele și dezbaterile științifice. Esența pare a fi faptul că fazele ascendente de lungă durată în economia noastră nu și-au îndeplinit funcția obiectivă, nu s-au "mulat" pe generațiile de produse cele mai avansate în epocile respective.

În măsurarea acestor decalaje am mers pe două linii: media PNB pe locuitor în Uniunea Europeană și media pentru cele mai puțin dezvoltate din Uniunea Europeană. Dacă vom lua în considerație Produsul National Brut pe locuitor calculat nu prin cursurile de schimb ci la paritatea puterii de cumpărare - acesta este evaluat pentru România la 2910 dolari - decalajele față de media Uniunii Europene în 1993 sunt de 1 la 6,1 iar față de media țărilor celor mai puțin dezvoltate din Uniunea Europeană de 1 la 4.

Din însăși formularea problemei economice fundamentale și încercarea de a o măsura se profilează și căile înfruntării ei - acestea au fost analizate în scenarii multiple conținute în studiile de fundamentare.

Ele vizează în ansamblu, două căi:

- a) conservarea superiorității tradiționale de ritm, dar de data aceasta amendată adică -
- b) așezarea relansării pe factori structurali, specifici noii faze ascendente a ciclului lung.

Așadar, dacă este adevărat că după predominanța succesivă a generațiilor de produse muncă-intensive, capital-intensive și suciento-intensive, o nouă generație de produse și anume cultural-informațional-intensive se profilează ca prevalente în economia mondială a viitorului, atunci orice țară care dorește să stopeze adâncirea decalajelor de productivitate,

de care suferă, cum este și cazul României, trebuie să promoveze cu perseverență valorile proprii unei economii în care cultura și informatica devin sfera de activitate determinantă, ceea ce este atât în interesul național, cât și în interesul comunității internaționale.

După convingerea mea profundă, șansă sigură ca economia românească să poată deveni o economie competitivă este tocmai de a se înscrie în tendințele economiei de piață a viitorului, adică într-o economie de piață cultural-informațional-intensivă.

Dintre studiile sectoriale de fundamentare mă voi opri la unul singur, strategia dezvoltării industriei în vederea pregătirii aderării României la Uniunea Europeană, ilustrativ pentru toate celelalte.

La începutul dezbaterilor în Comisie, materialele privitoare la industrie, foarte abundente de altfel, prezentau trei optici diferite, reflectând, fiecare în parte, exigențe specifice naturale și subliniez, fiecare dintre ele pe deplin întemeiate: optica Ministerului Industriilor, preocupat să gestioneze stoparea crizei și fructificarea relansării conjuncturale; optica Institutului de Economia Industriei, preocupat să așeze avântul conjunctural pe factori structurali și optica Institutului de Economie Mondială, preocupat să decupeze factorii naționali structurali și conjuncturali - din tendințele pe scara europeană și mondială.

Din aceste optici diferite au izvorât dezbaterile atât de aprinse din Comisie, dar ele au fost de natură să îmbogățească soluțiile și să le confere soliditate. Și este meritul celor trei instituții că au reușit, prin înfruntarea punctelor de vedere, să ne ofere o sinteză cu răspunsuri fundamentale la întrebări dramatice. Desigur, pot fi și atotștiutori care să aibă soluții chiar și la probleme care nici măcar nu există, dar eu vreau să vă asigur pe dumneavoastră, oamenii de stat și politici de cea mai înaltă răspundere în România, că această Sinteză privitoare la industrie, fără să fie ideală, se va dovedi rezistentă acum și în viitor, nu în sensul că oferă concluzii imuabile, ci pentru că încearcă să

dea soluții practice problemelor majore identificate și menționate de mine mai sus.

Și eu îmi permit să vă rețin atenția cu câteva repere din acest domeniu fundamental pentru viitoarea societate informațională care nu numai că nu va fi una nonindustrială dar, dimpotrivă, va conferi industriei un nou rol.

Din prognozele efectuate și scenariile pregătite și testate prin analizele de fezabilitate rezultă unele concluzii, din care vă rețin atenția cu următoarele momente nodale:

1. Privatizarea

Producția industrială realizată în sectorul privat a reprezentat în 1994 sub 10% din volumul total; se estimează că până în 1999, aproape 60% din numărul de salariați din industria prelucrătoare vor lucra în întreprinderi cu capital privat, iar pentru anul 2004, o variantă aproximează că 75% din capitalul social din industria prelucrătoare va fi proprietate privată, 85% din producția acestei ramuri urmând să se realizeze în sectorul privat.

2. Volumul comerțului exterior

Rata medie anuală de creștere a exporturilor este estimată la 8-10%. Principalii parteneri comerciali ai României în următorii 10 ani vor fi tocmai țările Uniunii Europene. În același timp subliniez, se estimează o creștere importantă a schimburilor comerciale cu țările înconjurătoare în tranziție, precum și cu țările dezvoltate din afara Comunității.

3. Efortul investițional

Din studiile elaborate pentru principalele ramuri și sectoare ale industriei, a rezultat că pentru reabilitarea selectivă a agenților economici și a capacităților de producție cu potențial de viabilitate, sunt necesare, în următorii 10 ani, cheltuieli medii anuale de capital de cca. 2,8 mil. ECU, acestea fiind considerate ca o limită minimă, din care în 1995-1999 o medie anuală de 2,470 mil. ECU, iar în 2000-2004 de 3,120 mil. ECU, din care sursele externe reprezintă în 1994 - 19,5% media

1995-1999 = 27,5%, media 2000-2004 = 30,1%, din care investițiile directe de capital = 15,4%, preponderente fiind investițiile din Uniunea Europeană.

4. Scenarii și variante privind dinamica valorii adăugate brute și a producției industriale, pe fundal european și mondial

Au fost utilizate sursele cele mai autorizate, s-au întocmit trei scenarii de bază, fiecare din ele cu ramificații.

În scenariul al III-lea, plecând de la un PIB pe locuitor în 1994 de 2448 ECU se poate ajunge în 2004 la cca. 6.400 ECU, adică aproximativ un nivel egal cu cel al Greciei și Portugaliei.

5. Evaluarea impactului aderării relevă o serie de consecințe prin care:

a) **Un impact favorabil asupra exportului de produse din industria prelucrătoare și din industria orizontală, ca urmare a promovării cooperării industriale.**

b) **Efecte negative asupra producției naționale destinate pieței interne, în special asupra sectoarelor și agenților economici din industria prelucrătoare, care au o competitivitate insuficientă pentru a face față concurenței firmelor din Uniunea Europeană. Aici sunt avute în vedere restructurări, retehnologizări, negocieri de prevederi derogatorii în concordanță cu regulile comunitare. Costurile sunt semnificative pe termen scurt, avantajele devin semnificative pe termen mediu.**

c) **Efectele asupra atragerii de capital comunitar, atât sub forma de investiții directe, cât și sub forma de credite, în special în sectoarele care prezintă complementaritatea cu industrii comunitare, susținând reabilitatea agriculturii și infrastructurii fizice și sociale cu impact major asupra mediului.**

Concluzia de ansamblu pentru industrie: aderarea la Uniunea Europeană prezintă, în general, mai multe avantaje decât riscuri.

Această concluzie este întărită prin evaluarea rezultatelor economice în ipoteza că nu ar avea loc aderarea. Concluziile sunt integral în favoarea aderării.

În ce privește a doua tendință seculară amintită, referitoare la clasa de mijloc, modificarea structurii de proprietate în economia românească în cadrul procesului de privatizare, precum și prin stimularea liberei inițiative private în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii constituie premisa creării și consolidării unei clase de mijloc semnificative.

Purtătoare a unor potențialități umane, profesionale, culturale și morale recunoscute în toate țările avansate în care ea se regăsește dominant în structura socială, dezvoltarea clasei de mijloc în societatea românească se dovedește un obiectiv necesar întrucât ea poate constitui o principală forță de propulsare a economiei spre competitivitate prin participare economică performantă, prin spirit generator de locuri de muncă și venituri publice, prin consumul de produse calitativ superioare specifice unui mod de viață civilizat. De asemenea, prin comportamentul politic și civic specific ei, clasa de mijloc poate contribui la asigurarea stabilității sociale.

De aceea, un proiect complex a fost lansat în cadrul Comisiei, vizând accelerarea creării clasei de mijloc, prin factori economici, financiari, educaționali, culturali, precum și printr-un program special pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Orientarea procesului de transformare a societății românești prin promovarea reformei de sistem, stimularea reformei de sistem, stimularea acțiunilor factorilor structurali în procesul economic, investiția umană și promovarea unor opțiuni politice de natură să încurajeze activitatea antreprenorială constituie premisele dezvoltării unei clase mijlocii în țara noastră, precum și ale asigurării condițiilor de compatibilitate și

convergență ale acesteia cu caracteristicile clasei mijlocii din țările comunitare, proces ce poate fi accelerat în cadrul acțiunilor de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană.

Tocmai aparatul de producție propriu societății informaționale se pare că pentru prima dată în istorie va oferi surplusul capabil să concilieze în fapt eficiența economică cu cea socială, problema strategică cea mai adâncă a Uniunii Europene însăși.

Societatea cultural-informațională oferă un instrument esențialmente nou pentru reglarea mecanismului economic, inclusiv rezolvarea într-un mod nou a șomajului. Aceasta poate face ca moștenita comasare a școlarizării la un capăt al vieții cu pandantul ei la celălalt capăt - pensionarea, să poată fi redistribuite pe întregul ciclu de viață individuală, în funcție de progresele restructurării economice, concepute dinspre viitor spre prezent; în felul acesta și șomajul, una din principalele caracteristici actuale ale economiei de piață, ar putea căpăta o soluție radical nouă, o expresie pozitivă, ca timp din timpul societal și individual prevăzut a fi utilizat pentru nevoi esențiale în societatea cultural-informațională: reciclarea, învățarea unei limbi străine, plus un limbaj specific - artă sau calculatoare.

Pe de la altă parte, școala, în sensul ei general, poate reprezenta aparatul ideal al decelării deciziilor optime la scară socială. Prin istoria ei, prin gradul de cuprindere integrală a populației, în condițiile învățământului permanent, prin rețeaua distribuită descentralizat în teritoriu, cât și prin gradul de pregătire a corpului profesoral, școala indeplinește condițiile strict necesare pentru transformarea preferințelor individuale în preferințe convenite și anume: cointeresarea, competența, "omogenitatea", motivația, saturația informațională, creativitatea, democratismul dezbaterii, obiectivitatea.

Aceasta ne introduce în cea de a treia tendință seculară evocată în introducere. În planul cultural cel mai general, integrarea noastră europeană se află între complexul izolării și teama absorbției și din

această perspectivă au fost identificate riscuri și șanse. Le-am tratat cu toată atenția, de la artă la religie. Concluzia este în favoarea integrității.

Tocmai în acest plan apar valențele dialogului: dialogul nu înseamnă doar mână întinsă pentru a primi, ci și mână întinsă pentru a oferi - atunci este dialog veritabil. De aceea este necesar să fim conștienți și de aportul nostru la dezvoltarea sau îmbogățirea culturii spirituale occidentale.

Din acest punct de vedere esențială mi se pare concluzia finală privitoare la ortodoxism ca punct de sprijin esențial al integrării noastre în Uniunea Europeană și nicidecum ca piedică. Mai mult, cum atât de adânc a subliniat înalt Prea Sfinția Sa Daniel, Mitropolitul Moldovei în cursul dezbaterilor din Comisie, Occidentul creștin - prin dialog - își descoperă propriile rădăcini spirituale, comune Europei întregi. Citez: "Creștinismul a avut în primul mileniu centrul de greutate în Răsărit; în al doilea mileniu acest centru a fost în Occident; cred că în al treilea mileniu el trebuie să fie între Răsărit și Apus, între Nord și Sud", am încheiat citatul.

Și dacă vom lua planul strategic cel mai general, ar trebui spus că oricâte costuri financiare ar comporta integrarea, pe total ea reprezintă avantajul fundamental ce ține de asigurarea identității naționale prin larga deschidere internațională. În acest plan, evaluarea finală din Comisie a mers mult dincolo de calcule sectoriale, până în cele mai adânci străfunduri ale gândurilor noastre, ale speranțelor noastre și ale îndoielilor noastre, așa cum se exprimă atât de frumos un coleg în plenul Comisiei din 15 iunie.

Concluzia Comisiei, pe care am înscris-o în strategie, este că aderarea României la Uniunea Europeană devine un punct esențial al solidarității naționale. Prin eforturi perseverente există premisa că, la orizontul anului 2000, România, alături de alte țări asociate, să dispună de capacitatea de a îndeplini condițiile esențiale de aderare, și anume:

1. compatibilitatea de sistem politic și economic;

2.armonizarea legislației cu acea parte din"acquis communautaire" care privește piața internă (23 poziții);

3.ajustarea structurală, în care costurile se resimt pe termen scurt, iar avantajele se manifestă pe termen mediu și lung;

4.reorientarea întregii infrastructuri fizice, sociale și pentru protecția mediului către spațiul Uniunii Europene.

Adoptând orientarea ireversibilă a integrării României în Uniunea Europeană, se urmărește ca obiectiv esențial promovarea unei politici care, punând accentul pe eforturile proprii și pe cooperarea internațională, să asigure o dezvoltare economică de natură să conducă la creșterea standardului de trai și îmbunătățirea calității vieții a întregii populații.

Strategia Uniunii Europene nu vizează să se substituie programelor de reformă și transformare sistemică a țărilor asociate, sau să traseze linii directoare ale politicilor economice și nici nu stabilește calendare precise cu termene de realizare. Dimpotrivă, reforma și obiectivele de politică economică reprezintă, ca să spunem așa, o variabilă independentă a eșalonării în timp a măsurilor de pregătire națională în faza de preaderare.

Noi însă, am pornit de la ideea interacțiunii între cele două procese și de la necesitatea accelerării procesului de reformă, ceea ce ridică la rândul său, implicit și criteriile accelerării și anume: compatibilitatea reformelor parțiale; suportabilitate; durabilitate; cost social; succesiunea măsurilor, care este esențială, ea rezolvând și prioritățile; credibilitatea reformei, care este alimentată de succesul său, știut fiind că nici o reformă nu se poate dezvolta progresiv dacă în plan social, după o anumită perioadă, nu dă rezultate palpabile.

În ceea ce privește armonizarea cu legislația comunitară, veți fi observat că în fiecare domeniu se disting "măsurile-cheie" de ansamblul măsurilor aplicabile. Împărțirea în măsuri ale primei etape și măsuri pentru cea de-a doua etapă scoate în evidență

prioritățile, așa cum apar ele din însăși logica internă a legislației.

Mi-aș permite să vă solicit atenția asupra faptului că Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană este un proiect deschis. El va fi completat și îmbogățit permanent în pas cu efortul comunitar de stabilire prin noi Cărți Albe a unor noi repere orientative, cu progresul național în plan concret și în planul aprofundării cunoașterii construcției în care ne-am implicat.

În încheierea expunerii mele, aș dori să subliniez că în studiile de fundamentare și strategiile sectoriale sunt înscrise propuneri concrete pentru armonizarea în fapt a celor trei tipuri de tranziție, delimitate în plan conceptual în lucrările Comisiei. Sunt, de asemenea, și câteva proiecte de ansamblu. Dacă aș fi solicitat să mă rezum la unul singur, care să îmbrățișeze întreg orizontul strategiei, atunci acesta ar fi proiectul pe care l-am denumit în Comisie "multilingv-multilimbaj" și care, pe parcursul dezbatelor a fost susținut cu o impresionantă unanimitate.

În ce constă esența acestui proiect:

a) învățarea de către întreaga populație (avem peste tot aci în vedere generațiile active) a cel puțin două limbi străine - scris, citit, vorbit;

b) învățarea de către întreaga populație, a limbajului calculatoarelor;

c) învățarea de către întreaga populație, în primul rând prin sistemul școlar, a două sau trei limbaje artistice (de pe acum, cca 80% din muncă în sectoarele informațional-intensiv este cu pregătire artistică, iar în perspectivă pe termen lung, necesitatea va fi tot mai stridentă);

d) găsirea căilor potrivite pentru ca absolvenții învățământului general obligatoriu, care nu urmează studii liceale și universitare, să poată continua însușirea limbii și civilizației române.

Toate aceste patru paliere la un loc s-ar putea dovedi un factor esențial al păstrării identității naționale în contextul lărgirii integrării europene și ar fi un factor esențial de relansare pe o bază

acceptat
structurală a economiei, un factor de însănătoșire a climatului social și care, totodată, ar putea transforma România într-un partener nu pur și simplu eșuat, ci chiar dorit de Uniunea Europeană.

Este un proiect care, în funcție de sursele de finanțare, ar putea fi realizat în diferite limite de timp.

Sigur, s-ar putea obiecta: sunteți prea săraci să vă propuneți un asemenea proiect. Eu răspund: noi suntem prea săraci ca să nu ni-l propunem. Și ne confirmă acest răspuns faptul că la sesiunea ministrilor educației din cele 15 țări comunitare, ținută doar cu cca 2 luni în urmă, s-a adoptat recomandarea ca în țările membre, pe lângă limba maternă să fie studiate două limbi străine.

Aș mai adăuga că penultimul plan francez a fost testat de o comisie internațională formată din mari oameni de finanțe, bancheri, industriași, oameni de stat, prezidată de Gaston Thorn, fostul președinte al Comisiei Europene și președinte-director general al RTL. Care a fost principala recomandare pentru relansarea economiei franceze? Învățarea de către întreaga populație a două limbi străine.

Să ne gândim ce modificări radicale ar introduce pregătirea și derularea practică a acestui proiect în climatul social, cât de pregătit va fi poporul român în secolul viitor pentru a-și asuma exigențele societății cultural-informaționale și, ulterior, ale societății cultural-artistice.

Este un exemplu de proiect structural, pe deplin concordant cu toate exigențele enunțate în decursul elaborării strategiei, care s-ar dovedi și un factor de relansare economică și, totodată, un punct esențial al edificării unei solidarități esențiale a tuturor straturilor populației României.

Domnilor și Doamnelor,

Pe lângă elaborarea Strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană și în pregătirea ei, au fost întocmite studii de fundamentare, orizontale și sectoriale, au fost începute alte lucrări de maximă importanță pentru elucidarea destinului societății românești. Aș cita

în această ordine de idei suita de monografii teritoriale și ale localităților, în vederea elaborării unei politici regionale bine gândite, care să plece de la cetățean, suita de monografii pe 700 mari unități industriale, agricole, de cercetare, cultură și învățământ și care, elaborate pe aceeași concepție metodologică - punct de pornire, punct dezirabil de sosire, variante de parcurgere a căii între cele două puncte limită - va da substanță nebanuită acum, întregii activități de elaborare strategică; colecția "Tezaur", pe care deja am pomenit-o, ancheta în rândul tineretului, pregătită sub raport metodologic, definitivarea obiectivelor strategice prioritare pentru perioada 1996-1999, 2000-2004 și a celor care depășesc orizontul 2004 și în sfârșit, elaborarea Cărții Albe asupra destinului economiei și societății românești la începutul secolului XXI, lucrări care ar putea da conținut continuării și fructificării experienței acumulate în funcționarea acestei Comisii. Este necesară continuarea eforturilor, din mai multe considerente, din care voi cita două:

a) Sunt lucrări începute de Comisie, dar care au un timp specific. Exemplul tipic al acestui gen de lucrări este inventarierea avuției naționale. Este o lucrare care, în varianta optimistă, ar presupune trei ani de pregătire, în varianta pesimistă se consideră că nici nu ar putea fi făcută, iar într-o variantă realistă, ar necesita undeva între 7-10 ani. Dar ea trebuie realizată cu orice preț și trebuie fixat în atenția societății stadiul la care noi am ajuns cu demararea acestei teme în Comisie.

b) Există o inegalitate în gradul de finisare a studiilor de fundamentare orizontale și sectoriale și totul trebuie adus în concordanță cu exigențele formulate și criteriile urmărite. În plus, presintezele la cele 44 de studii de fundamentare au servit perfect întemeierii strategiei de aderare; pentru Cartea Albă asupra destinului economiei și societății românești în secolul XXI, aceste presinteze devin un nou punct de pornire pentru aprofundarea analizelor.

Ambiția maximă ar fi să perpetuăm ceea ce am denumit "spiritul de la Snagov", care si-a găsit o eclatanță întruchipare în declarația semnată astăzi de președintele României, de președinții celor două Camere legiuitoare, de primul ministru al țării și de liderii partidelor parlamentare de guvernământ și de opoziție.

În altă ordine de idei, țin să subliniez un factor favorizant al întregului nostru efort. Este vorba de faptul că putem beneficia de experiența și asistența Uniunii Europene și a statelor membre. Evident, nu există un model universal, nici o experiență nu poate fi repetată ca atare, transplantată sau imitată. Dar existența unor experiențe reușite și a strategiilor mature elaborate de Uniunea Europeană face să se destrame umbre care nu sunt și care adesea ne pot întuneca vederea. Apoi, este vorba de o mai bună corelare a eforturilor, de o ordonare a măsurilor. În orice caz, tratarea acelorași probleme legate de lărgirea Uniunii Europene din două unghiuri - al Uniunii Europene și al candidaților la aderare - este profitabilă din toate punctele de vedere și eu cred că ideea finală a Comisiei noastre în privința costurilor și oportunităților integrării României concordă pe deplin cu concluzia formulată nu de mult de președintele Comisiei Europene, domnul Jacques Santer, care spunea, referindu-se la eforturile Uniunii Europene legate de integrarea asociațiilor că "oricare ar fi concluziile asupra costurilor suplimentare, nu vor trebui uitate avantajele ce vor decurge din dezvoltarea și integrarea acestor țări în Uniunea Europeană".

Eu doresc ca, în încheiere, să aduc un elogiu celor care, la inițiativa președintelui României domnul Ion Iliescu, au inițiat Comisia noastră și sesizând oportunitatea, cât și tensiunea momentului istoric, au creat cadrul pentru conjugarea eforturilor și experiențelor în vederea structurării unei strategii de integrare cu o bază politică și socială largă.

Vă rog să-mi permiteți să adresez colegilor din Comisie, cu care am parcurs această aventură intelectuală, mulțumirile mele respectuoase și toată

admirația pentru abnegația, entuziasmul și încrâncenarea cu care s-au angajat, începând de la miniștri, academicieni, profesori universitari, înalți slujitori ai cultelor, reputați reprezentanți și societății civile și până la tinerii noștri colegi - studenți și elevi, laureați ai olimpiadelor internaționale și naționale.

După cum datorăm mulțumirile noastre radioului, televiziunii și presei scrise, care au asigurat un climat prielnic în jurul activităților Comisiei și informarea corectă a populației cu privire la preocupările ei.

Secretariatul științific și secretariatul tehnic au depus o muncă intensă, adesea invizibilă, dar fără de care funcționarea acestui angrenaj complex care este Comisia, nu ar fi fost posibilă.

Mi se pare că una din sarcinile noastre în zilele imediat următoare va fi tocmai nominalizarea contribuțiilor fiecărui participant.

Vă mulțumesc.

ALOCUȚIUNEA

*domnului academician Virgil Constantinescu - președintele
Academiei Române la reuniunea Comisiei de elaborare a strategiei
naționale de pregătire a aderării României la Uniunea
Europeană din 21 iunie 1995*

*Domnule Președinte al României,
Domnule Prim Ministru,
Domnule Președinte al Comisiei de elaborare a Strategiei
Naționale de Pregătire a Aderării României la Uniunea
Europeană,
Domnilor Președinți ai Senatului și Camerei Deputaților,
Domnilor șefi de partide,
Domnilor Miniștri,
Stimați colegi,
Onorat auditoriu,*

Expunerea exhaustivă a domnului academician Postolache lasă pe oricine urmează la cuvânt "fără cuvinte". Nu-mi rămâne să spun decât că cele 105 zile de efort concertat pe care dânsul le-a menționat la începutul expunerii s-au dovedit a fi deosebit de fructuoase.

Academia Română este fericită că a putut să-și aducă o modestă contribuție la acest efort, iar documentul care are în spate mii de alte pagini reprezintă rezultatul acestui efort.

Aș dori, totuși, să fac o subliniere și, totodată, să exprim o rugămintă domnului ministru de externe și domnului secretar de stat însărcinat cu integrarea europeană și, dacă pot îndrăzni, pentru domnul Președinte, care, peste câteva zile, va participa la reuniunea de la Cannes. Astfel, acest document, pe lângă un ansamblu de măsuri, strategii, procedee, metode de armonizare în timp a României la nivelul european, mai conține, nu una-două, ci câteva zeci de idei și propuneri pe care nu le pot caracteriza decât prin sintagma că sunt: "un produs al civilizației românești", iar acest produs al civilizației românești este de natură intrinsec europeană. Prin ele, documentul respectiv nu este

numai un efort de adaptare, ci reprezintă o contribuție a României la construirea Europei de mâine.

Ca să fiu mai precis, aș da un singur exemplu, mai circumscris, legat de activitatea de 14 luni până în momentul de față, pe care Academia Română, a efectuat-o pentru a-și construi o proprie schiță de strategie a dezvoltării instituției ca atare și în special a cercetării științifice.

Efortul a fost îndelungat și bogat. Au participat cca. 80 de membri ai Academiei. Soluțiile, gândurile, procedeele, metodele au fost chiar confruntate, prin comparație, cu altele existente în țări vecine sau mai îndepărtate. În momentul sintezei, vă mărturisesc că am avut un fel de revelație: într-adevăr, nu am făcut nimic altceva decât să adaptăm, la nivelul sfârșitului secolului XX, ideile expuse în 1923 de către distinsul sociolog român Dimitrie Gusti, în discursul său de recepție la Academia Română, intitulat "Ființa și menirea Academiei".

În esență, el milita pentru o Academie activă, pe care o numea "Academia militans", în opoziție cu academia pasivă, iar în sprijinul acestei idei, aducea gândirea unui reprezentant al Europei - din partea cea mai de vest - Francis Bacon.

Iată cum ideile europene, din partea de vest a Europei, au renăscut după trei veacuri. Unde? În România. Iar, intuitiv, fără să-și dea seama, înaintașii noștri, predecesorii noștri, au făcut același lucru prin dezvoltarea unor cercetări fundamentale sub forma unor adevărate "școli științifice românești" chiar în anii '50 și '60; ei au plătit prețul pe care îl cunoașteți în anii '70 și '80, prin îndepărtarea din Academie a tuturor unităților de cercetare.

Acesta este un singur exemplu, care arată că ideile europene aparțin Europei în întregime și că România poate să-și aducă o contribuție modestă la construirea Europei de mâine.

ALOCUȚIUNEA

*domnului Ion Iliescu, Președintele României, la închiderea
Reuniunii Comisiei pentru elaborarea strategiei naționale de
preărire a aderării României la Uniunea Europeană din
21 iunie 1995*

Dacă-mi permiteți, am primit și mandatul șefilor de partide, adică am convenit să nu mai facem o dezbatere - 105 zile au fost suficiente pentru debateri - și am convenit ca și punctul de vedere comun al partidelor, exprimat în Declarație, să sintetizeze tocmai această susținere politică comună. Însă pe baza mandatului primit, aș dori să exprim aici mulțumiri tuturor celor care au participat pe parcursul acestor zile la o operă, consider eu, de importanță istorică pentru România. Spuneam și în momentul constituirii Comisiei că poate nu realizăm cu toții importanța acestui moment, însă eu cred că este un moment care marchează un element nodal, calitativ al vieții noastre politice și sociale; conjugarea eforturilor și conjugarea capacităților intelectuale de care dispune țara noastră pentru a proiecta o asemenea strategie a dezvoltării în perspectivă a României și o componentă activă a acesteia, integrarea noastră în comunitatea europeană.

Aș dori, deci, să mulțumesc tuturor care au participat nemijlocit, tuturor celor care au colaborat la această acțiune și să apreciez, în mod deosebit, climatul de conlucrare și convergența care s-a obținut asupra unor probleme esențiale ale dezvoltării noastre și ale integrării în Uniunea Europeană.

Domnul Postolache a numit acest climat "spiritul de la Snagov"; mi se pare o caracterizare fericită, frumoasă. Consider acest lucru ca cel mai important câștig al activității desfășurate de Comisie, pe care

va trebui să știm să-l valorificăm în ansamblul vieții noastre politice și sociale.

În același timp, aș dori să apreciez această activitate care a scos în evidență capacitatea intelectuală de care dispune societatea românească, care este în măsură să abordeze probleme majore, cruciale ale dezvoltării societății românești într-un moment nodal al dezvoltării civilizației contemporane la acest sfârșit de secol.

Eu aș fi dorit să apreciez receptivitatea cu care forțele politice au răspuns acestei idei. V-aș aminti că după Essen am avut o primă întâlnire, în 28 decembrie, a Consiliului Consultativ pentru Integrare Europeană și Euro-atlantică, a reprezentanților partidelor parlamentare care au exprimat, și printr-o declarație, această convergență, și eu aș aminti numai două pasaje din această declarație, și anume mesajul politic al Președintelui; era vorba de concluzii pe care le-am prezentat în fața Comisiei în urma reuniunii de la Essen, la care participasem, prin care a fost reconfirmată opțiunea strategică de integrare deplină și rapidă a României în structurile de securitate euro-atlantice, ca și măsurile practice întreprinse și care se vor întreprinde în această direcție, ce se află în concordanță cu pozițiile politice la nivelul Consiliului Consultativ amintit. În această privință, Consiliul constată existența unei remarcabile convergențe atât în privința definirii obiectivului integrării euro-atlantice, cât și al compelsului de măsuri întreprinse la diferite niveluri ale legislativului, instituției prezidențiale, executivului, ale altor organisme guvernamentale și neguvernamentale, la nivelul de ansamblu al structurilor politice ale țării pentru atingerea acestui obiectiv.

De asemenea, la 8 februarie, în urma întâlnirii cu șefii de partide, în ciuda unor rezerve firești exprimate, cu acel prilej, la propunerea de constituire a comisiei naționale, s-a exprimat o adeziune deplină și am înțeles că reprezentanții, experții recomandați de partide au făcut corp comun cu ansamblul Comisiei și au participat activ la întreaga activitate, realizându-se un climat de conlucrare remarcabilă pentru momentul actual al

vieții politice românești. Comisia a avut o componență complexă, așa cum a prezentat și președintele ei. Pe de o parte, deci, reprezentanții desemnați de partide, pe de altă parte, reprezentanții desemnați de guvern, de ministere, de diferite departamente, reprezentanții cercetării academice, cercetării universitare, cercetării pe ramuri tehnologice, reprezentanți ai culturii, ai cultelor, ai sindicatelor, ai tineretului, deci a fost o antrenare amplă a reprezentanților tuturor sectoarelor vieții sociale.

Eu aş remarca, de asemenea, aportul deosebit al academicianului Postolache, care a fost numit președinte printr-o hotărâre de guvern și a cărui numire s-a bazat pe experiența acumulată într-o operațiune similară, la începutul anului '90, în realizarea unei prime schițe, care reprezenta o analiză și o radiografiere a societății românești la finele lui '89 și începutul anului '90 și evidenția cauzele crizei profunde social-economice a societății românești, care a și generat explozia socială din decembrie 1989, și care a fost o primă încercare de schițare a unor căi posibile, alternative ale tranziției spre economia de piață. Cred că această experiență a fost utilă pentru activitatea Comisiei din acest an și am înțeles că este un sentiment unanim de apreciere a rolului jucat de președintele Postolache, căruia să-i adresăm toate mulțumirile pentru activitatea defășurată.

Eu aş sublinia câteva idei din multitudinea de probleme care au fost obiectul Comisiei. Sunt exprimate în documentele elaborate și subliniate sintetic de domnul Postolache.

În primul rând, aş evidenția înțelegerea de către toți a necesității integrării europene ca un comandament vital și ca o condiție a realizării proceselor de reformă în România, de modernizare a economiei, a societății românești și a alinierii ei la cerințele progresului contemporan.

În al doilea rând, înțelegerea faptului că această strategie a integrării se suprapune și se intercondiționează cu strategia dezvoltării economico-sociale a României în perioada următoare. Totodată, strategia noastră, tranziția noastră

internă se suprapune și se intersectează cu tranziția europeană și tranziția prin care trece economia mondială la acest sfârșit de secol. Iar trăsătura caracteristică a marii tranziții contemporane sunt marile mutații generate de noile tehnologii, care au dat un dinamism fără precedent dezvoltării economico-sociale contemporane. Este vorba de trăsăturile societății informatice, cum a fost evidențiată și aici, cum se abordează în toată literatura de specialitate internațională, cum a fost abordată la reuniunea recentă a Uniunii Europene și a celor șapte, în legătură cu problemele pe care le ridică această tranziție spre societatea informatică și care înseamnă o nouă încărcătură intelectuală a creativității umane, care devine trăsătură determinantă a acestui proces.

Din acest punct de vedere, cred că parcurgem un moment nodal în istoria civilizației, și anume sinteza principalelor domenii ale creanței umane, a creației materiale, tehnice, cu creația culturală, artistică.

De asemenea, se produce sinteza dintre munca fizică și munca intelectuală. Acestea sunt repere care sunt de luat în seamă și care au fost bine evidențiate în lucrările și documentele elaborate de Comisie.

Aș sublinia, de asemenea, câteva cerințe obligatorii care au fost subliniate de către Comisie și procesele elaborate în procesul integrării noastre europene.

În primul rând, necesitatea compatibilității de sistem a României cu Uniunea Europeană, ceea ce, de fapt, conține cerința și esența reformei societății noastre, programul global de transformare sistemică al societății românești, atât pe plan politic, cât și pe plan economic și social.

În al doilea rând, compatibilitatea legislației și instituțiilor noastre cu cele europene. La Cannes se va aproba Cartea Albă, care a fost evocată, de altfel, în documentele Comisiei privind 23 de domenii de armonizare a legislației.

În al treilea rând, competitivitatea necesară a unităților economice și a produselor românești, încă din această fază de asociere a României la Uniunea

Europeană, pentru a putea pătrunde pe piața internă a Comunității europene. Deci, necesitatea creșterii capacității concurențiale a economiei românești.

În al patrulea rând, integrarea în sistemul european de infrastructuri: interconectarea sistemului energetic, interconectarea la rețeaua europeană de transporturi, de telecomunicații și așa mai departe.

Și, în fine, a fost evidențiat elementul esențial al acestei faze, integrarea pe planul culturii și vieții spirituale. Și eu cred că aceasta nu constituie un impediment pentru poporul român; este una din virtuțile culturii românești, și întreaga noastră istorie este suport în această privință. O virtute a poporului și a culturii noastre este faptul că, în esență, cultura noastră este o cultură de sinteză, care s-a aflat permanent în contact și dialog cu diferite centre de cultură. Suntem, în esență, o cultură europeană, pentru că ne-am aflat în dialog permanent cu zone adiacente și centre mari de cultură.

Eu cred că sinteza elaborată de Comisie este un prim document, care va constitui, în faza imediat următoare, oferta noastră, ce va fi o bază a negocierilor și dialogului cu organismele Uniunii Europene.

Începe o perioadă de activitate intensă, în primul rând, pentru a da viață acestor comandamente pe toate planurile, și în al doilea rând, pentru a continua elaborarea strategiei în perspectivă. Din acest punct de vedere, au fost evocate în material măsurile de luat pe linie guvernamentală și care au și fost concretizate în hotărâri ale guvernului o dată cu adoptarea și aprobarea strategiei, și anume constituirea unui comitet interministerial condus de primul-ministru, activitatea departamentului de integrare europeană și apoi, compartimentele sectoriale, care vor intra într-un dialog continuu cu organismele specializate ale Uniunii Europene. Pe linie parlamentară, va trebui constituită Comisia comună pentru urmărirea legislației noastre și a concordatei ei cu legislația europeană, și pentru relațiile operaționale cu Parlamentul european. Consiliul legislativ va trebui să intre în

activitate, și una din preocupările sale trebuie să fie tocmai această punere în concordanță a legislației noastre cu legislația europeană și, inclusiv, ca viitoarele proiecte de legi să fie ajustate, ținând seama de această cerință.

În fine, urmează a fi elaborate programele-cadru pentru cele 23 de domenii menționate, prinse în Cartea Albă a Uniunii Europene. Se va impune un program special pentru formarea de cadre, pentru formarea de specialiști pe domeniile legate de această activitate, de buni negociatori, de cunoscători ai legislației și reglementărilor comunitare. Să ne pregătim, de asemenea, oameni competenți ca viitori funcționari internaționali, care să intre în organismele Uniunii Europene. Și în fine, această experiență acumulată de Comisie și "spiritul de la Snagov" se impun a fi continuate. Aici au fost evocate câteva elemente, inclusiv ideea unei Cărți Albe a economiei societății românești pentru începutul secolului XXI; deci continuarea acestei lucrări de elaborare, având ca orizont anul 2000, care a fost apreciat ca moment posibil de compatibilitate a României pentru asocierea la Uniunea Europeană, ca și perioada următoare 2005-2020.

De asemenea, elaborarea strategiilor sectoriale, care vor trebui continuate. Elaborarea strategiilor locale și zonale pentru care vor trebui stimulate, sprijinite organismele locale, pentru constituirea de comisii județene locale, care să antreneze specialiștii locali într-o operă similară, într-un dialog permanent cu organismele centrale.

Eu aș propune ca în iulie să avem o primă întâlnire, și l-am rugat pe domnul Postolache să gândească asupra modului în care să continuăm această activitate, inclusiv cu toți cei care au participat, până acum, și aș ruga și pe toți participanții să transmită, între timp, secretariatului, la domnul Coșea și la domnul Prisecaru, sugestii, propuneri pentru gândirea unui program viitor de activitate comună.

Eu doresc să închei mulțumind tuturor pentru această activitate, și dacă aveți puțină răbdare și sunteți amabili să operăm ultimul moment politic

*final - semnarea Declarației de la Snagov de către
șefii de partide, de primul-ministru, Președintele
României și Tudorel Postolache.*